

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

INLEIDING

Met trots presenteren wij u de eerste digitale begroting. Compacter, toegankelijker en met alle voordelen van een digitale omgeving. De bedoeling is om de kader stellende en controlerende rol van de raad te versterken. Meer en gemakkelijker inzicht in begroting en verantwoording is noodzakelijk. Een transparante begroting en jaarverslag, die goed vergelijkbaar is met andere gemeenten, is ook de doelstelling van de vernieuwde BBV die vanaf 2017 van toepassing is. Meer aandacht voor beleid, doelstellingen en met minder cijfers om de toegankelijkheid te vergroten. Natuurlijk blijven ook de kaders onverminderd van belang, een sluitende begroting en de noodzaak om het schuldniveau te beperken. Daarom worden er maatregelen genomen en voorbereid om ook de komende jaren de gemeente Bloemendaal financieel gezond te houden.

LEESWIJZER

In de meerjarenbegroting 2017 – 2020 is het collegeprogramma 2014 – 2018 verwerkt. De autonome mutaties zijn verwerkt in de programma's, mutaties groter dan € 100.000 worden hier toegelicht. De nieuwe voorstellen kunt u vinden in een aparte bijlage bij het raadsvoorstel. In het kader van de vernieuwde BBV zijn taakvelden ingevoerd die aansluiten bij deze nieuwe structuur. De financiële cijfers van de begroting kunnen niet worden vergeleken met jaren voor 2017, omdat deze een andere administratieve indeling hebben. Daarom zijn er geen cijfers opgenomen in de kolommen jaarrekening 2015 en begroting 2016. De begroting 2017 is, conform de kadernota 2017, opgesteld volgens deze programma indeling:

Programma's begroting 2017:

Programma 0: Bestuur en ondersteuning

Programma 1: Veiligheid

Programma 2: Verkeer, vervoer en waterstaat

Programma 3: Economie

Programma 4: Onderwijs

Programma 5: Sport, cultuur en recreatie

Programma 6: Sociaal domein

Programma 7: Volksgezondheid en milieu

Programma 8: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

De begroting bestaat uit de beleidsbegroting (onderverdeeld in programma's en paragrafen) en de financiële begroting. Per programma kunt u onder meer de beleidsdoelen, operationele activiteiten en mijlpalen vinden alsmede 'wat gaat het kosten' met een toelichting van de belangrijkste mutaties. Ook worden (voor het eerst) conform de eisen van de BBV per programma beleidsindicatoren opgenomen die u met bij voorbeeld de website 'waar staat je gemeente' kunt vergelijken met andere gemeenten. De parafen geven een thematische dwarsdoorsnede van de begroting.

De financiële begroting is onderverdeeld in een meerjarenraming, financiële positie en bijlagen.

U kunt binnen de website navigeren d.m.v. 'verder klikken' danwel teruggaan naar een hoger niveau met de navigatieknoppen aan de linkerzijde van het scherm of de balk aan de bovenzijde.

PROGRAMMA'S 2017

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017.....	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie.....	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Doel van dit programma is het op duurzame wijze ondersteunen van de organisatie om maatschappelijk gewenste producten en diensten voort te brengen.

Dit programma richt zich op bestuur, organisatie en dienstverlening van de gemeente.

Uitgangspunt is een moderne doeltreffende en doelmatige gemeentelijke organisatie, waarbij de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers centraal staat. We maken gebruik van meer verschillende vormen van participatie van inwoners, waarbij de gemeente vaker een gelijkwaardige partner is die minder bepaalt en meer ondersteunt. We introduceren de 6 uitgangspunten van Hostmanship om onze dienstverlening naar een nog hoger niveau te brengen. We investeren in de ambtelijke samenwerking met Heemstede en in het ontwikkelen van de juiste kennis en vaardigheden.

Ontwikkeltraject 'Huis van Bloemendaal: pijlers en doelen'

De organisatie heeft zich onder leiding van de nieuwe gemeentesecretaris vier doelen gesteld:

1. Meer horizontaal werken
2. Afmaken wat we ons voornemen
3. Goede verhouding college & raad
4. Verbinden: waar is je collega mee bezig?

Deze vier doelen vinden hun weerslag in de zes pijlers van het 'Huis van Bloemendaal':

1.	Werkwijze raad
	De werkwijze van de gemeenteraad wordt waar nodig verbeterd en aangepast.
2.	Kwaliteit bestuurlijke stukken
	We verhogen de kwaliteit van de besluitvorming, zowel van college- en raadsstukken van het voorbereidende proces.
3.	Prioritering bestuurlijke zaken
	We focussen op een heldere prioritering van bestuurlijke zaken, we stemmen dit af met college en raad en we maken af waar we aan begonnen zijn.
4.	Participatie
	We geven ruimte aan nieuwe werkwijzen voor burger- en overheidsparticipatie om het samenspel met de samenleving te verbeteren.
5.	Zaakgericht werken met Mozard
	Zaakgericht werken is van ons allemaal.
6.	Kernwaarden
	We geven inhoud aan de kernwaarden van onze organisatie en dragen dit met elkaar uit: klantgericht, samenwerken en resultaat.

Samen sterker

Door meer en complexer taken, snelle digitalisering en veranderingen in de regio hebben de gemeenten Bloemendaal en Heemstede elkaars kennis, denkkracht, creativiteit en capaciteit hard nodig.

Regionale Samenwerking

De mogelijkheden voor regionale samenwerking worden reeds volop benut. Voor het uitvoeren van de decentralisatie op het Sociale Domein is aangesloten bij omliggende gemeenten. Wat betreft samenwerking op het gebied van onder meer ICT en bedrijfsvoering wordt samengewerkt met de gemeente Heemstede. Er wordt een inkoopjaarplan opgesteld en uitgevoerd. De mogelijkheden voor ambtelijke samenwerking met Heemstede worden onderzocht en verder geïntensiveerd. Zie voor meer informatie de paragraaf Verbonden Partijen.

Informatiebeleid

Door een innovatief informatiebeleid worden werkprocessen steeds meer gedigitaliseerd. Burgers en ondernemers worden zelf in staat gesteld producten en diensten digitaal af te nemen. Hierdoor komt tijd vrij om ook voldoende persoonlijke aandacht te geven op maat. Dit hoort bij onze visie op 'hostmanship'.

Hostmanship

Inwoners en ondernemers zijn in de huidige tijd steeds beter voorbereid en geïnformeerd als de gemeente wordt gevraagd om een dienst of product. Dit vereist een andere klantbenadering dan voorheen, die vooral gericht is op samenwerking en het gevoel geven dat burgers welkom zijn. Hostmanship is een filosofie die helpt om hier optimaal invulling aan te geven, omdat deze is gericht op dienstverlening vanuit het perspectief van de klant. De 6 principes van hostmanship die een medewerker hiervoor nodig heeft zijn:

- Dienen
- Het geheel zien
- Verantwoordelijkheid nemen
- Consideratie tonen
- Dialoog voeren
- Kennis hebben

Personeelsbeleid

Het borgen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is de belangrijkste inzet. Dit mede ingegeven door het relatief beperkte verloop binnen de organisatie. Ook is er vanuit verschillende perspectieven aandacht voor de instroom van jongeren. Daarnaast wordt de invoering van een generatiepact onderzocht: ouderen gaan korter werken met gedeeltelijk behoud van salaris en de daarbij vrijkomende formatieve ruimte wordt gebruikt voor de instroom van jongeren.

Bezuinigingen

In de Meerjarenbegroting 2016 - 2019 is een structurele taakstelling verwerkt, die nog nader moet worden ingevuld, maar waarvan het voordeel geheel is verwerkt in het saldo. (In de periode 2011 t/m 2013 is er ongeveer 3,5 miljoen bezuinigd waarvan het grootste deel is bespaard door de ambtelijke organisatie.)

DOELENBOOM

0.1	Beleidsdoel 0.1 Transparant bestuur gericht op samenwerking.	>	Operationele doelen	
			A: De kwaliteit van het bestuur optimaliseren	>
			B: Transparante besluitvorming gemeenteraad.	>
0.2	Beleidsdoel 0.2 Moderne organisatie die optimaal diensten verleent, innoveert , het bestuur ondersteund en regie neemt op samenwerkingsverbanden.	>	Operationele doelen	
..			A: Efficiente, effectieve bedrijfsvoering.	>
0.10			B: Optimale dienstverlening aan bestuur, inwoners en ondernemers centraal.	>
			C: Verdergaande digitalisering op basis van innovatief informatiebeleid	>
			D: Regionale samenwerking gericht op kwaliteit, continuïteit en efficiency. Regie vanuit eigen organisatie	>
0.11	Beleidsdoel 0.3 Voorzieningenniveau in evenwicht brengen met beschikbare middelen.	>	Operationele doelen	
			A: Sturen op materieel duurzaam evenwicht tussen structurele baten en lasten en een beheersbare schuld.	>
			B: Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.	>

Beleidsdoel 0.1: Transparant bestuur gericht op samenwerking.

Operationeel doel A: De kwaliteit van het bestuur optimaliseren

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Verbetervoorstellen doen voor vereenvoudiging van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Dit project is in 2015 gestart.	Begin 2017 besluit het college hoe Bloemendaal het aantal regels kan terugbrengen (deregulering). Daarna volgt een concreet voorstel aan de raad.
Implementatie van 'grip op verbonden partijen'. Dit het project richt zich op betere definiëring van het opdrachtgeverschap van de raad waar meer partijen zijn betrokken en invloed dus niet rechtstreeks kan worden uitgeoefend. Aansturing door meerdere partijen komt steeds vaker voor; voorbeelden zijn de partijen betrokken bij de Veiligheidsregio Kennemerland of de Meerlanden.	Voorjaar 2017 beoordeelt het college de jaarrekeningen en begrotingen van Verbonden Partijen volgens een nog op te stellen toetsingskader. De resultaten hiervan worden aan de raad aangeboden.

Operationeel doel B: Transparante besluitvorming gemeenteraad

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Faciliteren andere besluitvorming door gemeenteraad	Invoering van jaarkalender raad waar wordt geanticipeerd op ontwikkelingen die meer voorbereidingstijd van de gemeenteraad vergen (o.m. themabijeenkomsten beeldbepaling met inwoners, belanghebbenden etc.).
Vernieuwen van begroting en jaarverslag voor meer transparantie en vanwege het Besluit begroting en verantwoording.	• Digitale, compacte begroting 2017 conform de nieuwe eisen van de BBV. • Digitaal jaarverslag 2016 (maar conform 'oude programma indeling').

Beleidsdoel 0.2: Moderne organisatie die optimaal diensten verleent, innoveert, het bestuur ondersteund en regie neemt op samenwerkingsverbanden.

Operationeel doel A: Efficiënte, effectieve bedrijfsvoering

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Blijvend investeren in ontwikkeling van medewerkers	• Leergang Overheidsparticipatie afgerond en geëvalueerd • Opleidingen gevolgd om ict-, juridische en communicatieve vaardigheden te vergroten.
Flexibele schil van (tijdelijke) medewerkers vergroten	Vrijkomende formatie op tijdelijke, flexibele basis invullen; regionaal klussenplatform promoten onder vaste medewerkers.
Personele regelingen en HRM-instrumenten van Heemstede en Bloemendaal verder op elkaar afstemmen	• Algemene arbeidsvoorwaarden afgestemd • HRM21 ingevoerd

Operationeel doel B: Optimale dienstverlening aan bestuur, inwoners en ondernemers centraal

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Informatieniveau en de werking digitale systemen 1 ^e lijns dienstverlening op orde brengen	Oplevering Klant Contact Systeem (KCS) in Mozard, gekoppeld aan Producten en Diensten Catalogus en Toptaken website (samen met Heemstede)
Verder ontwikkelen van een professionele klantbenadering door opleiding en scholing	De 6 uitgangspunten van 'hostmanship' zijn in voldoende mate leidend voor de wijze van communicatie met de klant (Meetlat)
Efficiëntere dienstverlening bij aanvragen omgevingsvergunningen	Aansturing uitvoeringsorganisatie volgens de nieuwe wet Vergunningen, Handhaving & Toezicht en implementatie van een nieuw vergunningen systeem in digitaal zaakstelsel (samen met Heemstede)

Operationeel doel C: Digitalisering van producten en diensten op basis van innovatief informatiebeleid

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

Activiteit begrotingsjaar 2017	Resultaat begrotingsjaar 2017
	(ism Heemstede)
Administratie Burgerzaken inrichten conform eisen Basisregistratie Personen (BRP) + invoering selfservice Burgerzaken/ Burgerlijke stand voor 6 producten	Nieuw Burgerzakensysteem inclusief oplevering selfservice voor aangifte huwelijken, geboorten, overlijden en aanvraag adreswijziging, paspoort en rijbewijzen (samen met Heemstede)
Oplevering Mozard als gemeentebreed Zaaksysteem, DMS en archiefsysteem	Iedereen werkt via nieuw zaaksysteem en archiefsysteem Corsa wordt afgebouwd
Verbetering managementinformatie en monitoring van Kritieke Prestatie Indicatoren en servicenormen	Implementatie 'realtime systeeminformatie' op basis van Business Intelligence Software (dashboards)
Ontwikkelen van gegevensbeheer	Invoering nieuwe datadistributiecomponent voor koppeling gemeentelijke systemen aan basisregistraties en landelijke voorzieningen (samen met Heemstede)

Operationeel doel D: Regionale samenwerking gericht op kwaliteit, continuïteit en efficiency. Regie vanuit eigen organisatie

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

Activiteit begrotingsjaar 2017	Resultaat begrotingsjaar 2017
Implementatie van 'grip op verbonden partijen'. Dit het project richt zich op betere definiëring van het opdrachtgeverschap van de raad waar meer partijen zijn betrokken en invloed dus niet rechtstreeks kan worden uitgeoefend. Aansturing door meerdere partijen komt steeds vaker voor; voorbeelden zijn de partijen betrokken bij de Veiligheidsregio Kennemerland of de Meerlanden.	Voorjaar 2017 beoordeelt het college de jaarrekeningen en begrotingen van Verbonden Partijen volgens een nog op te stellen toetsingskader. De resultaten hiervan worden aan de raad aangeboden.

Beleidsdoel 0.3: Voorzieningenniveau in evenwicht brengen met beschikbare middelen.

Operationeel doel A: Sturen op materieel duurzaam evenwicht tussen structurele baten en lasten en een beheersbare schuld.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Instrument beheersing schuldniveau ontwikkelen en implementeren	Een afgewogen voorstel aan de gemeenteraad over welke investeringen e.a. wel/niet gedaan kunnen worden om het schuldniveau te laten dalen in de begroting 2018.
Invulling lopende ombuigingstaakstellingen en/of zo nodig vervangen/aanvullen met nieuwe taakstellingen	Herijking taakstellingen bij Voor- en Najaarsnota alsmede de begroting 2018.

Operationeel doel B: Voorzieningenniveau in evenwicht brengen met beschikbare middelen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Sturen op materieel duurzaam evenwicht tussen structurele baten en lasten en een beheersbare schuld.	
Belastingen en andere baten heffen om ambities waar te maken.	

BELEIDSKADERS

- [Implementatieplan dienstverleningsconcept 2009 – 2012](#)
- [Uitvoeringsagenda dienstverlening 2013 - 2015](#)
- [Organisatieplan Publiekscentrum Novostar](#)
- [Informatiebeleidsplan 2016-2020](#)
- Digitale Agenda 2020 (VNG)
- Werkplan griffie 2015/2016;
- Verordening Rekenkamer(commissie) Bloemendaal;
- Verordening Auditcommissie Bloemendaal;
- Reglement van Orde van de gemeenteraad;
- Reglement van Orde van het college.

Financiële regelgeving

- [Verordening financieel beheer Bloemendaal 2016](#)
- [Controleprotocol Accountant 2014 en 2015](#)
- [Normenkader accountant 2015](#)
- [Nota reserves en voorzieningen 2010](#)
- [Nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing gemeente Bloemendaal 2015](#)
- [Treasurystatuut gemeente Bloemendaal 2011](#)
- [Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar](#)

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

- Organisatieontwikkeling
- Sturen op beheersing schuldniveau
- Grip op 'verbonden partijen'
- Vernieuwing begroting
- Participatie van inwoners en ondernemers faciliteren
- Implementatie klantsystemen t.b.v. digitale dienstverlening Implementatie informatiebeleid
- Ontwikkeling persoonlijke dienstverlening (Hostmanship)
- Borgen van de duurzame inzetbaarheid van medewerkers

OMGEVINGSFACTOREN

De omgeving verandert: opgaven worden complexer en raken meerdere partijen. Participatie en mogelijkheden daarvoor zijn onderdeel van de opgave. De ontwikkelingen gaan steeds sneller en hebben onzekere gevolgen. De rol van de gemeente verandert, met meer aandacht voor de belangen van de verschillende partijen.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

Kengetal	Uitkomst 2016*	Begroting 2017
Formatie (fte per 1.000 inwoners)		6,96 fte
Bezetting (fte per 1.000 inwoners)		6,79 fte
Apparaatskosten (kosten per inwoner)		€ 619
Externe inhuur (% van totale loonsom + kosten inhuur externen)		12,50 %
Overhead (% van totale lasten)		14,57 %

* Het gaat om nieuwe kengetallen, voor 2016 zijn geen cijfers beschikbaar. Daarom wordt gestart met een raming 2017.

Wat mag het kosten?

Bestuur en ondersteuning	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-9.497	-9.524	-9.587	-9.587
Baten:			30.324	30.373	30.631	30.631
Resultaat voor reservering			20.827	20.849	21.044	21.044
Toevoeging aan de reserves			-636	-643	-644	-644
Onttrekking aan de reserves			1.955	1.392	1.376	1.376
Resultaat na reservering			22.146	21.598	21.776	21.776

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		22.146	21.598	21.776	21.776
Mutaties MJB 2017 - 2020		-1.191	-910	-1.125	-882
Totaal saldo begroting na mutaties		20.955	20.688	20.651	20.894
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		20.955	20.688	20.651	20.894

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
001 BESTUUR			-1.400	-1.390	-1.359	-1.385
002 BURGERZAKEN			-358	-366	-383	-383
003 BEHEER OV. GEBOUWEN EN GRONDEN			345	353	361	365
004 OVERHEAD			-6.867	-6.838	-6.923	-7.020
005 TREASURY			372	380	388	389
0061 OZB WONINGEN			5.947	6.047	6.150	6.253
0062 OZB NIET-WONINGEN			1.173	1.193	1.214	1.235
0063 PARKEERBELASTING			1.173	1.191	1.210	1.228
0064 BELASTING OVERIG			812	813	814	815
007 ALG.UITKER. EN OV.UITK.GEM.FON			18.482	18.777	18.880	19.095
008 OVERIGE BATEN EN LASTEN			154	-31	-241	-239
010 MUTATIES RESERVES			1.122	559	542	542
Totaal			20.955	20.688	20.651	20.894

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)		Lasten	Baten	SalDI
001	BESTUUR	-1.418	18	-1.400
002	BURGERZAKEN	-869	511	-358
003	BEHEER OV. GEBOUWEN EN GRONDEN	-32	377	345
004	OVERHEAD	-7.734	867	-6.867
005	TREASURY	-38	410	372
0061	OZB WONINGEN	-333	6.280	5.947
0062	OZB NIET-WONINGEN	-384	1.557	1.173
0063	PARKEERBELASTING		1.173	1.173
0064	BELASTING OVERIG		812	812
007	ALG.UITKER. EN OV.UITK.GEM.FON		18.482	18.482
008	OVERIGE BATEN EN LASTEN	56	98	154
010	MUTATIES RESERVES	-636	1.759	1.122
Totaal		-11.386	32.341	20.955

Toelichting taakveld 0.4 [Overhead](#).

Toelichting mutaties > € 100.000

Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017		Bedrag x € 1.000
<u>Wijzigingen naar aanleiding wijziging BBV:</u>		
Aan investeringen moet met ingang van 1-1-2017 rente worden toegerekend door middel van het renteomslagpercentage.	€ -	482
M.i.v. 1-1-2017 wordt er geen rente meer toegerekend aan de dekkingsreserves t.b.v. riolering en dorps huis Vogelenzang.	€ -	176
Loonstijging 2,2 % cf. kadernota 2017 en aanpassing toerekening uren op programma 0, volgens de BBV moet de overhead verantwoord worden op dit programma (kostenplaats bestuursapparaat is hiermee komen te vervallen).	€ -	641
<u>Overige wijzigingen:</u>		
Aanpassen rente (vaste geldleningen) en kapitaallasten overhead.	€ -	164
Lagere bijdrage dekkingsreserves riolering i.v.m. lagere toerekening rente (renteomslagpercentage in plaats van vaste rente per investering).	€ -	175
Hogere afdracht rijksleges reisdocumenten/rijbewijzen en ombuigingen MJB 2017-2020.	€ -	114
Vervallen toerekening rente aan project Vijverpark (MH).	€ -	154
Hogere opbrengst OZB trendmatige verhoging 1,7% cf. Kadernota 2017 en areaaluitbreiding.	€ -	186
Opbrengst parkeergelden verhoogd op niveau van gemiddelde ontvangen parkeergelden over de laatste jaren.	€ -	135
Nadeel betreft niet doorgaan van trendmatige verhogingen precario op netwerken.	€ -	102
Aanpassen algemene uitkering en decentralisaties WMO, Jeugdzorg en Participatiewet.	€ -	212
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 0 Bestuur en ondersteuning.	€ -	68
	€ -	1.191

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

VEILIGHEID

Doel van dit programma is om de openbare orde te handhaven en de veiligheid te waarborgen. Dat doen we door het voorkomen, handelen bij incidenten en crisissituaties alsmede door toezicht en handhaving.

Integraal veiligheidsbeleid is veiligheidsbeleid dat alle vijf veiligheidsvelden van het kernbeleid Veiligheid bestrijkt, interne en externe partners bij de aanpak betreft en ook de organisatorische borging van het beleid regelt.

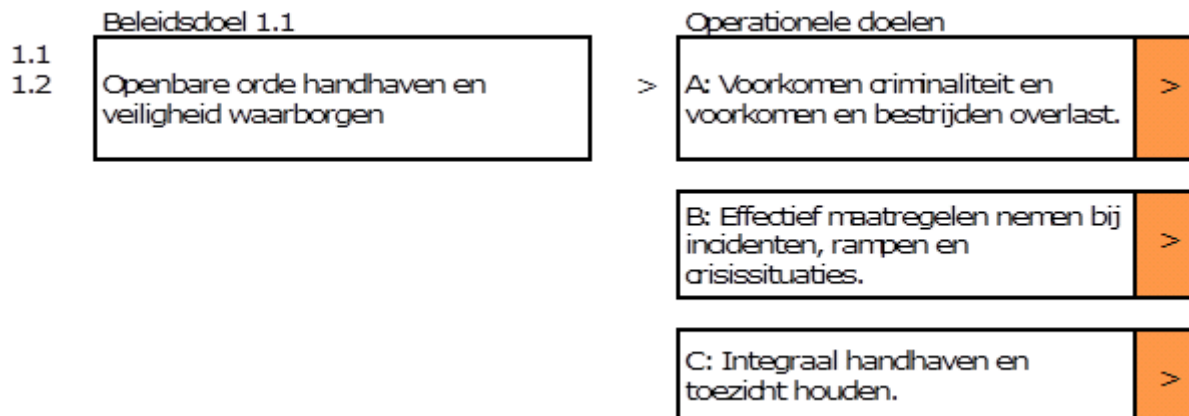
De vijf veiligheidsvelden zijn:

1. veilige woon- en leefomgeving;
2. bedrijvigheid en veiligheid;
3. jeugd en veiligheid;
4. fysieke veiligheid;
5. integriteit en veiligheid.

Integrale veiligheid probeert de facetten van veiligheid bijeen te brengen in beleid en uitvoering, waarbij alle betrokkenen gezamenlijk proberen te komen tot een veiliger samenleving.

Om te kunnen spreken van integrale veiligheid moet er samenwerking zijn tussen diverse betrokkenen, zoals de overheid, maatschappelijke organisaties, bedrijven, burgers, politie en brandweer, waarbij verschillende aspecten van de veiligheidsketen (proactie, preventie, preparatie, repressie en nazorg) in het geding zijn.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 1.1: Openbare orde handhaven en veiligheid waarborgen.

Operationeel doel A: Voorkomen criminaliteit en voorkomen en bestrijden overlast.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

Activiteit/doel begrotingsjaar 2017	Resultaat begrotingsjaar 2017
Gebiedsagenten, overige politiemedewerkers en gemeentelijke opsporingsambtenaren (boa's) zetten gericht in op voorkomen van incidenten op locatie	Inzichtelijk maken welke uren zijn ingezet op het voorkomen van incidenten op locatie
Inzet van buurtbemiddeling	Voorkomen van (buren)overlast en escalaties. Vermindering/voorkomen van geweldsincidenten, bedreigingen, vernielingen en van politie inzet
Activiteiten jeugdoverlast - Betrekken van en ouders verantwoordelijk maken voor jeugdoverlast. - Inzet van jongerenwerk(st)ers daarbij. - Samenwerking continueren met bureau Halt, Veiligheidshuis, scholen, bewoners, politie, e.a. om de overlast/criminaliteit te voorkomen en verminderen. Integrale samenwerking met politie, scholen, justitie, Veiligheidshuis, gemeente/boa's	Verminderen van het aantal meldingen/incidenten jeugdoverlast, doorverwijzingen naar en interventies door bureau Halt
Activiteiten veiligheid woonomgeving - Voortzetten inzet en aanpak van het Sociaal Team: door vroegsignalering en zorgaanbod voorkomen incidenten/geestelijke gezondheidsproblematiek. e.d. - Samenwerking voortzetten tussen: gemeente, handhavers en toezichthouders, instellingen, bewoners, verenigingen, ondernemers en scholen	Binnen het platform Keurmerk Veilig Ondernemen bespreken ondernemers, politie, brandweer en gemeente, 3x per jaar zaken over het winkelgebied Bloemendaal-dorp met als doel verbetering en/of herstel van de veiligheid van de omgeving
Continue communicatie met bewoners en ondernemers over preventie van criminaliteit en brand	Inwoners zijn goed geïnformeerd en op de hoogte van actuele ontwikkelingen
Letsel-, economische -, financiële -, milieu -, natuur -, gezondheidsschade en andere vitale belangen beperken	Informerende van de bevolking en bieden van handelingsperspectief
Jaarlijkse rapportage van de brandweer over het aantal gehouden controles, interventies, steekproefcontroles, thema- en meervoudige controles	Verbeterd brandveiligheidsniveau Brandweer Kennemerland voert de activiteiten uit en rapporteert aan de gemeente

Operationeel doel B: Effectief maatregelen nemen bij incidenten, rampen en crisissituaties.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Activiteit/doel begrotingsjaar 2017	Resultaat begrotingsjaar 2017
Iedereen die betrokken is bij rampenbestrijding informeren en instrueren.	Training en opleiding door/voor alle betrokkenen met een taak in de crisis- en rampenbestrijding.
Bij crises deelnemen aan de crisisorganisatie van de Veiligheidsregio Kennemerland.	

Operationeel doel C: Integraal handhaven en toezicht houden.

Wat willen we bereiken en wat gaan we doen?

Activiteit/doel begrotingsjaar 2017	Resultaat begrotingsjaar 2017
Project 'Brandveilig Leven' continueren.	Voorkomen van slachtoffers door brand.
Specifieke aandacht voor handhaving Veiligheid woonomgeving. TopHIC aanpak van veelplegers in het Veiligheidshuis.	Verminderen van het aantal high impact crimes en andere delicten.
Integraal handhaven en toezicht uitvoeren. Boa's en andere gemeentelijke toezichthouders zoals politie en brandweer oefenen dagelijks hun taken uit, te weten het voorkomen en bestrijden van parkeeroverlast, vandalisme, geluidsoverlast, illegale bouw, milieu afval en controleren op brandveiligheid.	Jaarlijks verslag 'aan de dorpen' van de handhavingsresultaten; opstellen veiligheidsanalyse en actualiseren veiligheidsbeleid.
Specifieke aandacht voor jeugdoverlast.	Verminderen hinder van en overlast van en door jongeren.
Gericht toezicht op de diverse handhavingsgebieden.	Inzichtelijk maken bestede uren per handhavingsgebied.

BELEIDSKADERS

- De Wet Veiligheidsregio's
 - Politiewet 2012
 - Gemeentewet
 - Algemene plaatselijke verordening
 - Wet Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet Bibob)
 - [Beleidsregels Wet Bibob Bloemendaal](#)
 - Wet Tijdelijk Huisverbod
 - Opiumwet
 - [Beleidsregels Horecasanctiebeleid Bloemendaal 2013](#)
 - [Beleidsregels Handhaving hennepplantages gemeente Bloemendaal](#)
 - [Regionaal beleidsplan Crisisbeheersing 2015-2018](#)
 - [Regionaal Repressief Dekkingsplan 2013](#)
 - [Veiligheidsbeleid Bloemendaal 2015-2018](#)
-

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

Politie

Om de veiligheid te vergroten ligt de regionale focus voor 2015-2018 van de regiopolitie eenheid Noord-Holland, op vijf sociale veiligheidsthema's:

- high impact crimes: woninginbraak, overvallen en straatroof;
 - geweld: uitgaansgeweld, relationeel geweld en geweld tegen functionarissen met een publieke taak;
 - Openbare Geestelijke Gezondheidszorgproblematiek: overlast, geweld en criminaliteit door personen die kampen met psychosociale problemen;
 - jeugd: jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit i.c.m. aanpak alcohol- en drugsmisbruik;
 - ondermijning: georganiseerde criminaliteit die de werking van de maatschappelijke structuur ernstig misbruikt en verzwakt.
-

Voor Bloemendaal komt daar bij:

- strand-/horeca-evenementen.
-

Brandweer

Bij brandweezorg ligt de prioriteit op een kwaliteitsverbetering. Gemeentelijke thema's zijn: gecontroleerde en werkende brandkranen, voorlichting aan bewoners binnen het project 'Brandveilig Leven' en uitvoering van de Pilot 'Kanarie' (rookmelders met een rechtstreekse doormelding naar een Particuliere Alarm Centrale (PAC). Verbeterde samenwerking /informatiedeling/-positie van en met terreinbeheerders, particulieren, gemeente en brandweer.

Regionale Crisisbeheersingsorganisatie

De prioriteit van de VRK-organisatie, bestaande uit de onderdelen Brandweer, GGD/GHOR, het Meld-, Informatie- en Coördinatiecentrum Kennemerland (MICK) en het Veiligheidsbureau Kennemerland, ligt op de samenwerking en zorg voor een adequate organisatie van en tussen de gemeenten, Politie/Koninklijke Marechaussee en Defensie op het gebied van voorbereiding, training, oefening en uitvoering.

OMGEVINGSFACTOREN

Om de leefbaarheid en veiligheid te vergroten is structureel aandacht nodig voor het gebruik en de inrichting van de openbare ruimte. Rommel, zwerfvuil werkt verloedering in de hand. Goed voorbeeld doet goed volgen en heeft indirect invloed op (het gevoel van) veiligheid. Diverse handhavers en toezichthouders en overige betrokkenen (waaronder woningbouwverenigingen, medewerkers buitendienst) hebben hier een belangrijke taak.

Goed functionerende sociale opvang vergroot de leefbaarheid en veiligheid. Het Sociaal Team van de gemeente Bloemendaal is een lokaal samenwerkingsverband dat bestaat uit maatschappelijke zorg- en andere hulpverleningspartners, zoals de GGD, politie en woningbouwverenigingen. Doel is om samen in een zo vroeg mogelijk stadium mensen –op weg- te helpen die specifieke hulp nodig hebben en zo betrokken en actief te houden binnen de maatschappij.

De wijkagenten, buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) oefenen binnen hun bevoegdheden controle, toezicht en handhaving uit op criminaliteit, overlast, verkeersovertredingen, milieuovertredingen en overtredingen van de Drank- en Horecawet en de Algemene plaatselijke verordening. Het gemeentelijke veiligheidsbeleid is sterk afhankelijk van hun capaciteit en inzet.

Jongerenwerk(st)ers leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid door jongeren een samenkomst plek te bieden en ze in beweging te krijgen door het organiseren van diverse activiteiten. Positieve beïnvloeding van het gedrag van jongeren, het confronteren met consequenties van bepaalde gedragingen en duidelijkheid verschaffen over waarden normen hebben indirect invloed op de veiligheid.

Bevorderen van eigen initiatief van inwoners en ondernemers is landelijk beleid waar ook Bloemendaal op inspeelt. Bloemendalers richten WhatsApp groepen op voor 'buurtpreventie' en nemen deel aan Burgernet.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Verwijzingen Halt	26	25
Harde kern jongeren	0	0
Winkeldiefstallen	8	9
Geweldsmisdrijven	74	75
Diefstallen uit woning	79	127
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	61	70

Wat mag het kosten?

Veiligheid	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-2.198	-2.180	-2.187	-2.187
Baten:			13	13	13	13
Resultaat voor reservering			-2.185	-2.167	-2.174	-2.174
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-2.185	-2.167	-2.174	-2.174

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-2.185	-2.167	-2.174	-2.174
Mutaties MJB 2017 - 2020		173	137	138	133
Totaal saldo begroting na mutaties		-2.012	-2.030	-2.036	-2.041
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-2.012	-2.030	-2.036	-2.041

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
101 CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER			-1.278	-1.280	-1.282	-1.283
102 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID			-734	-750	-755	-758
Totaal			-2.012	-2.030	-2.036	-2.041

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldi
101 CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER	-1.278		-1.278
102 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID	-746	12	-734
Totaal	-2.024	12	-2.012

Toelichting mutaties > € 100.000

Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017	Bedrag x € 1.000
Loonstijging 2,2 % cf. Kadernota 2017 en aanpassing toerekening uren op programma 1.	€ 146
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 1 Veiligheid.	€ 27
	€ 173

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Doel van dit programma is het op duurzame wijze beheren en inrichten van (water) wegen en het stimuleren van adequaat openbaar vervoer.

Het wegbeheer is voortdurend gericht op het bereiken en handhaven van een veilig onderhoudsniveau, met – over de jaren heen – minimale kosten. Daarbij besteden we extra aandacht aan de fiets- en voetpaden.

Verkeer gemeentelijk

De verkeersveiligheid in de gemeente verbeteren we onder meer door het beveiligen van een aantal oversteekplaatsen (zebra's) met knipperende ledverlichting. Rioolvervangingsprojecten combineren we waar mogelijk met een veilige (her)inrichting van de weg. Bij herinrichting van wegen is participatie met bewoners en andere belanghebbenden belangrijk.

Het parkeerbeleid gaat vooral over regulering van parkeerdruk in woon- en winkelgebieden. Instrumenten zijn betaald parkeren en vergunningparkeren. Daarnaast beheren we twee parkeerterreinen bij het strand van Bloemendaal aan Zee.

Dringende kleine aanpassingen ten behoeve van verkeersveiligheid zijn altijd mogelijk (binnen budget kleine verkeersmaatregelen).

Verkeer regionaal

We nemen actief deel aan de samenwerking Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland. Samen met Haarlem, Heemstede en Zandvoort sparen we in 15 jaar tijd een bedrag van ca. € 19,5 miljoen. Dit geld wordt gebruikt voor regionale projecten in verschillende programma's: fiets, openbaar vervoer en auto-infrastructuur. Hierbij gaat het om het uitvoeren van verkeersstudies en (mede-) financiering van projecten van zowel de vier deelnemende gemeenten als van bijvoorbeeld de provincie. Voor het Mobiliteitsfonds wordt jaarlijks een investeringsplan (Jaarplan) gemaakt.

Vervoer

We stimuleren een adequaat openbaar vervoersysteem (bus en trein) door te overleggen over de invulling van vervoersconcessies en lijnenplannen. De provincie is verantwoordelijk voor het busvervoer en de NS en ProRail voor de treinen en het spoornet. Als gemeente zorgen we voor bushaltes enabri's en houden we zoveel mogelijk rekening met bus-vriendelijke aanpassingen bij het onderhouden van wegen.

Waterstaat

Wij beheren geen economische havens en economische waterwegen

Openbare verlichting

Speerpunten van het beleid voor openbare verlichting zijn duurzaamheid, energiebesparing en voorkomen van lichthinder en lichtvervuiling. Daarom vervangen wij jaarlijks 300-400 verlichtingsarmaturen door dimbare ledverlichting. Hierbij betrekken we bewoners door middel van proefopstellingen, waarbij mensen hun voorkeuren kunnen aangeven.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 2.1

Zorgen voor een veilig en redelijk comfortabel wegennet

>

Operationele doelen

A: Beheren en inrichten van wegen

>

B: Beheren van openbare verlichting en verkeersregel-installaties

>

C: Vergroten van verkeers-veiligheid

>

Beleidsdoel 2.2

Parkeerbeleid bevordert comfortabel gebruik alsmede voldoende doorstroming.

>

Operationele doelen

A: Beheren parkeervoorzieningen

>

Beleidsdoel 2.3

Stimuleren openbaar vervoer

>

Operationele doelen

A: Aanleggen en beheren van bushaltes enabri's

>

B: Overleg /afstemming provincie en busvervoerder over invulling busconcessie en lijnenplan

>

C: Overleg en afstemming met NS en Prorail over dienstregeling en gebruik spoornet

>

Beleidsdoel 2.1: Zorgen voor een veilig en redelijk comfortabel wegennet.

Operationeel doel A: Beheren en inrichten van wegen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vorbereiden herinrichting Vogelenzangseweg (dorp), uitvoering in 2018.	Planvorming gereed, uitvoering aanbesteed.
Groot onderhoud Meerweg Bennebroek.	Gereed eind 2017.
Voortzetting deelname Regionaal Mobiliteitsfonds.	Regionaal project kruispunten Schipholweg.
Onderhoud wegen volgens onderhoudsplan 2017.	Gereed eind 2017.

Operationeel doel B: Beheren van openbare verlichting en verkeersregelinstallaties.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vervangen ca. 300 verlichtingsarmaturen in Aerdenhout door led	Gereed zomer 2017
Vervangen twee verkeersregelinstallaties in Bennebroek en Aerdenhout	• Aerdenhout gereed najaar 2017 • Bennebroek kan worden uitgesteld

Operationeel doel C: Vergroten van verkeersveiligheid.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Evaluatie Verkeerscirculatieplan (uit 1999)	Gereed eind 2017

Beleidsdoel 2.2: Parkeerbeleid bevordert comfortabel gebruik alsmede voldoende doorstroming.

Operationeel doel A: Beheren parkeervoorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Evaluatie parkeerbeleid Overveen	Gereed medio 2017

Beleidsdoel 2.3: Stimuleren openbaar vervoer.

Operationeel doel A: Aanleggen en beheren van bushaltes enabri's.

Operationeel doel B: Overleg/afstemming provincie en busvervoerder over invulling busconcessie en lijnenplan.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Betrokken bij aanbesteding en implementatie nieuwe concessie Haarlem-IJmond, mogelijk nieuwe routes en nieuwe haltes	Vaststelling nieuw lijnenplan (door provincie)

Operationeel doel C: Overleg en afstemming met NS en ProRail over dienstregeling en gebruik spoornet.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Bouw personenlift station Bloemendaal door ProRail	Verlenen omgevingsvergunning

BELEIDSKADERS

- Het Gladheidbestrijdingsplan (wordt jaarlijks vastgesteld)
- [Het Straatreinigingsbeleid 2015](#)
- Het Verkeerscirculatieplan Bloemendaal vastgesteld door de raad in 1999
- De Parkeernota (uitvoering m.i.v. 2004 posterioriteit; uitvoering alleen bij wegreconstructies)
- [Gemeenschappelijk regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland](#)
- [Het Verkeerscirculatieplan Bennebroek 2008](#)
- Regionale Bereikbaarheidsvisie Zuid-Kennemerland, Regionaal Mobiliteitsfonds en Jaarplan 2017 (www.ZLKBereikbaar.nl)
- [Het Beleidsplan openbare verlichting 2016-2026 van april 2016](#)
- [Het Meerjaren onderhoudsplan bruggen en beschoeiingen van maart 2016](#)
- [Het wegbeheerplan 2016-2018](#)

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

- Uitvoering Verkeersplannen combineren met weg- en rioolonderhoud
- Herijken van het VCP 1999 t.b.v. nut en noodzaak en combinatiemogelijkheden / kosteneffectiviteit
- Evaluatie parkeerbeleid Overveen dat in 2016 is ingevoerd
- Evaluatie gemeenschappelijke regeling Bereikbaarheid Z-K
- Aanvang maken uitvoering van regionale projecten volgens Jaarplan Regionale Bereikbaarheid 2017
- Inbreng leveren in de nieuwe vervoersconcessie en het lijnenplan dat de provincie in 2017 laat ingaan

OMGEVINGSFACTOREN

- Participatie met burgers
- Evaluatie regeling Burgerinitiatieven
- Nieuwe wetgeving (omgevingswet, nieuwe BDU-regeling)
- Ingang nieuwe concessie openbaar vervoer
- Samenwerking binnen MRA, onder andere in het kader van OV-Toekomstbeeld

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig	0,1 per 1.000 inwoners	0,1 per 1.000 inwoners
Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser	1,4 per 10.000 inwoners	1,0 per 10.000 inwoners

Wat mag het kosten?

Verkeer, vervoer en waterstaat	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-3.434	-3.450	-3.497	-3.497
Baten:			103	103	104	104
Resultaat voor reservering			-3.331	-3.347	-3.394	-3.394
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-3.331	-3.347	-3.394	-3.394

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-3.331	-3.347	-3.394	-3.394
Mutaties MJB 2017 - 2020		48	48	47	1
Totaal saldo begroting na mutaties		-3.283	-3.299	-3.347	-3.393
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-3.283	-3.299	-3.347	-3.393

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
201 VERKEER EN VERVOER			-3.166	-3.180	-3.227	-3.271
202 PARKEREN			-125	-127	-129	-131
203 RECREATIEVE HAVENS			8	9	9	10
Totaal			-3.283	-3.299	-3.347	-3.393

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldi
201 VERKEER EN VERVOER	-3.224	58	-3.166
202 PARKEREN	-150	25	-125
203 RECREATIEVE HAVENS	-13	21	8
Totaal	-3.388	105	-3.283

Toelichting mutaties > € 100.000

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

ECONOMIE

Doel van dit programma is het stimuleren en faciliteren van economische activiteiten, bijvoorbeeld de winkelvoorzieningen, recreatieve voorzieningen maar ook zelfstandige ondernemers. De gemeente stelt kaders qua ruimtelijke mogelijkheden en ondersteunt waar nodig.

Het behoud van de kwaliteit en vitaliteit van de winkelvoorzieningen in de dorpskernen zien we als onze economische kerntaak. *Economische ontwikkeling* rekenen we niet tot onze kerntaken; in eerste instantie is de gemeente Bloemendaal een woongemeente.

Ten aanzien van winkeliers en ondernemers kiezen we als gemeente een faciliterende en ondersteunende rol. Dit doet de gemeente door ondernemers in bescheiden mate te ondersteunen, bijvoorbeeld met het Ondernemersloket en subsidiëring van activiteiten in de winkelgebieden. Maar ook door binnen de bestemmingsplannen ruimte te bieden aan ondernemers. Daarnaast proberen we met gerichte ingrepen de aantrekkelijkheid van de winkelgebieden voor inwoners en bezoekers te verbeteren. Voor wat betreft economische ontwikkeling liggen er voor ondernemers kansen in recreatie en toerisme. Het initiatief hiervoor ligt bij de vele ondernemers. Als gemeente faciliteren we dit waar mogelijk, bijvoorbeeld door een betere profilering en gepaste promotie van Bloemendaal. Hierbij letten we op een goede balans tussen behoeften van inwoners en van bezoekers. De focus ligt op het in stand houden en kwalitatief uitbreiden van het bestaande voorzieningenaanbod voor inwoners en bezoekers.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 3.1

Behoud en vitaliteit (winkel)
voorzieningen bevorderen

>

Operationele doelen

A: Ondersteuning winkeliers
voortzetten

>

B: Profilering gemeente verbeteren

>

C: Bereikbaarheid van
winkelgebieden verbeteren

>

Beleidsdoel 3.2

Ondernemingsklimaat in stand
houden / bevorderen

>

Operationele doelen

A: Ondernemersloket zichtbaarder
maken

>

B: Verbindingen leggen met en
tussen ondernemers

>

C: Alert inspelen op initiatieven
van ondernemers

>

Beleidsdoel 3.1: Behoud en vitaliteit (winkel) voorzieningen bevorderen.

Operationeel doel A: Ondersteuning winkeliers voortzetten.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Ondersteunen winkeliers voortzetten.	Activiteiten in winkelstraten worden gesubsidieerd (Sinterklaas, Koningsdag etc.).

Operationeel doel B: Profileringsgemeente verbeteren.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Profileringswinkelgebieden en recreatievoorzieningen gemeente verbeteren	Het Bloemendaals aanbod van winkelgebieden en recreatieve voorzieningen wordt beter gepromoot door middel van passende marketing.

Operationeel doel C: Bereikbaarheid van winkelgebieden verbeteren.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Bereikbaarheid van winkelgebieden verbeteren.	De vindbaarheid van winkelgebieden en recreatieve voorzieningen vanaf de stations en entrees van de kernen is voor bezoekers verbeterd door middel van duidelijke bewegwijzering.

Beleidsdoel 3.2: Ondernemingsklimaat in stand houden/bevorderen.

Operationeel doel A: Ondernemersloket zichtbaarder maken.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Ondernemersloket zichtbaarder maken.	Het Ondernemersloket sluit regelmatig aan bij vergaderingen van winkeliersverenigingen en bezoekt netwerkbijeenkomsten.

Operationeel doel B: Verbindingen leggen met en tussen ondernemers.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Verbinding leggen met en tussen ondernemers.	Winkeliersvereniging Bennebroek is door de ondernemers nieuw leven in geblazen. Gemeente faciliteert.

Operationeel doel C: Alert inspelen op initiatieven van ondernemers.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Alert inspelen op initiatieven van ondernemers.	Ondernemers krijgen de ruimte voor nieuwe initiatieven waarbij de gemeente een ondersteunende en faciliterende rol neemt.

BELEIDSKADERS

- [Visie op de commerciële Voorzieningen Bloemendaal](#)
- Notitie Economische Ambitie (in ontwikkeling)
- [Structuurvisie Bloemendaal](#)

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

- Communicatie via website verbeteren.
 - Uitvoeren actieprogramma economisch beleid.
 - Ondersteunen ondernemers door subsidiering activiteiten.
 - Betere profilering winkelgebieden en recreatief aanbod.
 - Actievere rol ondernemersloket.
-

OMGEVINGSFACTOREN

Er zijn veel belanghebbenden die invloed uitoefenen op dit programma, zoals winkeliers, ZZP'ers, winkeliersverenigingen en bewoners. Samenwerking is dan ook van belang. Zij worden betrokken volgens de handreiking voor burger- en overheidsparticipatie.

In heel Nederland heeft de winkelbranche een paar zware jaren achter de rug; ook in Bloemendaal hadden winkeliers het moeilijk. Inmiddels lijkt herstel van de branche langzaam op gang te komen. Vergrijzing, internetwinkels, schaalvergroting en branchevervaging zijn slechts een greep uit ontwikkelingen waar de detailhandel en horeca in Bloemendaal in meer of mindere mate antwoorden op moeten gaan vinden.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Func tiemenging	37,9%	
Bruto gemeentelijk product	14,6	
Vestigingen (van bedrijven)	148,6 per 1000 inwoners leeftijd 15 t/m 64	

Wat mag het kosten?

Economie	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-73	-74	-75	-75
Baten:			799	811	823	823
Resultaat voor reservering			726	737	748	748
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			726	737	748	748

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		726	737	748	748
Mutaties MJB 2017 - 2020		72	74	77	86
Totaal saldo begroting na mutaties		798	812	825	834
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		798	812	825	834

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
301 ECONOMISCHE ONTWIKKELING			-11	-11	-11	-11
302 FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR			9	9	9	4
304 ECONOMISCHE PROMOTIE			800	814	827	841
Totaal			798	812	825	834

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldi
301 ECONOMISCHE ONTWIKKELING	-11		-11
302 FYSIEKE BEDRIJFSINFRASTRUCTUUR	-66	75	9
304 ECONOMISCHE PROMOTIE		800	800
Totaal	-76	875	798

Toelichting mutaties > € 100.000

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

ONDERWIJS

Doel van dit programma is het 'op afstand' bewaken van de kwaliteit van het openbaar basisonderwijs, het voorzien in kwalitatief goede huisvesting van scholen en de ondersteuning van scholen en leerlingen.

Openbaar basisonderwijs

Sinds 2005 berust het bestuur van de openbare basisscholen in vier gemeenten, waaronder Bloemendaal, bij een zelfstandig schoolbestuur: Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid Kennemerland (STOPOZ). De toezichthoudende taken berusten sinds juli 2016 bij een raad van toezicht. De verantwoordelijkheid van de gemeente(raad) voor het openbaar onderwijs spitst zich toe op de (grondwettelijke) zorgplicht om te voorzien in voldoende openbaar onderwijs

Huisvesting

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor een aantal voorzieningen in de huisvesting, met als belangrijkste nieuwbouw en uitbreiding.

Ondersteuning scholen en leerlingen

Op basis van wetgeving, maar ook op basis van eigen, gemeentelijk beleid ondersteunen we directies/scholen en leerlingen. We vinden het belangrijk dat onderwijsachterstanden zoveel mogelijk worden voorkomen, dat leerlingen in staat worden gesteld zoveel als mogelijk de school van hun keuze te bezoeken en dat vroeg- en voortijdig schoolverlaten zoveel e mogelijk wordt voorkomen.

We willen de taalontwikkeling van jonge kinderen stimuleren en de kwaliteit van peuterspeelzalen handhaven of te verbeteren.

DOELENBOOM

4.1	Beleidsdoel 4.1		Operationele doelen
	Kwalitatief goed en financieel gezond openbaar basisonderwijs.	>	Beoordeling periodieke rapportages Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ) >
4.2	Beleidsdoel 4.2		Operationele doelen
	Bekostiging van noodzakelijke voorzieningen in de huisvesting	>	A: Opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs >
			B: Actualisering van de Verordening voorzieningen huisvesting Onderwijs Bloemendaal >
4.3	Beleidsdoel 4.3		Operationele doelen
	Onderwijsondersteuning en leerling zaken	>	A: Ondersteuning leerkrachten en directies >
			B: Stimuleren schooldeelname >
			C: Stimuleren deelname voorschoolse voorzieningen >

Beleidsdoel 4.1: Kwalitatief goed en financieel gezond openbaar basisonderwijs.

Operationeel doel A: Beoordeling periodieke rapportages Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ).

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Beoordeling periodieke rapportages raad van toezicht STOPOZ.	In control blijven met betrekking tot STOPOZ, zowel in financieel als onderwijsinhoudelijk opzicht, door periodiek overleg met algemeen directeur en kritische beoordeling rapportages raad van toezicht STOPOZ.

Beleidsdoel 4.2: Bekostiging van noodzakelijke voorzieningen in de huisvesting.

Operationeel doel A: Opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Opstellen van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.	Een plan dat: 1. inzicht geeft in ontwikkelingen, wensen en ambities op het gebied van onderwijshuisvesting. 2. tevens een meerjarig financieel kader met betrekking tot onderwijshuis-vesting bevat.

Operationeel doel B: Actualisering van de Verordening voorziening huisvesting Onderwijs Bloemendaal.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Actualiseren van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Bloemendaal.	De in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs vastgelegde ontwikkelingen, wensen en ambities – zowel lokaal als op rijksniveau – zijn 'vertaald' in door scholen aan te vragen huisvestingsvoorzieningen. Deze voorzieningen zijn opgenomen in genoemde verordening.

Beleidsdoel 4.3: Onderwijsondersteuning en leerling zaken.

Operationeel doel A: Ondersteuning leerkrachten en directies.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Ondersteuning leerkrachten en directies.	Financiële ondersteuning van scholen, met het oog op vergroting dan wel handhaving van de kwaliteit van het onderwijs op de scholen in Bloemendaal.

Operationeel doel B: Stimuleren schooldeelname.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Stimuleren schooldeelname.	• Regelen van bijzonder schoolvervoer voor leerlingen die daarvoor in aanmerking komen • Uitvoeren van de Leerplichtwet

Operationeel doel C: Stimuleren deelname voorschoolse voorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Stimuleren deelname voorschoolse voorzieningen.	Beschikbaar stellen van faciliteiten in het kader van het VVE-beleid (Voor- en Vroegschoolse Educatie).

BELEIDSKADERS

- [Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Bloemendaal 2015](#)
 - [Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Bloemendaal 2016](#)
 - [Verordening leerlingenvervoer Bloemendaal 2015](#)
 - Wet op het primair onderwijs
 - [Beleidsregels subsidiëring peuterspeelzalen Bloemendaal 2012](#)
 - [Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten West-Kennemerland](#)
 - [Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie](#)
 - [Beleidsregels subsidiëring peuterspeelzalen Bloemendaal 2012](#)
 - [Jaarverslag Leerplein 2014-2015 RMC Zuid en Midden-Kennemerland](#)
 - [Meerjarenplan VSV 2015 – 2018 Agenda van de Toekomst](#)
-

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

Toezicht op STOPOZ

Gedurende het eerste volledige jaar van het functioneren van de raad van toezicht van STOPOZ worden de voortgangsrapportages, met name degene die betrekking hebben op de begroting 2018 en de jaarrekening 2016, kritisch beoordeeld.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

Medio 2016 heeft het college besloten tot de opstelling van een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Het plan is in de loop van 2017 gereed en geeft inzicht in actuele ontwikkelingen, uitgangspunten en ambities (bijv. duurzaamheid) op het gebied van onderwijshuisvesting.

Herijking van het beleid met betrekking tot peuterspeelzalen

De peuterspeelzalen worden sinds jaar en dag gesubsidieerd. Het subsidiebudget wordt verdeeld onder de peuterspeelzalen op basis van het aantal uren dat zij per week geopend zijn. De raad heeft enkele jaren geleden besloten het budget Subsidie peuterspeelzalen in een aantal jaren af te bouwen. Vanaf 1 januari 2018 gaan de kwaliteitseisen en financiering van de Wet Kinderopvang ook voor peuterspeelzalen gelden. Het peuterspeelzaalwerk in Nederland heet dan peuteropvang.

OMGEVINGSFACTOREN

- Dalende tendens aantal leerling primair onderwijs.
- Omvang rijksbudget ten behoeve van renovatie schoolgebouwen
- Omvang rijksbudget Voorschoolse voorziening peuters

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst schooljaar 2014 - 2015</i>	<i>Begroting 2017</i>
Absoluut verzuim	Leerplichtige leerlingen gemeente Bloemendaal (schooljaar 2014 - 2015) Bron: DUO 5 - 12 jaar: 0 totaal 12 - 18 jaar: 0 totaal	
Relatief verzuim	Leerplichtige leerlingen gemeente Bloemendaal (schooljaar 2014 - 2015) Bron: DUO 5 - 12 jaar: 6 totaal 12 - 18 jaar: 77 totaal	
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv'ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs Deelnemers vsv'ers % vsv 2012/13 2.017 20 1.0 2013/14 2.066 18 0.9 2014/15 2.126 22 1.0 Bron: DUO	

Wat mag het kosten?

Onderwijs	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-2.235	-2.205	-2.195	-2.195
Baten:			246	245	245	245
Resultaat voor reservering			-1.990	-1.959	-1.950	-1.950
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-1.990	-1.959	-1.950	-1.950

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-1.990	-1.959	-1.950	-1.950
Mutaties MJB 2017 - 2020		65	113	92	81
Totaal saldo begroting na mutaties		-1.924	-1.846	-1.858	-1.869
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-1.924	-1.846	-1.858	-1.869

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
402 ONDERWIJSHUISVESTING			-1.343	-1.344	-1.341	-1.333
403 ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAK			-582	-502	-517	-535
Totaal			-1.924	-1.846	-1.858	-1.869

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)		Lasten	Baten	Saldi
402	ONDERWIJSHUISVESTING	-1.343		-1.343
403	ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAK	-757	175	-582
Totaal		-2.100	175	-1.924

Toelichting mutaties > € 100.000

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Doel van dit programma is het bevorderen en in stand houden van sport, cultuur en recreatie, waaronder ook het op duurzame wijze beheren en inrichten van een aantrekkelijk (openbaar) groen en strand.

Met dit beleid willen we inwoners faciliteren hun vrije tijd op een gezonde, veilige en ontspannen manier in te vullen.

Wij creëren voor instellingen, die zich met kunst en cultuur bezighouden, en voor sportverenigingen een zodanige omgeving dat ze hun doelstellingen kunnen realiseren. Voor inwoners en recreanten creëren wij een groene, gezonde leefomgeving en een aantrekkelijk strand en water.

Het sportbeleid is erop gericht om inwoners te stimuleren meer te gaan bewegen en sporten. Sportverenigingen en hun accommodaties vervullen een belangrijke rol hierbij. Sporten zorgt er namelijk voor dat mensen elkaar ontmoeten, het stimuleert de leerprestaties en bevordert een gezonde levensstijl.

De kern van het groenbeleid is om het groene karakter en de hoge natuurlijke, landschappelijke, en cultuurhistorische waarden van Bloemendaal te handhaven en waar mogelijk te ontwikkelen. Daarbij zijn we als gemeente verantwoordelijk voor of voeren   we de regie over de inrichting en het beheer van het (openbaar) groen, water en de (gemeentelijke) bossen en duinen.

Ons recreatiebeleid richt zich op behoud van de recreatieve aantrekkelijkheid van de gemeente voor inwoners en bezoekers en deze waar mogelijk te versterken. We hebben een divers recreatief aanbod en zijn daarmee van waarde voor allerlei verschillende doelgroepen.

Het speelvoorzieningenbeleid is erop gericht om speelmogelijkheden in de buurt te behouden, waar nodig aan te passen, en te creëren.

Ons mediabeleid richt zich op versterking van de pluriformiteit in het media-aanbod, zodat inwoners zich een onafhankelijke mening kunnen vormen over hun leefomgeving.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 5.1

Het bevorderen van een gezonde levensstijl van inwoners

>

Operationele doelen

A: Het faciliteren van sportbeoefening, in georganiseerde en ongeorganiseerde vorm

>

Beleidsdoel 5.2

Het bevorderen van het culturele leven in Bloemendaal

>

Operationele doelen

A: Het faciliteren van culturele activiteiten

>

Beleidsdoel 5.3

Zorgdragen voor een veilig, natuurvriendelijk en redelijk verzorgd openbaar groen.

>

Operationele doelen

A: Beheren en inrichten van groen, sport- en speelvoorzieningen

>

Beleidsdoel 5.4

Zorgdragen voor een balans tussen rust en ruimte, natuur en recreatie op het strand

>

A: Beheren en inrichten van het strand

>

B: Schoon en heel houden van het strand

>

Beleidsdoel 5.1: Het bevorderen van een gezonde levensstijl van inwoners.

Operationeel doel A: Het faciliteren van sportbeoefening, in georganiseerde en ongeorganiseerde vorm.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vaststelling sportnota 2017.	Vaststelling in gemeenteraad.
In stand houden balans wonen en recreëren.	Recreatief aanbod is voor inwoners en bezoekers beter vindbaar.

Beleidsdoel 5.2: Het bevorderen van het culturele leven in Bloemendaal.

Operationeel doel A: Het faciliteren van culturele activiteiten.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Uitvoering cultuurnota 2016.	Inventarisatie cultureel vastgoed.
Faciliteren meer jaren visie Openluchttheater.	Gevolgen meer jaren visie verwerken in begroting 2018.
Besluit notitie lokale omroep nemen en eerste stappen zetten voor implementatie.	Vaststelling bijdrage Bloemendaal aan vernieuwde lokale omroepstelsel.

Beleidsdoel 5.3: Zorg dragen voor een veilig, natuurvriendelijk en redelijk verzorgd openbaar groen.

Operationeel doel A: Beheren en inrichten van groen, sport- en speelvoorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Opstellen onderhoudsplan groene kapitaalgoederen / herijking Groenbeleidsplan	Plan gereed voor bestuurlijke besluitvorming (begin 2018)
Realiseren permanent paddenschermbrouwerskolkweg	Schermbrouwerskolkweg geplaatst
Evaluatie burgerparticipatie groen	Evaluatie bestuurlijk vastgesteld
Vorbereiden verplaatsen sportclubs	Gereed voor verplaatsing in 2018

Beleidsdoel 5.4: Zorg dragen voor een balans tussen rust en ruimte, natuur en recreatie op het strand.

Operationeel doel A: Beheren en inrichten van het strand.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Strandbeleid voortzetten	Strand blijft open en toegankelijk voor iedereen

Operationeel doel B: Schoon en heel houden van het strand.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Strand aantrekkelijk, schoon en veilig houden	Behalen Blauwe Vlag 2017

BELEIDSKADERS

Sport / Kunst / Cultuur

- [Cultuur Samen Beleven In Bloemendaal - Cultuurnota 2016](#)
- [Verordening achter de Zuilen](#)
- [Sportnota 2011](#)
- Cultuurnota 2016 (vaststelling in gemeenteraad september 2016)

Openbaar Groen

- Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte [Bloemendaal](#) en [Bennebroek](#)
- Meerjarenplanning vervangen laanbomen
 - [Beleid Renovatie Laanbomen](#)
 - [Meerjarenplanning Aerdenhout](#)
 - [Meerjarenplanning Bennebroek](#)
 - [Meerjarenplanning Bloemendaal \(1/3\)](#)
 - [Meerjarenplanning Bloemendaal \(2/3\)](#)
 - [Meerjarenplanning Bloemendaal \(3/3\)](#)
- Herstelplannen bos- en duinparken
 - [Bos- en Duinparken Herstelplan](#)
 - [Bloemendaalse Bos](#)
 - [Brouwerskolkpark e.o.](#)
 - [Caprera](#)
 - [Enschedepark](#)
 - [Van Haemstedebos](#)
 - [Wethouder Van Gelukpark](#)
 - [Wilhelminapark en Kopje van Bloemendaal](#)
- Beheer Hertenkamp Bloemendaalse Bos
 - [Faunabeheerplan/jachtnotitie van de gemeente Bloemendaal](#)
 - [Beheer Hertenkamp](#)
- APV Afdeling 3 [Het bewaren van houtopstanden](#)

Verouderd, aan herijking toe:

- [Groenbeleidsplan](#)
- [Faunabeheerplan](#)
 - [Vaststelling Faunabeheerplan/jachtnotitie](#)

Recreatie

- Strandnota 2016-2020 (wordt in de raad van september behandeld).
- Nota toeristisch beleid (2001)
- Notitie economische ambitie (wordt in de raad van september behandeld)
- Prioriteitenonderzoek speelplaatsen (2011)

Water

- Onderhoud volgens de Keur van Rijnland

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

Sport

- Vaststelling sportnota 2017

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

- Herijken Groenbeleidsplan / Onderhoudsplan groene kapitaalgoederen

Strand

- Strandbeleid beleid voortzetten
- Voorbereiden verplaatsing sportclubs
- Blauwe Vlag 2017 behalen

Recreatie

- Balans tussen wonen en recreëren in stand houden

OMGEVINGSFACTOREN

- Afnemende lidmaatschappen sportverenigingen door vergrijzing.
- Van kracht worden van de nieuwe Wet Natuurbescherming op 1-1-2017.
- Toename van het aantal toeristen vanuit Amsterdam.
- Het wegvallen van de lokale omroep Jouw FM en de afname van adverteerders en oplagen van dag- en weekbladen.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Niet-sporters		
Bloeiende bermen	are	are

Wat mag het kosten?

Sport, cultuur en recreatie	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-5.055	-5.054	-5.102	-5.102
Baten:			1.068	1.055	1.062	1.062
Resultaat voor reservering			-3.987	-3.999	-4.040	-4.040
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-3.987	-3.999	-4.040	-4.040

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-3.987	-3.999	-4.040	-4.040
Mutaties MJB 2017 - 2020		116	103	100	59
Totaal saldo begroting na mutaties		-3.871	-3.896	-3.940	-3.981
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-3.871	-3.896	-3.940	-3.981

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
501 SPORTBELEID EN ACTIVERING			-372	-376	-381	-386
502 SPORTACCOMODATIES			-98	-105	-112	-108
503 CULTUURPRES.,-PROD.,-PARTICIP			-588	-598	-608	-618
505 CULTUREEL ERFGOED			-120	-122	-124	-126
506 MEDIA			-513	-519	-526	-532
507 OPENBAAR GROEN EN (OPENL)RECRE			-2.180	-2.175	-2.190	-2.211
Totaal			-3.871	-3.896	-3.940	-3.981

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)		Lasten	Baten	SalDI
501	SPORTBELEID EN ACTIVERING	-372		-372
502	SPORTACCOMODATIES	-405	307	-98
503	CULTUURPRES.,-PROD.,-PARTICIP	-849	261	-588
505	CULTUREEL ERFGOED	-120		-120
506	MEDIA	-513		-513
507	OPENBAAR GROEN EN (OPENL)RECRE	-2.666	486	-2.180
Totaal		-4.926	1.054	-3.871

Toelichting mutaties > € 100.000

Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017		Bedrag x € 1.000
Loonstijging 2,2 % cf. kadernota 2017 en aanpassing toerekening uren op programma 5.	€	96
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 5 Sport, cultuur en recreatie.	€	20
	€	116

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

SOCIAAL DOMEIN

Doel van dit programma is het garanderen van goede (jeugd)zorg en het bieden van hulp en ondersteuning zodat alle inwoners kunnen deelnemen aan de samenleving.

Het programma omvat onder andere de hulp aan ouders en jongeren, ondersteuning van inwoners met een beperking en het beschermen van en veiligheid bieden aan kwetsbare inwoners. Maar ook het organiseren van voorzieningen die inwoners in staat stellen om bijvoorbeeld langer thuis te wonen of die deelname aan de samenleving laagdrempeliger maken. Daarnaast gaat het om ondersteuning bij het vinden van werk en zo nodig van inkomensondersteuning.

Aan de basis van het Sociaal Domein staan drie wetten: de Jeugdwet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet. Als gemeente hebben we ervoor gekozen om de taken die voortkomen uit deze wetten integraal en in samenhang in te vullen. Dit betekent een stevige verbinding tussen werk, inkomen, zorg, jeugd, onderwijs en gezondheid.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 6.1

Inwoners in staat stellen deel te nemen aan de samenleving (participatie)

>

Operationele doelen

A: Voorzien in een toereikend aanbod aan vrij toegankelijke algemene voorzieningen

>

B: Voorzien in toegang tot individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen Wmo

>

Operationele doelen

C: Het bieden van inkomens- en bijstandsvoorzieningen

>

D: Voorzieningen ter bevordering van participatie, niet gericht op werken

>

E: Op arbeid gericht participatie en re-integratievoorzieningen

>

Beleidsdoel 6.2

Bevorderen deelname aan de samenleving van mensen met een beperking

>

Operationele doelen

A: Aanbod van voorzieningen ten behoeve van mensen met fysieke beperkingen

>

B: Aanbod van diensten ten behoeve van mensen met een beperking of psychische problemen.

>

C: Aanbod van specialistische jeugdhulp

>

Beleidsdoel 6.3

Bescherming en veiligheid van kwetsbare groepen en personen

>

Operationele doelen

A: Voorzien in opvangvoorzieningen en Beschermd Wonen

>

B: Voorzien in de opvang van en het verbeteren van de veiligheid van jeugdigen

>

>

Beleidsdoel 6.1: Inwoners in staat stellen deel te nemen aan de samenleving (participatie).

Operationeel doel A: Voorzien in een toereikend aanbod aan vrij toegankelijke algemene voorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voorzien in een toereikend aanbod aan vrij toegankelijke algemene voorzieningen	• Bevorderen van gezond en veilig opgroeien • Bevorderen van participatie van alle inwoners, van jong tot oud • Bevorderen dat vrijwilligers en mantelzorgers hun tijd en capaciteit op plezierige en haalbare wijze kunnen inzetten

Operationeel doel B: Voorzien in toegang tot individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen WMO.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voorzien in toegang tot individuele voorzieningen Jeugdwet en maatwerkvoorzieningen Wmo	• Geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning maatwerkvoorzieningen en – dienstverlening • Voorlichting, advisering en cliëntondersteuning • Vroegsignalering • Voorkomen van ondersteuning (preventie)

Operationeel doel C: Het bieden van inkomens- en bijstandsvoorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Het bieden van inkomens- en bijstandsvoorzieningen	• Het rechtmatig verstrekken van uitkeringen • Zorgen voor een toereikend inkomen voor alle klanten: ○ om in hun levensonderhoud te voorzien ○ om deel te kunnen nemen aan de samenleving ○ om bijzondere kosten te kunnen betalen

Operationeel doel D: Voorzieningen ter bevordering van participatie, niet gericht op werken.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voorzieningen ter bevordering van participatie, niet gericht op werken.	• Verstrekken van loonkostensubsidies • Bieden van beschut werk (onder zowel de nieuwe als oude (WSW) regeling) • Maatschappelijke begeleiding • Schuldhulpverlening • Voorzieningen ter bevordering van: ◦ inburgering ◦ beheersen Nederlandse taal (taaleis) • het leveren van een tegenprestatie

Operationeel doel E: Op arbeid gerichte participatie en re-integratievoorzieningen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Op arbeid gerichte participatie en re-integratievoorzieningen.	Een trajectplan voor alle betrokkenen, gericht op zoveel als mogelijk zelfstandig functioneren en/of op het leveren van een bijdrage aan de samenleving.

Beleidsdoel 6.2: Bevorderen deelname aan de samenleving van mensen met een beperking.

Operationeel doel A: Aanbod van voorzieningen ten behoeve van mensen met fysieke beperkingen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Aanbod van voorzieningen ten behoeve van mensen met fysieke beperkingen.	Ondersteuning door middel van het verstrekken van maatwerkvoorzieningen aan inwoners (jong en oud) met een fysieke beperking.

Operationeel doel B: Aanbod van diensten ten behoeve van mensen met een beperking of psychische problemen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Aanbod van diensten ten behoeve van mensen met een beperking of psychische problemen.	Ondersteuning, hulp en zorg aan volwassenen ter bevordering van maatschappelijk participeren.

Operationeel doel C: Aanbod van specialistische jeugdhulp.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Aanbod van specialistische jeugdhulp.	Ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen.

Beleidsdoel 6.3: Bescherming en veiligheid van kwetsbare groepen en personen.

Operationeel doel A: Voorzien in opvangvoorzieningen en Beschermd Wonen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voorzien in opvangvoorzieningen en Beschermd Wonen.	Het bieden van beschermd wonen en/of opvang aan Bloemendaalse inwoners door centrumgemeente Haarlem.

Operationeel doel B: Voorzien in de opvang van en het verbeteren van de veiligheid van jeugdigen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voorzien in de opvang van en het verbeteren van de veiligheid van jeugdigen.	• Uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregelen en reclassering. • Verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen.

BELEIDSKADERS

Algemeen

- [Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2018](#)

Jeugdwet

- Jeugdwet
- [Verordening jeugdhulp Bloemendaal 2015](#)
- [Nadere regels jeugdhulp Bloemendaal 2015](#)
- [Uitwerking persoonsgebonden budgetten](#)

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

- Wet maatschappelijke ondersteuning
- [Verordening maatschappelijke ondersteuning Bloemendaal 2015](#)
- [Besluit maatschappelijke ondersteuning Bloemendaal 2016](#)
- [Uitvoeringsregels maatschappelijke ondersteuning Bloemendaal 2016](#)

Participatiewet c.a.

- Verordening individuele inkomenstoeslag Participatiewet 2015
- Verordening individuele studietoelage Participatiewet 2015
- Verordening tegenprestatie Participatiewet 2015
- Verordening loonkostensubsidie Participatiewet
- Verordening verrekening bestuurlijke boete 2015
- Verordening Wet inburgering
- Verordening sociaal medisch geïndiceerde kinderopvang 2013
- Handhavingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ
- Maatregelenverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ 2015
- Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW, IOAZ 2015
- Beleidsregels Wet taaleis 2016
- Beleidsregels minimabeleid (en aanvulling) 2015
- Beleidsregels Schulddienstverlening
- Bijzondere bijstand en verstrekkingenboek 2014
- Uitvoeringsprogramma re-integratiebeleid 2016

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

Cliënttevredenheids en –ervaringsonderzoeken

De onderzoeken geven inzicht in hoe cliënten de toegankelijkheid, de kwaliteit en het effect van de voorzieningen en hulpverlening in het sociaal domein ervaren. De resultaten worden benut om de dienstverlening verder te verbeteren.

Administratieve lastenverlichting

In regionaal verband werken we samen met zorgaanbieders in een traject dat moet leiden tot administratieve lastenverlichting.

Positionering Centrum voor Jeugd en Gezin

(Mede) aan de hand van de resultaten van het cliënt ervaringsonderzoek wordt gezien of en hoe de inrichting en organisatie van het Centrum voor Jeugd en Gezin aangepast moet worden.

Inkoop (voorzieningen Wmo en jeugd)

De inkoopcontracten worden verlengd met 1 jaar (2017). In de loop van 2017 wordt gekeken hoe de budgetten worden uitgeput en de contractafspraken worden uitgevoerd, in verband met de inkoopstrategie 2018 (aanbieders, dienstverlening en budget).

Transformatie jeugd

In regionaal verband worden de volgende drie thema's uitgewerkt:

- passende zorg voor 16- tot 27-jarigen (problematiek 18-/18+)
- ontwikkeling 'van dwang naar drang';
- innovatieve vormen van integrale jeugdhulp

Bevorderen en faciliteren van burgerinitiatieven

Een sociaal bewogen en betrokken samenleving is een prettige samenleving. Initiatieven van inwoners die bijdragen aan maatschappelijke doeleinden en de sociale samenhang binnen de gemeente worden actief bevorderd en zo mogelijk gefaciliteerd.

Verkennen (nieuwe) mogelijkheden tot participatie

Nieuwe mogelijkheden om deel te nemen aan de samenleving leiden tot een toename van deze deelname. Een manier om dit te doen is door maatschappelijke functies te laten samenkomen. Voorbeeld: de bibliotheek als ontmoetingsplaats en plek waar men op zoek kan gaan naar werk op de hiervoor ingerichte PC's.

Bijdrage leveren aan 'Vogelenzang Vitaal'

OMGEVINGSFACTOREN

- Rijksbeleid
- Omvang van de toegekende budgetten
- (Boven)regionale samenwerking
- Aantal jeugdigen
- Toegang tot jeugdhulp loopt in de meeste gevallen langs andere wegen (huisarts etc.)
- Privacyaspecten
- Hoge aantal zorgaanbieders en vrij gevestigden
- Aantal uitkeringsgerechtigden
- Concurrentie op banen (ouderen, statushouders, garantiebanen)
- Samenwerking binnen de regio Zuid-Kennemerland en IJmond
- Invulling Beschut Werk

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal (in rood: naam indicator)</i>	<i>Eenheid – Bron</i>	<i>Uitkomst - jaar</i>	
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12- t/m 21-jarigen	2,14%	Jaar: 2011
	Bron: Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	1,46%	Jaar: 2012
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	1,59%	Jaar: 2011
	Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,80%	Jaar: 2012
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	461,2	Jaar: 2014
	Bron: LISA	471,6	Jaar: 2015
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	62,8%	Jaar: 2014
	Bron: CBS	63,2%	Jaar: 2015
Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12-jarigen	1,05%	Jaar: 2011
	Bron: Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel	1,32%	Jaar: 2012
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22-jarigen	0,07%	Jaar: 2011
	Bron: Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	0,06%	Jaar: 2012
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners Bron: CBS	138,5	Jaar: 2015
Lopende re-integratie voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar Bron: CBS	160,7	Jaar: 2015
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar Bron: CBS	6,1	Jaar: 2015
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar Bron: CBS	0,5	Jaar: 2015
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar Bron: CBS	0,3	Jaar: 2015
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners Bron: GMSD	585	Jaar: 2015

Wat mag het kosten?

Sociaal domein	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-13.410	-13.342	-13.155	-13.086
Baten:			3.227	3.149	2.989	2.919
Resultaat voor reservering			-10.183	-10.193	-10.167	-10.167
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-10.183	-10.193	-10.167	-10.167

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-10.183	-10.193	-10.167	-10.167
Mutaties MJB 2017 - 2020		91	-60	-96	-113
Totaal saldo begroting na mutaties		-10.092	-10.253	-10.262	-10.279
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-10.092	-10.253	-10.262	-10.279

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
601 SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIP.			-1.361	-1.392	-1.405	-1.314
602 WIJKTEAMS			-907	-918	-928	-939
603 INKOMENSREGELINGEN			-1.230	-1.365	-1.380	-1.380
604 BEGELEIDE PARTICIPATIE			-665	-629	-602	-571
605 ARBEIDSPARTICIPATIE			-304	-293	-304	-312
606 MAATWERKVOORZIENING (WMO)			-664	-665	-667	-669
6071 MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+			-2.731	-2.709	-2.689	-2.792
6072 MAATWERKDIENTSTVERLENING 18-			-2.201	-2.251	-2.256	-2.271
6082 GEËSCALEERDE ZORG 18-			-29	-30	-30	-31
Totaal			-10.092	-10.253	-10.262	-10.279

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)		Lasten	Baten	SalDI
601	SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIP.	-1.594	233	-1.361
602	WIJKTEAMS	-907		-907
603	INKOMENSREGELINGEN	-3.925	2.695	-1.230
604	BEGELEIDE PARTICIPATIE	-665		-665
605	ARBEIDSPARTICIPATIE	-304		-304
606	MAATWERKVOORZIENING (WMO)	-708	44	-664
6071	MAATWERKDIENTSTVERLENING 18+	-3.301	570	-2.731
6072	MAATWERKDIENTSTVERLENING 18-	-2.201		-2.201
6082	GEËSCALEERDE ZORG 18-	-29		-29
	Totaal	-13.634	3.542	-10.092

Toelichting mutaties > € 100.000

<u>Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017</u>		Bedrag
		x € 1.000
Uitwerking meicirculaire hogere uitkeringen inzake WMO, Jeugdzorg en Participatiewet.	€	-437
Aanpassen budgetten Participatiewet n.a.v. mjb IASZ 2017.	€	178
Aanpassen budgetten WMO (huishoudelijke hulp etc.), ombuigingen 2017-2020.	€	310
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 6 Sociaal domein.	€	40
	€	91

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Doel van dit programma is het behouden en bevorderen van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generatie. Door de uitvoering van dit programma voorkomen wij de verspreiding van besmettelijke ziektes.

Wij voeren de wettelijke taak voor lokale gezondheidszorg en het gemeentelijke duurzaamheidsprogramma uit. Dit doen we door het op doelmatige wijze beheren van het rioolstelsel, afvalzorg, begrafeniszorg, lokale gezondheidszorg en uitvoeren van het duurzaamheidsprogramma. Hierbij zoeken we de balans tussen dienstverlening, duurzaamheid en kosten.

Riool

Riolering en drinkwatervoorziening zijn van grote betekenis voor de volksgezondheid. De gemeente is verantwoordelijk voor het beheer van de riolering en drinkwatervoorziening. Hierbij gaat het om de volgende maatschappelijke belangen:

- De bescherming van de volksgezondheid;
- Het voorkomen van wateroverlast;
- Het behouden van schoon water en een gezond aquatisch ecosysteem;
- Het voorkomen van potentiële schade aan gebouwen.

Hoe we dit doen staat beschreven in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP).

Naast beheer en exploitatie van de riolering (afvalwater en regenwater) gaat het ook om drainagesystemen en oppervlaktewateren.

Afval

De gemeente is de wettelijke inzamelaar van huishoudelijke afvalstoffen. Bij afvalinzameling en verwerking zoeken we de balans tussen dienstverlening, duurzaamheid en kosten.

Begraven

De gemeente is volgens de Wet op de Lijkbezorging verplicht om een Algemene Begraafplaats te hebben. Bloemendaal heeft er twee. Inwoners van Bloemendaal hebben de mogelijkheid om een begrafenis, urn bijzetting of as verstrooiing te laten uitvoeren. Hierbij streven we naar het aanbieden van een mooie, passende locatie voor een uitvaart.

Lokale gezondheidszorg

We zijn verantwoordelijk voor een lokale gezondheidszorg die voor inwoners dichtbij en laagdrempelig is en we zorgen voor een omgeving die mensen stimuleert zelf gezondheidsrisico's te beperken.

DOELENBOOM

Beleidsdoel 7.1

Wettelijke taak lokale volksgezondheidszorg naar behoren vervullen

>

Operationele doelen

A: Instanthouden van een gemeentelijke gezondheidsdienst

>

B: Zorgen voor toegang tot voorzieningen gezondheidszorg.

>

C: Zorgen voor verbinding en samenwerking tussen relevante organisaties en initiatieven

>

Beleidsdoel 7.2

Het in stand houden van een goed werkend rioleringsstelsel als basisvoorwaarde voor een goede volksgezondheid.

>

Operationele doelen

A: Doelmatig verzamelen en transporteren van afvalwater naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie en het beperken van vervuiling van oppervlaktewater.

>

B: Voorkomen of beperken van overlast door regenwater en grondwater.

>

Beleidsdoel 7.3

Een adequaat serviceniveau bieden bij de afvalinzameling en afvalscheiding bevorderen.

>

Operationele doelen

A: Op efficiënte manier de afvalscheiding bevorderen.

>

B: Op efficiënte manier het gekozen serviceniveau leveren.

>

Beleidsdoel 7.4

Duurzaamheidsprogramma uitvoeren

>

Operationele doelen

A: Duurzame openbare verlichting en op termijn de gouden ECO XXI Award halen.

>

Beleidsdoel 7.5

Wettelijke taak begraafplaatsen uitvoeren

>

Operationele doelen

A: Mogelijk maken van bijzettingen en verstrooiingen op een Algemene Begraafplaats

>

B: Zorgdragen voor een kostendekkend beheer van aantrekkelijke begraafplaatsen met een passend serviceniveau

>

Beleidsdoel 7.1: Wettelijke taak lokale volksgezondheidszorg naar behoren vervullen.

Operationeel doel A: Via CJG toegang tot voorzieningen gezondheidszorg verzorgen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Verspreiding eikenprocessierups beheersen.	Door snel te reageren op meldingen wordt de verspreiding zoveel mogelijk beperkt.

Operationeel doel B: Zorgen voor toegang tot voorzieningen gezondheidszorg.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Organiseren lokale inloopfunctie GGZ.	Klanten ontvangen betere hulp dichtbij.

Operationeel doel C: Zorgen voor verbinding en samenwerking tussen relevante organisaties en initiatieven.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Voortzetten van de Gezonde School om gezonde voeding en bewegen te stimuleren.	Kinderen zijn zich meer bewust van gezondheid en gezondheidsrisico's worden beperkt.
Organisatie preventieve interventies bij ouderen.	Minder ongelukken en beperken van zorg.
Eenzaamheid onder ouderen onderzoeken.	We weten welke interventies geschikt zijn om eenzaamheid te voorkomen of beperken.

Beleidsdoel 7.2: Het in stand houden van een goed werkend rioleringssysteem als basisvoorwaarde voor een goede volksgezondheid.

Operationeel doel A: Doelmatig inzamelen en transporteren van afvalwater naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie en het beperken van vervuiling van oppervlaktewater.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Rioolvervanging in de: • Merellaan; • Kinheimweg.	Door de rioolvervanging blijft de inzameling en afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater voor de komende 70 jaar gewaarborgd.

Operationeel doel B: Voorkomen of beperken van overlast door regenwater en grondwater.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vervanging van het drainagesysteem in de: • Kinheimweg.	De grondwaterstand kan voldoende worden beheerst.

Beleidsdoel 7.3: Een adequaat serviceniveau bieden bij de afvalinzameling en afvalscheiding bevorderen.

Operationeel doel A: Op efficiënte manier de afvalscheiding bevorderen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Bewustwording om afval te beperken en te recyclen door inzet communicatie acties.	Het afvalscheidingspercentage is verbeterd.
Invoeren grofvuil inzameling tegen betaling.	Ingevoerd op 1-1-2017.

Operationeel doel B: Kostenbeperking

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

Geen reden tot verhoging afvalstoffenheffing in 2018

Beleidsdoel 7.4: Duurzaamheid

Operationeel doel A: Duurzame openbare verlichting en op termijn de gouden ECO XXI Award halen.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Duurzaamheidsprogramma	Uitvoeringsprogramma voortzetten in 2017

Beleidsdoel 7.5: Wettelijke taak begraafplaatsen uitvoeren.

Operationeel doel A: Mogelijk maken van bijzettingen en verstrooiingen op een Algemene Begraafplaats.

Operationeel doel B: Zorg dragen voor een kostendekkend beheer van aantrekkelijke begraafplaatsen met een passend serviceniveau.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vernieuwen website begraafplaatsen.	Verbetering informatievoorziening.
Viering 100-jarig bestaan begraafplaats Bergweg Bloemendaal.	Grotere bekendheid met en waardering voor de Algemene begraafplaatsen.
Herontwikkeling beheerderswoning Bergweg.	Verbetering service.

BELEIDSKADERS

Begraafplaatsen

- Verordening lijkbezorgingsrechten Bloemendaal 2017 (wordt in de raad van december behandeld)
- [Beheers verordening begraafplaatsen](#)
- [Uitvoeringsbesluit Algemene Begraafplaats Bloemendaal](#)
- [Kader stellende visie begraafplaatsen Bloemendaal](#)

Afvalexploitatie

- [Kadernota afvalbeleid 2015-2019](#)
- [Motie kadernota afvalbeleid 2015-2019](#)

Rioleringsexploitatie

- [Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2011 – 2016](#) (raad 29 november 2012)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017 – 2021 (raad december 2016)

Volksgezondheid

- Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VKV) door het Rijksinstituut Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
- [Beleidsplan Sociaal Domein 2015-2018](#)

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

- Invoering van grofvuil inzameling tegen betaling. Hiermee worden de kosten verhaald op de vervuiler en niet meer collectief verwerkt in de afvalstoffenheffing.
- Start uitvoering begraafplaatsenbeleid

OMGEVINGSFACTOREN

Klimaatontwikkeling en -adaptie

Het klimaat verandert en leidt o.a. tot grotere en heftiger buien. Het (hemel)watersysteem en de afvalwaterketen moeten deze neerslag kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen is op te vangen, maar dat een integrale aanpak noodzakelijk is. Deze aanpak richt zich op afstemming binnen de afvalwaterketen en in de openbare ruimte.

Relatie met Buitenruimte

Om efficiënt te werken vindt afstemming plaats met onderhoud en reconstructies van de bovengrond, bijvoorbeeld groot wegonderhoud. Dit kan betekenen dat rioleringswerken kunnen worden uitgesteld of juist vervroegd worden uitgevoerd.

Lijkbezorging

Er is een trend gaande dat vaker wordt gekozen voor cremen en uitstrooien van de as in de natuur. Deze trend zorgt voor minder inkomsten voor de Algemene Begraafplaatsen.

EPR

De eikenprocessierups is in de regio in opmars, deze zal binnen enkele jaren Bloemendaal bereiken en leiden tot (hoge) kosten voor de bestrijding.

De organisatie van de volksgezondheid

De GGD Kennemerland is onderdeel van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). De VRK is een gemeenschappelijke regeling voor de uitvoering van taken van de tien gemeenten in Kennemerland. De beleidsvrijheid van gemeenten is daardoor beperkt op het gebied van jeugdgezondheidszorg, medische milieukunde, technische hygiëne zorg en infectieziektebestrijding. Op het gebied van gezondheidsbevordering hebben we als gemeente wel beleidsvrijheid en sluiten we aan op de lokale situatie. Regionale en lokale instellingen werken hierbij nauw samen.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Omvang huishoudelijk restafval (kg/inwoner)	200 kilo	195 kilo
Hernieuwbare elektriciteit	0,6% (2014)	

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid en milieu	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-7.407	-7.598	-7.738	-7.738
Baten:			7.379	7.613	7.774	7.774
Resultaat voor reservering			-28	15	36	36
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-28	15	36	36

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-28	15	36	36
Mutaties MJB 2017 - 2020		307	275	254	264
Totaal saldo begroting na mutaties		279	290	290	301
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		279	290	290	301

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
701 VOLKSGEZONDHEID			-733	-739	-743	-748
702 RIOLERING			697	707	735	749
703 AFVAL			718	724	707	713
704 MILIEUBEHEER			-452	-458	-464	-470
705 BEGRAAFPLAATS EN CREMATORIA			49	55	55	56
Totaal			279	290	290	301

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldi
701 VOLKSGEZONDHEID	-733		-733
702 RIOLERING	-2.866	3.564	697
703 AFVAL	-2.578	3.296	718
704 MILIEUBEHEER	-452		-452
705 BEGRAAFPLAATS EN CREMATORIA	-285	334	49
Totaal	-6.915	7.194	279

Toelichting mutaties > € 100.000

Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017	Bedrag x € 1.000
<u>Wijzigingen naar aanleiding wijziging BBV:</u>	
Aanpassing toerekening overhead/BTW taakveld afval	€ 222
Aanpassing toerekening overhead/BTW taakveld riolering	€ 128
Aanpassing toerekening overhead/aanwending egalisatiereserve taakveld begraafplaats	€ -35
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 7 Volksgezondheid en milieu.	€ -8
	€ 307

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Het programma richt zich op het behoud en versterking van het groene en cultuurhistorische karakter van Bloemendaal. Wonen in Bloemendaal is en moet aantrekkelijk en uniek blijven. Wij zetten in op een gemêleerde bevolkingssamenstelling. In 2017 worden naast voortzetting van de uitvoering van diverse projecten, onder meer gericht op het uitbreiden van de sociale woningvoorraad in de komende jaren, ingezet op verdere professionalisering van de afdeling Dienstverlening/Vergunningen en het voorbereiden van de invoering van de Omgevingswet in 2019.

Ruimtelijke Ordening

Behoud en versterking van het groene en cultuurhistorische karakter van Bloemendaal is voor ons van groot belang. Wonen in Bloemendaal is aantrekkelijk en moet dat blijven. De Structuurvisie is daarvoor het ruimtelijk kader. (Zie ook de paragraaf Grondbeleid).

Beleid en bestemmingsplannen

Wij leggen ons concrete beleid vast in de uitvoeringsparagraaf van de Structuurvisie en in bestemmingsplannen. Bloemendaal heeft 7 recente bestemmingsplannen: voor elk van de 5 kernen, voor het landelijk gebied en voor Bloemendaal aan Zee.

Het vertalen van nieuwe landelijke wetgeving in gemeentelijk beleid is ook een doel van dit programma. Met het oog daarop werken we aan het voorbereidingstraject om te komen tot implementatie van de Omgevingswet.

Wonen

Sociale woningvoorraad wordt in 2017 op peil gehouden. In 2016-2020 streven we ernaar om de regionale taakstelling voor woningbouw te realiseren. Deze taakstelling betreft de statushouders.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Als gemeente werken we aan de uitvoering van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten. Deze variëren van kleine projecten met een beperkte opgave tot grote projecten met een grotere impact voor de gemeente. De projecten waarvan we eigenaar zijn van de grond, zijn beschreven in de paragraaf grondbeleid. Voor de projecten waar we als gemeente geen eigenaar zijn, geldt dat alle kosten worden doorbelast aan de initiatiefnemer. Voor deze ontwikkelingen worden door de gemeenteraad Stedenbouwkundige Programma's van Eisen, Stedenbouwkundige Plannen en Bestemmingsplannen vastgesteld.

DOELENBOOM

Programma 8, Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma richt zich op het behoud en versterking van het groene en cultuurhistorische karakter van de inrichting van Bloemendaal. Wonen in Bloemendaal is en moet aantrekkelijk blijven. We beogen een gemêleerde bevolkingssamenstelling.

Beleidsdoel 8.1

Het behouden en versterken van de een hoogwaardige woonomgeving met bescherming van de groene en cultuurhistorische waarden.

>

Operationele doelen

A: Maken en actueel houden bestemmingsplannen en ruimtelijke beleid

>

B: Uitvoering Structuurvisie door het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten.

>

C: Het voorbereiden van de invoering van de Omgevingswet

>

>

D: Het bevorderen van de leefbaarheid van Vogelenzang dorp.

>

>

E: Op peil houden van de sociale woningbouwvoorraad.

>

F: Uitvoeren van de regionale woningbouwopgave

>

Beleidsdoel 8.1: Het behouden en versterken van de een hoogwaardige woonomgeving met bescherming van de groene en cultuurhistorische waarden.

Operationeel doel A: Maken en actueel houden bestemmingsplannen en ruimtelijke beleid.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	Resultaat begrotingsjaar 2017
Implementatie nota duurzame landgoederenzone.	Begin 2017
Implementatie nota ruimtelijke beoordeling en bijgebouwen regeling.	Begin 2017
Bestemmingsplan Bennebroek.	Het nieuwe bestemmingsplan Bennebroek treedt begin 2017 in werking

Operationeel doel B: Uitvoering Structuurvisie door het faciliteren van ruimtelijke ontwikkelingsprojecten.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Park Vogelenzang Bennebroek	Ontwerp bestemmingsplan medio 2017 gereed.
Reinwaterpark Overveen	Ontwerp bestemmingsplan eind 2017.
Park Brederode: Oplevering resterend openbaar gebied, herontwikkeling hoofdgebouw met een levensvatbaar plan.	Begin 2017 overdracht resterend openbaar gebied. In 2016/2017 start bouw hoofdgebouw.
Vijverpark Overveen	2017 einde project.
Haringbuys Aerdenhout	2017 einde project.
Landgoed Dennenheuvel	Ontwerp bestemmingsplan medio 2017.
Raakterrein Bennebroek	Vaststellen Stedenbouwkundig Plan.
Sint Luciaklooster	Medio 2017 vaststellen Stedenbouwkundig Programma van Eisen.
Wildhoeve Bloemendaal	Vaststellen bestemmingsplan medio 2017.
Bos, Tuin en Dier Vogelenzang	1 ^e kwartaal vaststellen Stedenbouwkundig Programma van Eisen.
Landje van Van Riessen Bloemendaal	Projectplanning is nog niet vastgesteld door de raad.
Oldenhove Overveen	Vaststellen bestemmingsplan medio 2017.
Vijverwegkerk	Vaststellen bestemmingsplan medio 2017.

Operationeel doel C: Het voorbereiden van de invoering van de Omgevingswet.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Omgevingswet: voorbereiding implementatie Omgevingswet/opstellen plan van aanpak.	Per kwartaal informatierondes.
Voorstellen ontwikkelen voor Omgevingsvisie.	3 ^e kwartaal 2017.

Operationeel doel D: Het bevorderen van de leefbaarheid van Vogelenzang dorp.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Vitaal Vogelenzang.	Voorjaar 2017 keuze voor ontwikkelingsscenario Vogelenzang op basis van uitgevoerd onderzoek.

Operationeel doel E: Op peil houden van de sociale woningbouwvoorraad.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Verkenning zoeklocaties sociale woningbouw.	Per locatie voor sociale woningbouw een Stedenbouwkundig Programma van Eisen vaststellen. Gereed eind 2017.
Actualisatie prestatieafspraken.	Monitoren prestatieafspraken voor 2017 (vastgesteld eind 2016) met PreWonen, Brederode Wonen en Woonzorg Nederland. Uitvoeren uitgangspuntennotitie voor prestatieafspraken 2018 e.ve.

Operationeel doel F: Uitvoeren van de regionale woningbouwopgave.

Wat willen wij bereiken en wat gaan we doen?

<u>Activiteit/doel begrotingsjaar 2017</u>	<u>Resultaat begrotingsjaar 2017</u>
Realisatie regionale woningbouwprogramma.	In 2017 start een onderzoeken naar potentiële binnenstedelijke plancapaciteit in de regio Zuid-Kennemerland/IJmond.

BELEIDSKADERS

Rijk:

- [Algemene wet bestuursrecht](#)
- [Wet ruimtelijke ordening](#)
- [Wet algemene bepalingen omgevingsrecht](#)
- [Natuurbeschermingswet 1998](#)
- [Natuurschoonwet 1928](#)
- [Flora- en Faunawet](#)
- [Erfgoedwet](#)
- [Omgevingswet \(nog niet in werking\)](#)
- [Rijksstructuurvisie Windenergie op zee](#)
- [Rijksstructuurvisie Windenergie op land](#)
- [Besluit omgevingsrecht](#)
- [Nationaal Waterplan](#)

Provincie:

- [Structuurvisie Noord-Holland](#)
- [Provinciale Ruimtelijke Verordening](#)

Gemeente:

- [Nota Ruimtelijke Beoordeling 2010](#)
- [Bijgebouwenregeling 2010](#)
- [Structuurvisie Bloemendaal](#)
- [Erfgoedverordening](#)
- [Bouwverordening](#)
- [Woonvisie 2012-2016](#)
- Bestemmingsplannen: www.bloemendaal.nl

PRIORITEITEN VOOR DIT BEGROTINGSJAAR

- Planvorming locaties sociale woningbouw
 - Realiseren regionale woningbouwopgave
 - Vitaliseringsplan voor Vogelenzang dorp
 - Voorbereiding Invoering Omgevingswet
 - Faciliteren uitvoering Park Vogelenzang en Reinwaterpark
-

OMGEVINGSFACTOREN

In aanloop naar de invoering van de Omgevingswet wordt onderzocht welke consequenties de Omgevingswet heeft voor het ruimtelijke beleid en uitvoering in de gemeente Bloemendaal. De wet is nog niet vastgesteld. Participatie van omwonenden wordt reeds uitgebreid toegepast door initiatiefnemers en gemeente.

Binnen de regio en binnen de Metropool Regio Amsterdam worden ruimtelijke ontwikkelingen en ruimtelijk beleid afgestemd. Dit geldt in het bijzonder voor de woningbouwtaakstelling (Regionaal Actieprogramma) en het Ontwikkelingsperspectief Binnenduinrand.

VERPLICHTE EN FACULTATIEVE KENGETALLEN

<i>Kengetal</i>	<i>Uitkomst 2016</i>	<i>Begroting 2017</i>
Gemiddelde WOZ-waarde	€ 557.000	-
Nieuw gebouwde woningen	70	126
Demografische druk	78,2%	-
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden per jaar	€ 1.079	€ 1.097
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden per jaar	€ 1.158	€ 1.178

Wat mag het kosten?

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Lasten:			-2.197	-1.638	-1.670	-1.670
Baten:			1.048	1.065	1.082	1.082
Resultaat voor reservering			-1.148	-573	-588	-588
Toevoeging aan de reserves						
Onttrekking aan de reserves						
Resultaat na reservering			-1.148	-573	-588	-588

Aansluiting met voorgaande begroting (x € 1.000)	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
Programmabegroting 2016 - 2019 (t/m VJN 2016)		-1.148	-573	-588	-588
Mutaties MJB 2017 - 2020		253	261	269	264
Totaal saldo begroting na mutaties		-896	-312	-318	-324
Nieuwe voorstellen					
Nieuwe stand MJB 2017 - 2020		-896	-312	-318	-324

Omschrijving taakveld	Rekening 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
801 RUIMTELIJKE ORDENING			-402	-411	-421	-431
802 GRONDEXPLOITATIE			-258	-262	-268	-268
803 WONEN EN BOUWEN			-236	361	370	375
Totaal			-896	-312	-318	-324

UITSPLITSING PER TAAKVELD

Uitsplitsing begroting per taakveld (x € 1.000)		Lasten	Baten	Saldi
801	RUIMTELIJKE ORDENING	-502	100	-402
802	GRONDEXPLOITATIE	-270	12	-258
803	WONEN EN BOUWEN	-1.179	943	-236
Totaal		-1.950	1.055	-896

Toelichting mutaties > € 100.000

Toelichting mutaties MJB 2017-2020 > € 100.000: jaarschijf 2017		Bedrag x € 1.000
Loonstijging 2,2 % cf. kadernota 2017 en aanpassing toerekening uren op programma 8.	€	228
Per saldo diverse voordelen en nadelen programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.	€	25
	€	253

Nieuwe voorstellen: zie bijlagen bij raadsvoorstel

DE PARAGRAFEN 2017

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

INLEIDING

De verplicht voorgeschreven paragrafen geven een “dwarsdoorsnede” van de begroting. Rond enkele thema’s (bijvoorbeeld het risicoprofiel, verbonden partijen, de bedrijfsvoering, financiering) wordt aanvullende informatie gegeven.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
2. Lokale heffingen;
3. Onderhoud kapitaalgoederen;
4. Grondbeleid;
5. Bedrijfsvoering en Overhead;
6. Financiering;
7. Verbonden partijen.

Waar mogelijk zijn de paragrafen gebaseerd op reeds vastgesteld beleid en zal verwezen worden naar beleidsnota’s. De paragrafen behandelen de beleidsuitvoering zoals aangegeven in de nota(’s), de nieuwe ontwikkelingen en de vraag of de inhoud van het beleid nog steeds van toepassing is. Het is van belang dat de betreffende beleidsnota actueel blijft door deze periodiek (bijvoorbeeld één keer in de vier jaar) zo nodig te actualiseren.

1.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

INLEIDING

Inleiding

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de robuustheid van de begroting weergegeven ofwel het vermogen om niet begrote kosten te kunnen dekken. Onder weerstandsvermogen wordt in algemene zin verstaan de mogelijkheid om tegenvallers op te vangen. Vanaf de begroting 2016 wordt de paragraaf opgesteld conform de door de gemeenteraad in juni 2015 vastgestelde nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015. Tevens worden conform de BBV kengetallen opgenomen om de financiële positie van de gemeente te duiden.

Om een goed oordeel te kunnen geven over het weerstandsvermogen zijn twee elementen van belang:

A. Beschikbare weerstandscapaciteit

Dit zijn de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote risico's van materiële betekenis in financiële zin af te dekken. We onderscheiden incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Voor Bloemendaal bedraagt de incidentele weerstandscapaciteit € 5,25 miljoen en de structurele weerstandscapaciteit € 2,05 miljoen. Deze worden nader toegelicht onder A.

B. Benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

Inventarisatie van de risico's die niet op een andere wijze zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Een risico is in dit verband een kans op het zich voordoen van een onvoorziene gebeurtenis met een nadelig gevolg. De risico's worden ingeschat op € 2,43 miljoen incidenteel en € 0 miljoen structureel. Deze worden nader toegelicht onder B.

Ratio's weerstandsvermogen

De onderstaande ratio's kunnen worden beoordeeld met behulp van onderstaande normtabel.

Normtabel weerstandsvermogen	
> 2,0	uitstekend
1,4 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,4	voldoende
< 1,0	onvoldoende

De ratio's van het weerstandsvermogen worden als volgt berekend en zijn uitgesplitst in een ratio incidenteel weerstandsvermogen en een ratio structureel weerstandsvermogen:

Ratio incidenteel weerstandsvermogen			
A. Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit		€ 5.249.792	
	=		2,2
B. Benodigde incidentele weerstandscapaciteit		€ 2.432.290	
Ratio incidenteel weerstandsvermogen inclusief niet vrij aanwendbaar		11,1	
Benodigde bufferreserve (90% incidenteel weerstandsvermogen)		€ 2.189.061	
Vereist niveau flexibele algemene reserve (3% begrotingstotaal)		VOLDOENDE	

Zoals uit voorgaande blijkt heeft Bloemendaal voor het incidentele weerstandsvermogen een berekende ratio van 2,2 wat volgens de normtabel overeenkomt met een uitstekend weerstandsvermogen. Inclusief stille reserves niet vrij aanwendbaar, rekening houdend met objecten die nodig zijn voor de bedrijfsvoering, is de ratio indicatief 11,1. De bufferreserve dient 90% te bedragen van het benodigde incidenteel weerstandsvermogen en de flexibele algemene reserve dient tenminste 3% te bedragen van het begrotingstotaal.

Ratio structureel weerstandsvermogen	
A. Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	€ 2.046.676
B. Benodigde structurele weerstandscapaciteit	0

De ratio structureel weerstandsvermogen kan niet berekend worden omdat een deling door nul niet is toegestaan. De ratio is (ruim) voldoende omdat er geen structurele risico's zijn die afgedekt moeten worden. Ten opzichte van het jaarverslag 2015 is het risico 'aanschaffing precario op netwerken' veranderd in een PM post. Afschaffing lijkt nu onontkoombaar en bij wellicht bij hervorming van gemeentebelastingen kan dit verlies aan baten worden opgevangen.

BEREKENING VAN DE BESCHIKBARE WEERSTANDSCAPACITEIT

A. De berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Bloemendaal bestaat uit het geheel van middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om risico's in financiële zin af te dekken. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit	
Bufferreserve	€ 2.270.061
Flexibele algemene reserve	€ 2.979.731
Totaal incidentele weerstandscapaciteit:	€ 5.249.792

De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten eenmalig op te vangen. Het zijn de direct aan te wenden middelen voor financiële tegenvallers, dit betreft de flexibele algemene reserve en bufferreserve. Bestemmingsreserves rekenen we niet mee omdat de onttrekking uit deze reserves direct invloed heeft op de dekking van kosten in meerjarenperspectief. Ook worden de stille reserves buiten beschouwing gelaten. Indicatief is wel een ratio incidenteel weerstandsvermogen inclusief stille reserves opgenomen.

Beschikbare structurele weerstandscapaciteit	
- OZB woningen 5% boven macronorm	€ 484.386
- Hondenbelasting opnieuw invoeren (2016)	€ 136.000
- Ombuigingsruimte (3% beïnvloedbare lasten)	€ 1.426.290
Totaal:	€ 2.046.676

Structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent (jaarlijks in meerjarenperspectief) ingezet kunnen worden om tegenvallers op te vangen. Conform de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing is nu uitgegaan van een OZB-tarief 5% boven de macronorm en een ombuigingsruimte van 3% van de beïnvloedbare lasten. Verder is het mogelijk om de hondenbelasting opnieuw in te voeren.

BEREKENING VAN DE BENODIGDE WEERSTANDSCAPACITEIT (DE RISICO'S)

B. De berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)

De berekening is conform de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015.

Een gemeente is vrij om zelf de uitgangspunten en systematiek vast te stellen hoe het weerstandsvermogen wordt berekend. De manier om hiermee om te gaan is vastgelegd in de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015 Gemeente Bloemendaal. De gehanteerde methode is normatief voor wat betreft risico's in de klasse 'laag' en specifiek voor de risico's in de klassen 'gemiddeld' en 'hoog'. De klasse 'laag' omvat veel risico's waarvan het niet doenlijk en zinvol is om voor elk risico apart een waardering in geld aan te geven. Daarom wordt voor alle kleine en onbekende risico's samen 3% van de beïnvloedbare lasten genomen. Risico's 'midden' en 'hoog' worden gewaardeerd in geld conform onderstaande systematiek. Bij risico's uit de klasse 'midden' wordt rekening gehouden met 30% van de geschatte financiële gevolgen, bij risico's 'hoog' is dat 60%. Voor risico's uit de klassen 'hoog' en 'midden' wordt onderscheid gemaakt in structurele en incidentele risico's.

Het overzicht van risico's wordt jaarlijks geactualiseerd bij begroting en jaarrekening. De lijst kan worden beschouwd als een zo goed mogelijke inschatting op basis van de beschikbare informatie.

Onderstaand is een overzicht te zien van de risico's die niet op een of andere manier zijn ondervangen (waar geen voorziening voor is gevormd of verzekering voor is aangegaan) en die een financieel gevolg kunnen hebben.

Berekening benodigde weerstandscapaciteit (risico's)					
	Maximaal risico	Kans	%	Incidenteel risico	Structureel risico
1 Tegenvallers bij uitvoering van de APPA.				PM	
2 Grondexploitatie Vijverpark Overveen (vm. Marinehospitaal terrein)	€ 310.000	hoog		€ 310.000	€ 0
3 Grondexploitatie Haringbuys	€ 360.000	hoog		€ 360.000	
4 Claim aannemer baggerwerkzaamheden	€ 320.000	midden	30%	€ 96.000	
5 Afschaffing van precariobelasting op netwerken vanaf 2027 (ongeveer € 800.000)	PM				€ 0
6 Mogelijk nieuwe ronde herverdeling gemeentefonds Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk (zoals WMO, WWB, leerlingenvervoer, Paswerk). Gezien de uitkomsten 2015 sociaal domein wordt					PM
7 het risico vooral opgevangen door de egaliseringsreserve sociaal domein. Daarom geen sprake meer van structureel risico, incidenteel risico is verlaagd van € 300.000 naar € 150.000.	€ 0	hoog	60%	€ 90.000	€ 0
8 Explosievenopsporing. Mogelijk dienen hiervoor onverwachts substantiële kosten gemaakt te worden.	€ 500.000	midden	30%	€ 150.000	

9	Weerstandsvermogen risico's laag en onbekend (3% van beïnvloedbare lasten)	laag	€ 1.426.290	
	TOTAAL	€ 1.490.000	€ 2.432.290	€ 0

1. Tegenvallers bij uitvoering van de APPA

Omschrijving:	Tegenvallers bij uitvoering van de APPA.
Impact	P.M. APPA: Bij de daadwerkelijke pensionering van wethouders (na hun 65e) moet nog een bedrag worden nabetaald voor de actuariële ophoging van het wethouderspensioen. Om welk geldbedrag het gaat valt niet te zeggen. Verder bestaat het risico dat door (verdere) renteverlaging de gemeente moet bijstorten ivm de APPA-verplichtingen.

2. Grondexploitatie Park Tetterode (Marinehospitaal)

Omschrijving:	Grondexploitatie Vijverpark Overveen (vm. Marinehospitaalterrein)
Impact	€ 310.000 Het structurele risico wordt niet meer opgevoerd, vanwege de positieve vooruitzichten om de grondexploitatie af te sluiten. Het incidentele risico is overgenomen uit de geactualiseerde grondexploitatie.

3. Grondexploitatie Haringbuys

Omschrijving:	Grondexploitatie Haringbuys
Impact	€ 360.000 Het risico van structurele rentelasten is vervallen, omdat de verkoop van grond onomkeerbaar wordt beschouwd. Het incidentele risico is het berekende risico in de geactualiseerde grondexploitatie.

4. Claim aannemer baggerwerkzaamheden

Omschrijving:	Claim aannemer baggerwerkzaamheden
Impact	Midden Mogelijk wordt de gemeente veroordeeld tot het voldoen van een claim van maximaal € 320.000

5. Mogelijke afschaffing precariobelasting

Omschrijving:	Afschaffing van precariobelasting op netwerken vanaf 2027 (ongeveer € 800.000)
Impact	P.M. Over de afschaffing van precario op nutsnetwerken stelt de minister in een brief aan de Tweede Kamer van 10 februari 2016 dat het beste is dat te regelen bij een komende grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarin kunnen de effecten worden opgevangen. Hierop vooruitlopend stuurt de minister een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer om ervoor te zorgen dat gemeenten vanaf 1 januari 2017 de nu geldende tarieven voor precario op nutsnetwerken niet verder kunnen verhogen/invoeren. Het wetsvoorstel gaat uit van afschaffing, maar geeft gemeenten nog tien jaar de mogelijkheid om precariobelasting te heffen. Na uiterlijk tien jaar is precarioheffing op nutsnetwerken niet meer mogelijk.

6. Mogelijk nieuwe herverdeling van Gemeentefonds (onderhoud)

Omschrijving:	Mogelijk nieuwe ronde onderhoud/herverdeling Gemeentefonds
Impact	PM
	Mogelijk opnieuw herverdeeleffecten onderhoud gemeentefonds (Grote steden leveren het meest in bij de herverdeling van het gemeentefonds. Gemeenten met een groot buitengebied gaan er het meest op vooruit).

7. Open einde regelingen / decentralisatie taken sociaal domein

Omschrijving:	Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk.
Impact	Hoog
	Open einde regelingen / decentralisatie taken Rijk (zoals WMO, WWB, leerlingenvervoer, Paswerk). Gezien de uitkomsten 2015 sociaal domein wordt het risico vooral opgevangen door de egaliseringsreserve sociaal domein. Daarom is er geen sprake meer van structureel risico, het incidenteel risico is verlaagd van € 300.000 naar € 150.000.

8. Explosievenopsporing

Omschrijving:	Mogelijk zijn incidenteel extra middelen nodig voor explosievenopsporing en -ruiming.
Impact	Midden
	Het berekende risico is € 150.000.

9. Risico's laag en onbekend

Omschrijving:	Conform de nota weerstandsvermogen en risicobeheersing 2015 wordt voor risico's laag en onbekend 3% van de beïnvloedbare lasten berekend.
Impact	Laag
	Weerstandsvermogen risico's laag en onbekend (3% van beïnvloedbare lasten)

KENGETALLEN

C. Kengetallen

Vanaf de begroting 2016 is het verplicht om vijf kengetallen over de financiële positie op te nemen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De kengetallen beogen (in samenhang met elkaar) een goed beeld te geven van de financiële positie, en zijn dus van betekenis voor de weerbaarheid en wendbaarheid van de gemeente. De kengetallen zijn bovendien vergelijkbaar met andere gemeenten.

Kengetallen		Jaarrekening 2015	Begr 2016	Begr 2017	Begr 2018	Begr 2019	Begr 2020	Normering raad
1a	Netto schuldquote	55,90%	72,80%	52,11%				Lager dan 90%
1b	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55,90%	72,77%	52,11%				Lager dan 90%
2	Solvabiliteitsratio	34,60%	33,40%	33,90%				Hoger dan 50%
3	Structurele exploitatieruimte	8,20%	1,22%	0,03%				Hoger dan 0%
4	Grondexploitatie	25,49%	43,17%	6,95%				Lager dan 20%
5	Belastingcapaciteit / woonlasten	155,20%	158,40%	158,43%				Hoger dan 105%

De financiële positie van de Gemeente Bloemendaal is redelijk tot goed. De afgelopen jaren is de schuldquote opgelopen en solvabiliteit gedaald. Door verkoop van het Haringbuysgebied is het percentage grondexploitatie gedaald, waardoor de kwetsbaarheid van de gemeente is verminderd. Indien de komende jaren de schuld kleiner wordt en de solvabiliteit verbeterd, komt dat de weerbaarheid en flexibiliteit van de begroting ten goede.

1.2 LOKALE HEFFINGEN

INLEIDING

Deze paragraaf biedt inzicht in het beleid van de lokale heffingen en geeft een overzicht van de te ontvangen en te verantwoorden lokale heffingen en belastingen. Hiermee ontstaat inzicht in de totale lastendruk, wat van belang is voor de integrale afweging tussen enerzijds beleid en anderzijds inkomsten. Circa 33% van de inkomsten van de gemeente Bloemendaal is afkomstig van lokale heffingen waarmee deze een belangrijke inkomstenbron van de gemeente vormen.

Doelstelling

Doelstelling van lokale heffingen is het als gemeente verwerven van eigen middelen uit belastingen en overige heffingen ter dekking van algemene en specifieke uitgaven in het kader van de uitvoering van gemeentelijke taken.

Wettelijk kader

In artikel 219 van de Gemeentewet staat aangegeven op basis waarvan de gemeentelijke belastingen en heffingen kunnen worden geheven. Een deel van deze lokale heffingen staat opgesomd in de Gemeentewet zelf, daarnaast bieden ook bijzondere wetten de mogelijkheid om te heffen, bijvoorbeeld de Wet Milieubeheer (afvalstoffenheffing). Legitimatie (invoering, wijziging of intrekking) van lokale heffingen geschiedt door middel van door de gemeenteraad vast te stellen belastingverordeningen.

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen bestaat op dit moment uit negen verschillende belastingen / heffingen. De tarieven, grondslagen en overige bepalingen van de in deze paragraaf genoemde heffingen worden jaarlijks door uw raad uiterlijk in de maand december vastgesteld in de navolgende verordeningen:

- Verordening onroerende-zaakbelastingen Bloemendaal;
- Verordening belasting op roerende woon- en bedrijfsruimten Bloemendaal;
- Verordening afvalstoffenheffing Bloemendaal;
- Verordening rioolheffing Bloemendaal;
- Verordening toeristenbelasting Bloemendaal;
- Verordening parkeerbelasting Bloemendaal;
- Verordening precariobelasting Bloemendaal;
- Verordening lijkbezorgingsrechten Bloemendaal;
- Legesverordening Bloemendaal.

Bij de heffingen is een onderscheid tussen belastingen en retributies.

Belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter en geen directe relatie met een gemeentelijke taak. Zij worden onder meer geheven als een bijdrage in de kosten van de voorzieningen van openbaar nut die de gemeente heeft getroffen. Er is sprake van autonoom beleid ten aanzien van de hoogte van de belastingtarieven.

Retributies

Retributies hebben wel een directe relatie met een gemeentelijke taak, zoals de reinigingsdienst, rioleringen, begraafplaats en vergunningen / leges. Dat geldt bestemd de gemeente uitsluitend voor die doelen. Bij de retributies mogen de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake (maximaal kostendekkende tarieven).

Uitvoering

De aanslagen onroerende zaakbelastingen, rioolheffing, afvalstoffenheffing en roerende zaakbelastingen worden via een gecombineerd biljet opgelegd. Deze aanslag oplegging en de daaraan gekoppelde invordering wordt namens de gemeente verzorgd door de gemeenschappelijke regeling 'Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid' (GBKZ). Deze gemeenschappelijke regeling verzorgt ook de heffing en invordering voor de gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort. Wanneer belastingplichtige er voor kiest om gebruik te maken van automatische incasso dan kan deze gecombineerde aanslag in zeven termijnen worden voldaan. Is er geen sprake van automatische incasso, dan moet de aanslag binnen twee maanden betaald zijn. De heffing en invordering van de grafrechten wordt door de gemeente Bloemendaal zelf verzorgd.

Ontwikkelingen

In het begrotingsjaar 2017 zal in totaal een bedrag van circa € 16 miljoen afkomstig zijn uit lokale heffingen, waarmee deze, naast de Algemene Uitkering van het Rijk een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente vormen. Het merendeel van de lokale inkomsten in 2017 bestaat uit de onroerende zaakbelasting, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

De gemeente Bloemendaal heft al enige jaren precariobelasting op kabels en leidingen die nutsbedrijven in gemeentegrond hebben aangelegd. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft besloten de precariobelasting voor nutsnetwerken af te schaffen. Nutsbedrijven moeten nu in sommige gemeenten precariobelasting betalen over het netwerk dat zij op de gemeentegrond exploiteren. Nutsbedrijven berekenen dat door aan al hun klanten, die echter vaak in een andere gemeente wonen dan de gemeente die de belasting heft op het bedrijf. Door de afschaffing wordt een einde gemaakt aan deze situatie, waarbij burgers meebetalen aan de heffing van precariobelasting door een gemeente waar zij zelf niet wonen en dus ook zelf niet hebben gestemd op de gemeenteraad. Precariobelasting voor terrassen en dergelijke blijft wel bestaan.

De gemeente krijgt de tijd om deze vorm van precarioheffing te stoppen. Het kabinet heeft gekozen voor een overgangstermijn van tien jaar zodat daarin de effecten kunnen worden opgevangen van inkomstenderving vanwege het afschaffen van deze vorm van precariobelasting. Deze periode kan worden bekort bij een grotere hervorming/verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Onder de overgangsregeling kan de gemeente maximaal heffen naar het tarief zoals dat gold op 10 februari 2016. Zo wordt voorkomen dat de tarieven verder oplopen en het aantal gemeenten dat precario heft verder stijgt. De gemeente Bloemendaal loopt, inclusief geplande tariefsverhogingen, ca. € 900.000 aan structurele inkomsten mis vanaf 2027. Dit nadeel laat zich voor het komende begrotingsjaar 2017 al gelden.

BELEID OPBRENGST EN DEKKING

In het begrotingsjaar 2017 zal de laatste tranche van de afbouw van het tarief niet-woningen gebruikersdeel naar 140% ten opzichte van het tarief voor woningen van eigenaren worden doorgevoerd. De belastinghervormingen en –maatregelen van het coalitieakkoord zijn hiermee gerealiseerd. Het beleid ten aanzien van de opbrengst van de in deze paragraaf genoemde belastingen en retributies voor de jaren 2017-2020 is als volgt:

- Onroerende-zaakbelastingen: inflatiepercentage (1,7%) koppeling met het landelijk inflatiecijfer voor de loon-prijzontwikkeling (CPI) volgens het Centraal Planbureau (CPB);
- roerende belasting op woon- en bedrijfsruimten: inflatiepercentage (1,7%);
- rioolheffing: 100% kostendekking;
- afvalstoffenheffing: 100% kostendekking;
- begrafenisrechten: 100% kostendekking;
- leges: inflatiepercentage (1,7%), 100% kostendekking;
- precariobelasting op netwerken: gelijk aan tarief belastingjaar 2016;
- gewone precariobelasting: inflatiepercentage (1,7%);
- parkeerbelasting: inflatiepercentage (1,7%);
- toeristenbelasting: inflatiepercentage (1,7%).

Voor de twee laatste belastingsoorten geldt dat de tarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt worden genomen.

Inflatiecorrectie

Voor de heffingen en belastingen geldt een koppeling met de loon- en prijsontwikkelingen op basis van de landelijke inflatiecijfers van het CPB. Dit beleid betekent dat de onroerende-zaakbelastingen, de roerende-zaakbelastingen, de gewone precariobelasting, de leges en de parkeer- en toeristenbelasting in 2017 trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2017 wordt conform de vastgestelde kadernota voorgesteld de tarieven van de onroerende-zaakbelastingen, de gewone precariobelasting, de leges en de parkeer- en toeristenbelasting, ten opzichte van de tarieven 2016 te verhogen met 1,7%.

OZB

Het tarief voor het niet-woningen gebruikersdeel zal in de periode 2015-2017 dalen tot 140% ten opzichte van het tarief voor woningen van eigenaren. Deze hervorming leidt tot een lastenverlichting voor de winkeliers en de ondernemers. De hoogte van het tarief is gebaseerd op de opbrengstraming in de begroting in relatie tot de in de gemeente aanwezige belastingcapaciteit. De lastenverlichting leidt tot een inkomstenderving voor de gemeente. In verband met de jaarlijks wisselende belastingcapaciteit heeft de afbouw van de tarieven geleidelijk plaatsvinden. In 2017 zal de 3e en daarmee laatste tranche van de verlaging naar 140% worden doorgevoerd waarmee de hervorming is gerealiseerd.

Rioolheffing

Voor de rioolheffing worden tarieven gehanteerd die hoogstens kostendekkend zijn. De geraamde baten mogen de geraamde lasten niet overschrijden. Hiertoe is een overzicht van baten en lasten opgenomen inclusief een toelichting van de beleidsuitgangspunten. De kosten worden voor 40% bij de eigenaar en voor 60% bij de gebruiker verhaald. Het eigenarentarief voor de rioolheffing is gebaseerd op de WOZ waarde. Het gebruikerstarief is gebaseerd op het waterverbruik. Op 29 november 2012 is het nieuw verbreed Gemeentelijk Rioleringsprogramma (VGRP) vastgesteld. Uit het VGRP is gebleken dat er geen sprake is van 100% kostendekkendheid. Dit is reden geweest om voor de jaren 2016 tot en met 2020 naast de correctie voor inflatie een extra verhoging van 4% door te voeren. De uit het VGRP voortvloeiende financiële consequenties zijn in de meerjarenbegroting 2017-2020 meegenomen.

Afvalstoffenheffing

Voor de afvalstoffenheffing geldt het beleid van volledige kostendekking. Evenals de rioolheffing geldt dat de geraamde baten de geraamde lasten niet overschrijden. Voor dat inzicht wordt verwezen naar het overzicht van baten en lasten en de bijbehorende toelichting op de beleidsuitgangspunten. De gemeente Bloemendaal heeft met Meerlanden een dienstverleningsovereenkomst afgesloten voor de huishoudelijke afvalinzameling.

Grafrechten

Ook voor de grafrechten geldt het beleid van volledige kostendekking.

Precariobelasting

Precariobelasting wordt geheven voor onder andere kabels en leidingen in gemeentegrond, voorwerpen die vergunningplichtig zijn, terrassen en ligplaatsen.

Parkeerbelasting

De tarieven van de parkeerbelastingen liften jaarlijks mee met de inflatie-aanpassingen. De parkeertarieven voor het strand liggen in de lijn met de hoogte van de tarieven van Zandvoort.

Indien geen, of te weinig, parkeerbelasting is voldaan, kan de gemeente een naheffingsaanslag opleggen, vermeerderd met kosten. Deze kostenopslag moet door de gemeente worden onderbouwd. De gemeente moet kunnen laten zien dat de kosten per naheffingsaanslag (op ramingsbasis) gelijk of hoger liggen dan dit bedrag. Het maximumbedrag dat voor de kostenopslag in rekening kan worden gebracht bedraagt per 1 januari 2017 € 61. Dit bedrag groeit jaarlijks mee met het prijsindexcijfer van de gezinsconsumptie.

Toeristenbelasting

De tarieven van de toeristenbelastingen liften jaarlijks mee met de inflatie-aanpassingen. De tarieven liggen in de lijn met de hoogte van de tarieven van Zandvoort.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente voert een kwijtscheldingsbeleid conform de Invorderingswet 1990.

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, wordt voor 100% kwijtschelding verleend indien uit een vermogenstoets en een inkomenstoets blijkt dat het inkomen gelijk is aan of minder dan het wettelijk minimuminkomen (bijstandsnorm).

Kwijtschelding wordt alleen verleend indien het een aanslag betreft voor onroerende-zaakbelasting, roerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing (alleen voor de eerste afvalcontainer, niet voor extra containers) en rioolheffing voor het gebruikersgedeelte. De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Het bedrag aan kwijtscheldingen bedroeg / bedraagt:

Kwijtschelding	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Hondenbelasting	€ 1.049	n.v.t.	n.v.t.
Afvalstoffenheffing	€ 18.710	€ 40.000	€ 40.000
Rioolrechten	€ 10.878	€ 22.000	€ 22.000
Ozb (oude jaren)	€ 76	-	-
Totaal	€ 30.713	€ 62.000	€ 62.000

Zowel de raming kwijtschelding rioolheffing als afvalstoffenheffing is ten opzichte van het begrotingsjaar 2016 ongewijzigd gebleven.

OVERZICHT PER HEFFING

Onroerende-zaakbelastingen

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" worden ter zake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven: een gebruikersbelasting voor niet-woningen en een eigenarenbelasting voor woningen en niet-woningen. Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken (wet WOZ) wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde per 1 januari van ieder kalenderjaar vastgesteld. De waarde die op het aanslagbiljet 2017 staat vermeld, is de waarde per waardepeildatum 1-1-2016.

Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten

Onder de naam "belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten" worden ter zake van binnen de gemeente gelegen roerende zaken twee directe belastingen geheven: een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting van roerende woon- of bedrijfsruimten. Op basis van de wet WOZ wordt er van elke individuele roerende zaak de waarde per 1 januari van ieder kalenderjaar vastgesteld. Voor de heffingsmaatstaf wordt uitgegaan van een te betalen percentage van waarde van de (niet) woning. De waarde die op het aanslagbiljet 2017 staat vermeld, is de waarde per waardepeildatum 1-1-2016.

Tabel overzicht onroerende zaakbelasting (in €)

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:			
Eigenaren woningen	€ 5.665.434	€ 5.684.407	€ 5.999.397
Eigenaren niet-woningen	€ 835.245	€ 845.995	€ 860.377
Gebruikers niet-woningen	€ 439.200	€ 499.036	€ 425.148
Totaal	€ 6.939.879	€ 7.029.438	€ 7.284.922
Roerende zaakbelasting	€ 785	€ 898	€ 913
Tarieven:	2015	2016	2017
Eigenaren woningen	0,1127%	0,1085%	0,1094%
Eigenaren niet-woningen	0,2495%	0,2597%	0,2578%
Gebruikers niet-woningen	0,1983%	0,1743%	0,1532%

Normpercentages ministerie BZK

	2016	2017
Ozb eigenaren woning	0,1139%	0,1107%
Ozb eigenaren niet-woningen	0,1546%	0,1563%
Ozb gebruikers niet-woningen	0,1246%	0,1260%
Totaal ozb niet-woningen	0,2792%	0,2823%

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaren en gebruikers van woningen en van niet-woningen. De geraamde opbrengst rioolheffing wordt in de verhouding 40-60 toegerekend aan respectievelijk eigenaren en gebruikers. De rioolheffing voor gebruikers worden geheven op basis van m3 afgevoerd water vanuit het perceel. Naast een basistarief voor de schijf wordt een variabel tarief boven het basistarief per m3 gehanteerd. De staffel kent een fijne opbouw en spreiding voor de grootverbruikers, in de regel bedrijven, waarbij minder water gebruik wordt beloond en zodoende invulling wordt gegeven aan het profijtbeginzel. De rioolheffing voor de eigenaren worden geheven op basis van de WOZ waarde. De rioolheffing is gebaseerd op het verbreed

Gemeentelijk Rioleringsplan Bloemendaal 2011-2016 (VGRP) dat in de raad van 29 november 2012 is vastgesteld.

Tevens is een overzicht van baten en lasten opgenomen welke inzicht geeft in de toegerekende taakvelden van zowel de directe lasten als de indirecte lasten overhead en renteomslag. Voor de wijze waarop de overhead is toegerekend wordt verwezen naar de paragraaf overhead.

Tabel overzicht rioolheffing

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:			
Woningen	€ 2.238.600	€ 2.490.008	€ 2.631.938
Niet-woningen	€ 291.747	€ 255.725	€ 270.301
Totaal	€ 2.530.347	€ 2.745.733	€ 2.902.239
Dekkingspercentage:	96	100	98
Tarieven:	2015	2016	2017
Eigenaren woningen	0,01901%	0,01901%	0,01921%
Eigenaren niet-won.	0,02898%	0,03136%	0,03235%
Gebruik 1-250 m3	€ 131,39	€ 147,35	€ 155,75
Gebruik 251-500 m3	€ 131,39+€ 1,53 var.	€ 147,35+€ 1,72 var.	€ 155,75+€ 1,82 var.
Gebruik 501-1.000 m3	€ 513,39+€ 1,26 var.	€ 576,30+€ 1,41 var.	€ 609,15+€ 1,49 var.
Gebruik 1.001-5.000 m3	€ 1.143,17+€1,21 var.	€ 1.282,81+€1,36 var.	€ 1.355,93+€1,44 var.
Gebruik 5.001-10.000 m3	€ 5.974,94+€0,88 var.	€ 6.710,59+€0,99 var.	€ 7.093,09+€1,05 var.
Gebruik 10.001-20.000 m3	€10.362,76+€0,55 var.	€11.644,94+€0,62 var.	€12.308,70+€0,66 var.
Gebruik meer dan 20.000 m3	€15.834,63+€0,28 var.	€17.812,87+€0,31 var.	€18.828,20+€0,33 var.
Aansluitingen:	2015	2016	2017
Riool gebr. woning	9.541	9.142	9.152
Riool gebr. niet woning	536	462	480

Berekening van kostendeckendheid van de rioolheffing		
Kosten taakveld 7.2 Riolering, incl. omslagrente	- 2.263.448	
Kosten taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	-131.197	
Kosten taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-76.800	
Kosten taakveld 6.3 Inkomensregelingen	-22.000	
Inkomsten taakveld 7.2 Riolering, excl. heffingen	14.023	
Inkomsten taakveld 0.10 Mutaties reserves	147.956	
Netto kosten	-2.331.466	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. omslagrente	-202.438	

BTW	-412.898	
Totale kosten	-2.946.802	100%
Opbrengst heffingen	2.902.239	
Dekkingsprecentage		98%

Het taakveld 7.2 Riolering vormt de kern van de directe lasten van de kostenonderbouwing voor de rioolheffing. Onder dit taakveld vallen de kosten ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- De inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- De inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen teneinde structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

De kosten van het straatvegen onder taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer biedt ondersteuning aan de uitvoering van de kernactiviteit riolering. Straatvegen doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen weggooien en voor de verkeersveiligheid. Om die reden wordt 1/3 van de kosten van het straatvegen toegerekend aan riolering, 1/3 aan verkeer en vervoer en 1/3 aan afval.

De kosten van het onderhoud aan beschoeiingen van het taakveld Openbaar groen en (openlucht)recreatie biedt ondersteuning aan de verbrede rioleringstaak ten behoeve van watersystemen. Om die reden wordt de storting aan de voorziening onderhoud beschoeiingen aan de rioolheffing toegerekend.

De rioolheffing wordt zowel aan eigenaren als aan gebruikers in rekening gebracht. De kwijtscheldingscomponent van het taakveld Inkomensregelingen maakt onderdeel uit van de verordening Rioolheffing en om die reden van de kostenonderbouwing van de rioolheffing.

Het taakveld 7.2 Riolering heeft ook directe inkomsten zoals de verhuur van pompinstallaties en een bijdrage van de gemeente Hillegom. Daarnaast zijn enkele rioolinvesteringen in het verleden met dekkingsreserves opgevangen. De onttrekkingen uit de reserves dienen ter dekking van de afschrijvingslasten.

Naast de directe lasten vanuit de verschillende taakvelden worden tevens indirecte lasten (overhead) aan de rioolheffing toegerekend. De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor de methodiek van de toerekening wordt verwezen naar de paragraaf overhead.

Tenslotte wordt op basis van artikel 228a, derde lid, van de Gemeentewet de verrekenbare BTW, die ingevolge de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds, aan de kosten van de rioolexploitatie toegerekend.

Afvalstoffenheffing

De gemeente is onder meer verantwoordelijk voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Het restafval en gft-afval in de gehele gemeente wordt alternerend ingezameld. Deze inzamelmethodiek evenals de harmonisatie heeft als basis gediend voor de tariefbepaling. Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een

perceel ten aanzien waarvan ingevolge artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Tabel overzicht afvalstoffenheffing

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:	€ 2.377.039	€ 2.541.054	€ 2.595.236
Dekkingspercentage:	93	100	100
Tarieven:	2015	2016	2017
Verzamelcontainer	€ 210,59	€ 221,65	€ 225,42
Restafvalcontainer 140 liter	€ 210,59	€ 221,65	€ 225,42
Restafvalcontainer 240 liter	€ 285,89	€ 300,83	€ 305,94

Berekening van kostendeckendheid van de afvalstoffenheffing		
Kosten taakveld 7.3 Afval, incl. omslagrente	- 2.193.182	
Kosten taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	-131.197	
Kosten taakveld 6.3 Inkomensregelingen	-40.000	
Inkomsten taakveld 7.3 Afval, excl. heffingen	316.200	
Netto kosten	-2.048.179	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. omslagrente	-108.191	
BTW	-438.866	
Totale kosten	-2.595.236	100%
Opbrengst heffingen	2.595.236	
Dekkingspercentage		100%

Het taakveld 7.3 Afval vormt de kern van de directe lasten van de kostenonderbouwing die te maken heeft met het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Dit betreft het gft-afval en het restafval. Dit geldt voor zowel de directe uitgaven als de directe inkomsten.

De kosten van het straatvegen onder taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer biedt ondersteuning aan de uitvoering van de kernactiviteit afval. Straatvegen doet de gemeente om drie redenen. Voor het functioneren van de riolering, vanwege het feit dat mensen hun afvalstoffen weggooien en voor de verkeersveiligheid. Om die reden wordt 1/3 van de kosten van het straatvegen toegerekend aan riolering, 1/3 aan verkeer en vervoer en 1/3 aan afval.

De afvalstoffenheffing wordt aan gebruikers in rekening gebracht. De kwijtscheldingscomponent van het taakveld Inkomensregelingen maakt onderdeel uit van de verordening Afvalstoffenheffing en om die reden van de kostenonderbouwing van de afvalstoffenheffing.

Naast de directe lasten vanuit de verschillende taakvelden worden tevens indirecte lasten (overhead) aan de afvalstoffenheffing toegerekend. De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor de methodiek van de toerekening wordt verwezen naar de paragraaf overhead.

Tenslotte wordt op basis van artikel 15.33, derde lid, van de Wet Milieubeheer de verrekenbare BTW, die ingevolge de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds, aan de kosten van de afvalexploitatie toegerekend.

Begrafenisrechten

Op basis van de verordening lijkbezorgingsrechten Bloemendaal worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaatsen (het recht om begraven te worden) en voor het door of vanwege de gemeente verlenen van diensten (het onderhouden van het graf). De begrafenisrechten worden alleen verhoogd indien dit nodig is om kostendekkend te zijn.

Tabel overzicht begrafenisrechten

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:	€ 310.387	€ 344.899	€ 334.122
Dekkingspercentage:	78	80	63

Berekening van kostendekkendheid van de begrafenisrechten		
Kosten taakveld 7.5 Begraafplaatsen, incl. omslagrente	- 284.885	
Kosten taakveld 0.10 Mutaties reserves	-54.122	
Kosten taakveld 7.5 Begraafplaatsen, excl. heffingen	54.122	
Netto kosten	-284.885	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead incl. omslagrente	-161.333	
BTW	0	
Totale kosten	-446.218	100%
Opbrengst heffingen	280.000	
Dekkingspercentage		63%

Het taakveld 7.5 Begraafplaatsen vormt de kern van de directe lasten van de kosten onderbouwing die te maken heeft met het gebruik van de begraafplaats(en) en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen.

De kosten onder taakveld 0.10 Mutaties reserves biedt ondersteuning aan de kernactiviteit Begraafplaatsen. Het betreft de storting in de reserve afkoop onderhoud graven als gevolg van de geraamde opbrengsten afkopen op graven.

Naast de directe lasten vanuit de verschillende taakvelden worden tevens indirecte lasten (overhead) aan de begrafenisrechten toegerekend. De overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Voor de methodiek van de toerekening wordt verwezen naar de paragraaf overhead.

Legesverordening

Onder de naam 'leges' wordt een aantal verschillende rechten geheven ter zake van het genot van door of vanwege het gemeentebestuur verstrekte diensten. Hierbij valt te denken aan leges voor de afgifte van vergunningen, zoals kapvergunningen, omgevingsvergunningen etc. en het afgeven van documenten zoals reisdocumenten en rijbewijzen. De belangrijkste zijn in onderstaande tabel opgenomen.

Tabel overzicht leges

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengsten:			
GBA (800200120)	€ 13.047	€ 17.986	€ 18.292
Huwelijksvoltrekkingen (800200121)	€ 77.784	€ 115.902	€ 100.000
Reisdocumenten (800200122)	€ 287.257	€ 261.458	€ 280.000
Rijbewijzen (800200123)	€ 68.232	€ 81.873	€ 75.000
Eigen verklaringen (800200124)	€ 8.696	€ 17.617	€ 14.000
Naturalisatie (800200125)	€ 8.904	€ 8.385	€ 8.528
Verklaring omtrent gedrag (800200126)	€ 13.282	€ 16.470	€ 14.000
Gebruiksmeldingen (810100120)	€ 0	€ 2.290	€ 0
Ontheffing/verg.bijz.wetten (810200221)	€ 5.087	€ 3.500	€ 5.000
Evenementen (810200222)	€ 3.306	€ 2.500	€ 2.543
Uitwegvergunningen/Kabel (820100122)	€ 1.034	€ 418	€ 425
Leges onth./verg. APV (830200121)	€ 8.792	€ 6.500	€ 6.611
Welstand en monumenten (850500120)	€ 0	€ 22.559	€ 0
Kapvergunningen (850700220)	€ 24.864	€ 18.736	€ 22.000
Registratie kinderopvang (860100120)	€ 0	€ 5.000	€ 5.085
Bouwvergunningen (880300120)	€ 842.211	€ 745.047	€ 757.713
Werkterr./sloopvergunningen (880300122)	€ 0	€ 5.831	€ 0
Woonruimtevergunning (880300123)	€ 875	€ 611	€ 800
Tarieven:	2015	2016	2017
Paspoort ouder dan 18 jaar	€ 67,10	€ 64,40	n.n.b.
Paspoort jonger dan 18 jaar	€ 51,20	€ 51,20	n.n.b.
Id.kaart ouder dan 18 jaar	€ 53,05	€ 50,40	n.n.b.
Id.kaart jonger dan 18 jaar	€ 28,45	€ 28,45	n.n.b.
Rijbewijs	€ 38,45	€ 38,80	n.n.b.

Precariobelasting

Ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt een precariobelasting geheven.

Tabel overzicht precariobelasting

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:	€ 799.486	€ 790.820	€ 803.537

Parkeerbelasting

In het kader van de parkeerregulering wordt een parkeerbelasting geheven.

Tabel overzicht parkeerbelasting

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:	€ 1.138.375	€ 1.005.619	€ 1.125.001
Tarieven:	2015	2016	2017
Max. naheffingsaanslag	€ 59	€ 60	€ 61
Kop Zeeweg Bloemendaal aan Zee per uur (zomer-/wintertarief)	€ 2,30	€ 2,50/€ 1,00	€ 2,55/€ 1,00
Bloemendaal-dorp per uur	€ 1,30	€ 1,35	€ 1,35

Toeristenbelasting

Ter zake van het houden van verblijf binnen de gemeente door natuurlijke personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven, wordt een toeristenbelasting geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Tabel overzicht toeristenbelasting

	2015 (W)	2016 (B)	2017 (B)
Opbrengst:	€ 654.864	€ 650.000	€ 800.000
Tarieven:	2015	2016	2017
Per overnachting	€ 2,00	€ 2,15	€ 2,25
Aantal overnachtingen	311.256	317.073	381.000

Het beleid is erop gericht de bedoelde heffingen op een efficiënte wijze op te leggen en te innen. In de in december 2016 aan uw raad aan te bieden belastingverordeningen inclusief het bijbehorende raadsvoorstel zal nader worden ingegaan op de belastingaanpassingen en -tarieven 2017.

LOKALE LASTENDRUK

In onderstaande tabellen wordt inzicht verstrekt in de ontwikkeling van de woonlasten over de voorbije jaren. De lastendruk zal in 2017 wijzigen. Na de besluitvorming over de tarieven 2017 in de raad van december zullen wij u uiteraard over de ontwikkeling van de lokale lastendruk verder informeren.

Woonlasten eigen woning

De woonlasten van een gezin in een eigen woning met een gemiddelde woz-waarde van afgerond € 557.000 in 2016, een afvallemmer van 240 liter en een waterverbruik van 160 m3.

<i>woonlasten eigen woning</i>	2015	2016	2017	Afwijking in % tussen 2016 en 2017
Bloemendaal				
Onroerende-zaakbelastingen	€ 597,31	€ 604,35	€ 609,36	+ 0,8%
Afvalstoffenheffing	€ 285,89	€ 300,83	€ 305,94	+ 1,7%
Rioolheffing eigenaar	€ 100,75	€ 105,89	€ 107,00	+ 1,0%
Rioolheffing gebruik	€ 131,39	€ 147,35	€ 155,75	+ 5,7%
Totaal woonlasten	€ 1115,34	€ 1158,42	€ 1178,05	+ 1,7%
Stijging t.o.v. voorgaand jaar in €		€ 43,08	€ 19,63	
Stijging t.o.v. voorgaand jaar per maand in €		€ 3,59	€ 1,64	

Woonlasten huurwoning

De woonlasten van een gezin in een huurwoning met een afvallemmer van 240 liter en een waterverbruik van 160 m3.

<i>woonlasten huurwoning</i>	2015	2016	2017	Afwijking in % tussen 2016 en 2017
Bloemendaal				
Afvalstoffenheffing	€ 285,89	€ 300,83	€ 305,94	+ 1,7%
Rioolheffing gebruik	€ 131,39	€ 147,35	€ 155,75	+ 5,7%
Totale woonlasten	€ 417,28	€ 448,18	€ 461,69	+ 3,0%
Stijging t.o.v. voorgaand jaar in €		€ 30,90	€ 13,51	
Stijging t.o.v. voorgaand jaar per maand in €		€ 2,58	€ 1,13	

Tenslotte wordt u een overzicht geboden van de woonlasten voor een éénpersoons- en meerpersoonshuishouden en de tarieven voor de onroerende zaakbelasting van Bloemendaal ten opzichte van het landelijk gemiddelde zoals deze door het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (=Coelo) in de atlas van de lokale lasten wordt gepresenteerd. Het Coelo hanteert hiervoor zijn eigen normen. In de hierna gepresenteerde getallen wordt weergegeven wat een huishouden in een woning met een gemiddelde waarde betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

	Bloemendaal			Nederland gemiddeld		
Woonlasten	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Eénpersoonshuishouden	€ 1.012	€ 1.040	€ 1.079	€ 636	€ 645	€ 651
Meerpersoonshuishouden	€ 1.082	€ 1.115	€ 1.158	€ 704	€ 716	€ 723
Onroerende zaakbelasting						
Tarief woningen (%)	0,1062	0,1127	0,1085	0,1184	0,1251	0,1259
Tarief niet-woningen (%)	0,4177	0,4478	0,4340	0,4143	0,4413	0,4571

Uit de Coelo atlas voor de lokale lasten 2016 blijkt dat de OZB 2016 (0,1085%) in Bloemendaal circa 16% onder het landelijk gemiddelde van 2016 (0,1259%) ligt. De cijfers voor 2017 zijn in het voorjaar van 2017 bekend na publicatie van de Coelo atlas 2017.

1.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf komen de volgende kapitaalgoederen van de gemeente aan de orde:

Voor kengetallen zie de bijlage 'kengetallen kapitaalgoederen'.

1A. WEGEN

Beleidskader

Het groot wegonderhoud wordt planmatig uitgevoerd op basis van de systematiek van rationeel wegbeheer. De kosten van het groot onderhoud worden gedekt via de voorziening rationeel wegbeheer. Wegreconstructies worden gefinancierd door middel van investeringskredieten.

Kwaliteitsniveau

Voor de fiets- en voetpaden wordt de beeldkwaliteit "basis" gehanteerd. Voor overige wegen geldt de beeldkwaliteit "laag".

Beheers- en onderhoudsplannen

Het [wegbeheerplan 2016-2018](#) is vastgesteld door de gemeenteraad in september 2016.

Financiële consequenties

In ons beleidskader is vastgelegd dat we de voorziening wegbeheer structureel met voldoende middelen moeten uitvoeren om het groot wegonderhoud volgens het wegbeheerplan uit te kunnen voeren.

Er zijn voldoende dekkingsmiddelen in de begroting geraamd om de onderhoudsplannen uit het wegbeheerplan 2016-2018 uit te voeren.

Achterstallig onderhoud?

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

1B. OPENBARE VERLICHTING

Beleidskader

Openbare verlichtingsbeleid is vastgelegd in het [beleidsplan openbare verlichting 2016-2026](#), vastgesteld door de raad in april 2016. De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

- Lichtmasten en armaturen worden vervangen aan het eind van de economische levensduur
- Bij vervanging van armaturen wordt duurzame (led)verlichting toegepast
- De doelstellingen van het Energie-akkoord ten aanzien van energiebesparing worden nagestreefd, o.a. door toepassing van dimbare verlichting
- In het buitengebied wordt geen nieuwe verlichting aangebracht en waar mogelijk verlichting verwijderd
- Lichthinder en lichtvervuiling worden zo veel mogelijk voorkomen
- Het tempo van vervanging van de verlichting wordt bepaald door de in de begroting beschikbare middelen

Kwaliteitsniveau

De openbare verlichting wordt beheerd op beeldkwaliteit "basis.

Beheers- en onderhoudsplannen

Het beleidsplan bevat tevens het beheerplan voor de periode 2016-2019. Op basis van dit plan worden jaarlijks onderhoudsplannen vastgesteld door het college. Het onderhoud bestaat in hoofdzaak uit (straat- of wijkgerichte) vervanging van verlichtingsobjecten en daarnaast uit schadereparatie en storingsafhandeling.

Financiële consequenties

Bij de vaststelling van het beleidsplan is vastgelegd dat de beschikbare budgetten leidend zijn voor het tempo van uitvoering van vervangingsplannen. Er zijn structureel voldoende middelen in de begroting geraamd om het beleidsplan 2016-2026 uit te kunnen voeren.

Achterstallig onderhoud?

In 2016 is de helft van de verlichtingsarmaturen en een kwart van de lichtmasten ouder dan de economische levensduur en daardoor aan te merken als achterstallig onderhoud. In de planperiode van het beleidsplan wordt dit achterstallig onderhoud geleidelijk(en volledig) opgeheven.

1C. BRUGGEN

Beleidskader

De uitgangspunten voor het beheer van de gemeentelijke bruggen zijn vastgelegd in het [beheerplan bruggen en beschoeiingen 2016-2020](#).

Groot onderhoud en vervanging van bruggen wordt ten laste van de voorziening bruggen uitgevoerd.

Bij groot onderhoud en vervanging worden duurzame en onderhoudsarme materialen en constructies toegepast.

Kwaliteitsniveau

De bruggen worden beheerd op het beeldkwaliteitsniveau "basis".

Beheers- en onderhoudsplannen

Het beheerplan bruggen en beschoeiingen 2016-2020 beschrijft op welke wijze de bruggen worden beheerd en bevat een meerjarenonderhoudsplan. Op basis daarvan wordt jaarlijks een onderhoudsplan vastgesteld door het college.

Financiële consequenties

Het groot onderhoud en vervanging volgens de meerjarenplannen uit het beheerplan wordt ten laste van de voorziening bruggen gebracht. De stortingen in de voorziening bruggen in de periode 2017-2020 zijn toereikend om de geplande werkzaamheden uit te voeren. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

2. RIOLERING

Beleidskader

Vervanging en onderhoud van riolering vindt planmatig plaats op basis van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). De kosten worden ten laste gebracht van de rioolexploitatie. De kosten van het rioolbeheer worden structureel gedekt door de rioolheffing.

Kwaliteitsniveau

In het vGRP zijn ingrijpmaatstaven opgenomen voor reparatie of vervanging van riolering.

Beheers- en onderhoudsplannen

Het huidige vGRP heeft een looptijd tot en met 2016. Een nieuw vGRP is in voorbereiding en wordt eind 2016 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiële consequenties

In het vGRP zijn meerjarenplanningen en –ramingen voor onderhoud en vervanging van riolering opgenomen. De benodigde budgetten en investeringskredieten zijn opgenomen in de begroting. De baten (uit de rioolheffing) zijn structureel in evenwicht met de lasten.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

3A. WATER

Beleidskader

Vervanging en onderhoud van drainagesystemen vindt planmatig plaats op basis van het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP, in ontwikkeling). De kosten worden ten laste gebracht van de rioolexploitatie. De kosten van het grondwaterbeheer worden structureel gedekt door de rioolheffing.

Kwaliteitsniveau

In het vGRP zijn maatstaven opgenomen voor aanleg of vervanging van drainage.

Beheers- en onderhoudsplannen

Het huidige vGRP heeft een looptijd tot en met 2016. Een nieuw vGRP is in voorbereiding en wordt eind 2016 ter vaststelling aan de gemeenteraad voorgelegd.

Financiële consequenties

In het vGRP zijn meerjarenplanningen en –ramingen voor aanleg, onderhoud en vervanging van drainage opgenomen. De benodigde budgetten en investeringskredieten zijn opgenomen in de begroting.

De baten (uit de rioolheffing) zijn structureel in evenwicht met de lasten.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

3B. BESCHOEIINGEN

Beleidskader

Onderhoud en vervanging van beschoeiingen wordt planmatig uitgevoerd op basis van een door de raad vastgesteld beheerplan en door het college vastgestelde onderhoudsplannen.

De kosten worden ten laste gebracht van de voorziening beschoeiingen die wordt gevoed uit de verbrede rioolheffing.

Kwaliteitsniveau

Aan beschoeiingen en keermuren wordt de functionele eis gesteld dat de oeverbescherming op veilige wijze gewaarborgd is.

Beheers- en onderhoudsplannen

Het [beheerplan bruggen en beschoeiingen 2016-2020](#) is vastgesteld door de gemeenteraad op 30 maart 2016. Uit het beheerplan 2016-2020 volgen jaarlijkse vervangingsplannen. De geraamde kosten worden in de begroting opgenomen.

Financiële consequenties in de begroting

De storting in de voorziening onderhoud beschoeiingen is afdoende om de vervangingsplannen in de periode 2017-2020 uit te kunnen voeren.

Achterstallig onderhoud

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

4A. OPENBAAR GROEN

Beleidskader

Groot onderhoud aan laanbomen vindt plaats op basis van de Meerjarenplanning renovatie laanbomen (zie beleidskaders programma Sport, Cultuur en Recreatie).

Groot onderhoud aan plantsoenen vindt plaats op basis van het door de raad vastgestelde onderhoudsniveau 'basis' ([Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte Bloemendaal](#) en [Bennebroek](#)).

Kwaliteitsniveau

Het gewenste kwaliteitsniveau voor groen is de door de raad vastgestelde beeldkwaliteit 'basis'. ([Kwaliteitsplan Beheer Openbare Ruimte Bloemendaal](#) en [Bennebroek](#)).

Beheers- en onderhoudsplannen

In 2017 wordt voor openbaar groen een onderhoudsplan groene kapitaalgoederen opgesteld.

Financiële consequenties

Jaarlijks wordt in de begroting het benodigde budget voor (groot) onderhoud opgenomen. Er zijn structureel voldoende dekkingsmiddelen in de begroting geraamd om de inrichting en het beheer van het openbaar groen volgens de basiskwaliteit uit te voeren.

Achterstallig onderhoud?

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

4B. SPORTACCOMODATIES EN SPORTVELDEN

Beleidskader

[Sportnota 2011](#)

Kwaliteitsniveau

De meeste sportaccommodaties en velden zijn in beheer en onderhoud bij de sportverenigingen zelf.

De sportvelden in gemeentelijk beheer worden onderhouden volgens de normen van de betreffende sportbonden.

De sportaccommodaties in gemeentelijk beheer worden onderhouden volgens het MJOP (zie 5. Gebouwen en woningen).

Beheers- en onderhoudsplannen

Groot onderhoud en renovatie wordt uitgevoerd wanneer uit onderzoek blijkt dat dat noodzakelijk is, hiervoor wordt per geval incidenteel budget gevraagd bij de gemeenteraad. Elke 2-3 jaar wordt door een extern bureau de kwaliteit van de velden onderzocht.

Financiële consequenties

Jaarlijks is in de begroting het benodigde budget voor onderhoud opgenomen. Er zijn structureel voldoende dekkingsmiddelen in de begroting geraamd om het beheer van de sportaccommodaties en sportvelden volgens de normen van de sportbonden uit te voeren.

Achterstallig onderhoud?

Alleen bij het honk- en softbalveld in Bennebroek is sprake van achterstallig onderhoud. Met instemming van de vereniging BSM heeft de [gemeenteraad besloten](#) om niet te investeren in dit veld, vanwege de te geringe omvang van de vereniging. Met regulier onderhoud wordt dit veld in redelijke staat gehouden.

5. GEBOUWEN EN WONINGEN

Beleidskader

De gemeente is als eigenaar, verhuurder en gebruiker verantwoordelijk voor het in stand houden en onderhouden van haar gebouwen en woningen zodat een normaal en veilig gebruik mogelijk is.

Kwaliteitsniveau

Het uitgangspunt is dat de gemeentelijke gebouwen en woningen sober maar doelmatig worden onderhouden.

Beheers- en onderhoudsplannen

Alle werkzaamheden (kosten) voor het beheer en onderhoud zijn in een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) opgenomen. Het MJOP is in eigen beheer opgezet met behulp van een geautomatiseerd systeem en wordt beheerd in samenwerking met de gemeente Heemstede. Jaarlijks wordt het MJOP geactualiseerd op basis van inspecties, uitgevoerd onderhoud en mutaties van het bezit.

Er worden binnen het MJOP drie soorten onderhoud uitgevoerd:

1.	Dagelijks onderhoud
	Doel is om het gebouw en de installaties in de staat te houden die nodig is voor dagelijkse functieervulling.
2.	Cyclisch / periodiek onderhoud
	Onderhoud waarbij in de regel geen vernieuwing plaatsvindt, zoals schilderwerk. Dit betreft terugkerend onderhoud met een zekere cyclus.
3.	Groot onderhoud
	Onderhoud, waarbij veelal onderdelen van het gebouw of de installaties moeten worden vervangen, zoals vernieuwing van een dak of vervanging van de cv-installaties.

Voor verandering aan gebouwen, niet het onderhoud betreffende, dat wil zeggen modificaties, innovaties en renovaties (MIR), wordt op projectmatige basis een beroep gedaan op de flexibele algemene reserve.

Financiële consequenties

De te verwachten onderhoudskosten per jaar aan de gemeentelijke gebouwen welke in eigen beheer zijn, zijn opgenomen in het MJOP. Hieruit volgt de berekening van de jaarlijkse storting in de voorziening. Doordat jaarlijks een storting wordt gedaan in de voorziening conform het geactualiseerde MJOP, zijn de onderhoudsbudgetten toereikend.

Achterstallig onderhoud?

Door jaarlijks de technische situatie(s) te beoordelen, wordt achterstallig onderhoud voorkomen.

1.4GRONDBELEID

Grondbeleid in Bloemendaal

Deze paragraaf geeft een toelichting op de bouwgrondcomplexen, projecten waar sprake is van actieve grondpolitiek. De overige projecten maken onderdeel uit van de toelichting van het programma ruimtelijke ordening en wonen.

Vanaf de vijftiger jaren van de vorige eeuw voert de gemeente een behoudende (grond)-politiek. Dit is een direct gevolg van het ruimtelijk beleid in de gemeente: niet uitbreiden en financiële risico's beperken. Het doel van dit beleid is om het groene karakter van de gemeente zoveel mogelijk te behouden. Op dit moment geldt nog sterker dan vroeger dat het beleid erop gericht is het bijzondere woon- en leefmilieu te beschermen. Daar waar volgens het bestemmingsplan gebouwd mag worden, stelt de gemeente zich reactief op: ze laat het initiatief over aan 'de markt'. Op het gebied van de volkshuisvesting richt het beleid zich op het behoud, de vervanging van, aanpassing en indien mogelijk uitbreiding van de woningvoorraad. Om invloed te kunnen uitoefenen op het aantal sociale woningen is de [verordening sociale woningbouw](#) van kracht. Soms krijgt de gemeente de regie over de uitbreiding van de woningvoorraad doordat ze de invulling van een bouwlocatie bepaalt of doordat ze grond aankoopt.

Nota Grondbeleid

De in november 2012 vastgestelde Nota Grondbeleid is een strategische nota die op hoofdlijnen de kaders schetst voor het grondbeleid van de gemeente Bloemendaal. De kaders voldoen aan het gestelde in het Besluit Begroting en Verantwoording (hierna: BBV) en sluiten aan op de door de commissie BBV uitgebrachte richtlijn 'Notitie grondexploitatie' (bijgesteld) van februari 2012. Verdere toelichting [corsanummer 2016023059](#).

Kostenverhaal

De Grondexploitatiewet als onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) geeft de gemeente mogelijkheden om kosten te verhalen op zelfrealisatoren. Dit is geregeld in de [Handreiking Kostenverhaal](#).

Projecten

In Bloemendaal is er bij drie projecten sprake van actieve grondpolitiek te weten: Haringbuys, Vijverpark Overveen en Bispinckpark. Verder is er één project waarbij sprake is van verkoop en herontwikkeling, namelijk het gemeentegebouw aan de Brouwerskolkweg 2. Dit betreft ook een bouwgrondcomplex. De overige projecten ruimtelijke ordening vallen buiten deze categorie omdat de gemeente hier geen grondpositie heeft en/of geen bouwgrondcomplexen in de zin van het BBV. De rol van de gemeente bij deze overige projecten is de herziening van een bestemmingsplan en overige activiteiten in het kader van de ruimtelijke ordening. De gemeente streeft ook bij projecten waarbij de grond geen eigendom is van de gemeente naar eenduidige afspraken en heldere verantwoording van de kosten.

Grondposities:

Project	In exploitatie	Wanneer gereed
1. Haringbuys	Ja	2017
2. Vijverpark Overveen	Ja	2017
3. Bispinckpark (Landje van Riessen)	Nee	onbekend
4. Publieke werken Brouwerskolk	Nee	2017

De financiële beheersing

Grondbeleid en vooral de financiële gevolgen van grondbeleid, hebben hun invloed op de gemeentelijke begroting en het weerstandsvermogen. Hieraan zijn risico's verbonden die in een vroegtijdig stadium van planontwikkeling en besluitvorming, transparant moeten zijn en vooral zo volledig mogelijk onderdeel van de besluitvorming moeten uitmaken.

Voor alle projecten waarbij de gemeente een grondpositie heeft, worden onderbouwde exploitatieberekeningen gemaakt en op een inzichtelijke wijze geadministreerd, beheerd en jaarlijks ter vaststelling aan de raad aangeboden.

Bij de jaarrekening wordt op basis van de jaarlijkse herziening van de grondexploitatieberekeningen eventuele geprognosticeerde verliezen via een voorziening afgevangen. In de jaarrekening 2015 is hiervoor een toereikende voorziening van € 1.626.872,-- opgenomen.

Het succes van het grondbeleid hangt mede af van de wijze van samenwerking met marktpartijen en/of overheden. In de berekeningen van de exploitatieopzetten wordt zo veel als mogelijk rekening gehouden met actuele prijs- en opbrengststijgingen en de fasering van kosten en opbrengsten in de tijd in relatie tot de risico's in de markt en de economische omstandigheden. De berekeningen worden periodiek geactualiseerd om zicht op de financiële consequenties te houden.

1.5 BEDRIJFSVOERING EN OVERHEAD

BEDRIJFSVOERING

In programma 0 Bestuur en ondersteuning komen de doelen, activiteiten en mijlpalen aan de orde wat betreft bestuur, organisatie en dienstverlening. De paragraaf bedrijfsvoering geeft aanvullende informatie of gaat in op zaken die niet in programma 0 aan de orde komen.

In verband met de wijzigingen van het BBV per 1 januari 2017 is de opzet van deze paragraaf gewijzigd. Om de raad op een eenvoudige wijze meer inzicht geven in de totale kosten van de overhead en ook meer zeggenschap over die kosten te geven is aanvullende informatie in deze paragraaf opgenomen. Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Ontwikkeltraject 'Huis van Bloemendaal: pijlers en doelen'

De organisatie heeft zich onder leiding van de nieuwe gemeentesecretaris vier doelen gesteld:

- Meer horizontaal werken
- Afmaken wat we ons voornemen
- Goede verhouding college & raad
- Verbinden: waar is je collega mee bezig?

Deze vier doelen vinden hun weerslag in de zes pijlers van het 'Huis van Bloemendaal':

1.	Werkwijze raad
	De werkwijze van de gemeenteraad wordt waar nodig verbeterd en aangepast.
2.	Kwaliteit bestuurlijke stukken
	We verhogen de kwaliteit van de besluitvorming, zowel van college- en raadsstukken van het voorbereidende proces.
3.	Prioritering bestuurlijke zaken
	We focussen op een heldere prioritering van bestuurlijke zaken, we stemmen dit af met college en raad en we maken af waar we aan begonnen zijn.
4.	Participatie
	We geven ruimte aan nieuwe werkwijzen voor burger- en overheidsparticipatie om het samenspel met de samenleving te verbeteren.
5.	Zaakgericht werken met Mozard
	Zaakgericht werken is van ons allemaal.
6.	Kernwaarden
	We geven inhoud aan de kernwaarden van onze organisatie en dragen dit met elkaar uit: klantgericht, samenwerken en resultaat.

Samen sterker

Door meer en complexer taken, snelle digitalisering en veranderingen in de regio hebben de gemeenten Bloemendaal en Heemstede elkaars kennis, denkkraft, creativiteit en capaciteit hard nodig.

Regionale Samenwerking (w.o. inkoop)

De mogelijkheden voor regionale samenwerking worden reeds volop benut. Voor het uitvoeren van de decentralisatie op het Sociale Domein zijn we aangesloten bij omliggende gemeenten. Wat betreft samenwerking op het gebied van onder meer ICT en bedrijfsvoering wordt samengewerkt met de gemeente Heemstede. Er wordt een inkoopjaarplan opgesteld en in 2017 uitgevoerd. De mogelijkheden voor ambtelijke samenwerking met Heemstede worden verder onderzocht en geïntensiveerd. Meer informatie staat in de paragraaf Verbonden Partijen.

Personeel en HRM-beleid

Het borgen van de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers is de belangrijkste inzet. Dit vanwege het relatief beperkte verloop binnen de organisatie. Hiervoor is het onder andere belangrijk om te blijven investeren in opleidingen. Want het bijhouden van kennis en vaardigheden is cruciaal om goed te kunnen meebewegen met de steeds veranderende eisen die aan medewerkers gesteld worden. Dit voornemen is geconcretiseerd in de pijlers van het 'Huis van Bloemendaal'. Zo wordt bijvoorbeeld het leer- en ontwikkeltraject 'overheidsparticipatie' in samenwerking met Heemstede binnen de organisatie uitgerold.

Ook is er vanuit verschillende perspectieven aandacht voor de instroom van jongeren: onder andere door ons als aantrekkelijk werkgever te profileren op de arbeidsmarkt (najaar 2016 starten we met een eigen wervingssite www.werkenbijbloemendaal.nl) en door zoveel mogelijk ruimte te bieden aan stagiaires en afstudeeronderzoeken. Ook wordt de invoering van een generatiepact onderzocht: ouderen gaan korter werken met gedeeltelijk behoud van salaris en de daarbij vrijkomende formatieve ruimte wordt gebruikt voor de instroom van jongeren.

Om beter in te kunnen spelen op schommelingen in de vraag naar kennis en capaciteit streven we ernaar tot een grotere, beter wendbare flexibele schil van (tijdelijke) medewerkers te komen. Daarom zal waar mogelijk (vrijkomende) formatie meer op tijdelijke, flexibele basis ingevuld worden. Daarbij speelt ook het regionaal "klussenplatform", dat sinds 2015 operationeel is, een rol. Op dit platform kunnen overheidsorganisaties onderling medewerkers uitwisselen. Een beoogd neveneffect hiervan is dat medewerkers vanuit loopbaan- en ontwikkelingsperspectief bij andere organisaties ervaring kunnen opdoen.

Om de samenwerking met Heemstede verder te faciliteren, worden in 2017 ook de (nog resterende) personele regelingen en HRM-instrumenten geharmoniseerd. Vanwege de vervlechting van diverse onderdelen zal daarbij in ieder geval het systeem voor functiebeschrijven en – waarden worden aangepast.

Gemeenschappelijke Regeling IT (GRIT)

Per 1 januari 2016 is de lichte GRIT (samenwerking met gemeente Heemstede) van start gegaan. De gemeente Bloemendaal neemt afgerond 46% van de GRIT kosten voor zijn rekening en Heemstede de resterende 54%.

Inmiddels heeft de GRIT haar eerste jaarplan opgesteld met een geactualiseerde begroting 2016-2020 waarin de gezamenlijke kosten opgenomen zijn. Ook de investeringen zijn geactualiseerd. Hierdoor wordt een totaalinzicht gegeven in de kostenontwikkeling van de GRIT. Dit beeld ziet er als volgt uit:

	2017	2018	2019	2020
Kostenontwikkeling GRIT Programmabegroting	-326.837	-375.052	-411.384	-317.565
Opgenomen in begroting 2016	-248.990	-248.990	-248.990	-248.990
Reële toename kosten GRIT	-77.847	-126.062	-162.394	-68.575

Alle lasten van de begroting 2017 worden als bijdrage aan het GRIT gepresenteerd. Een deel van de toename van de begroting is het gevolg van de transitie van taken vanuit Bloemendaal naar het GRIT. In de begroting 2016 van Bloemendaal was al rekening gehouden met een bedrag aan automatiseringskosten van structureel € 248.990. De toename van de bijdrage aan het GRIT is vertaald in een nieuw begrotingsvoorstel welke separaat bij de begroting ter vaststelling wordt aangeboden.

De extra kosten worden met name veroorzaakt door:

- formatie-uitbreiding van 1,5 fte.;
- aanschaf software mobile device management;

- benodigde investeringen.

Voor een nadere toelichting en onderbouwing wordt verwezen naar het begrotingsvoorstel.

In de eerste fase van de samenwerking lag de focus op het aanschaffen en inrichten van een gezamenlijke ICT Infrastructuur en het opzetten van een gezamenlijk bureau automatisering waarbij de gemeente Heemstede als centrumgemeente fungeert. In 2017 zal de nieuwe ICT Infrastructuur operationeel worden en wordt een verdere integratie van de samenwerking opgepakt. Daarbij ligt de focus meer op verdere professionalisering en harmonisering van de werkprocessen en de informatiebeveiliging.

Eind 2016/begin 2017 zal de uitrol van nieuwe mobiele toestellen met mobile device management-software plaatsvinden. Daarnaast zal een veilig e-mail oplossing worden gerealiseerd waardoor het voor ambtenaren, burgers en andere belanghebbenden mogelijk is om beveiligd te communiceren met de gemeente en grote bestanden te versturen. Ook zullen de thin cliënts (kastje, toetsenbord en muis) en schermen worden vervangen voor optimale helderheid (kwaliteit van de ogen) en snelheid van werken. Tot slot worden de basis netwerkcomponenten vervangen zodat een stabiel, toekomstbestendig netwerk wordt verkregen.

Doorontwikkeling digitale overheid 2017 en dienstverlening 2020 zit in stroomversnelling

Er is een aantal ontwikkelingen gaande die van 2016 tot 2020 in een stroomversnelling komen. Informatievoorziening en ICT spelen daarbij een belangrijke rol.

- De continue verandering maakt het voor gemeenten noodzakelijk om innovatief, flexibel en wendbaar te opereren (VNG, gemeenten op weg naar 2020, 2015).
- Initiatieven vanuit het Rijk zoals Digitaal 2017, Dienstverlening 2020, Digitale Agenda 2020, het Digiprogramma van de digicommissaris.
- Nieuwe wetgeving (Omgevingswet, Wet Open Overheid, Wet Hergebruik Overheidsinformatie, Bekendmakingswet, Wet Meldplicht Datalekken).
- Toenemende eisen aan informatiebeveiliging.

De urgentie om hier invulling aan te geven is groot. Dat betekent dat we stappen moeten zetten om aangehaakt te blijven bij landelijke ontwikkelingen. We moeten investeren in implementatiekracht, de technische infrastructuur, koppelingen met ketenpartners en landelijke voorzieningen. Samen optrekken met Heemstede is hiervoor noodzakelijk. De belangrijkste ontwikkelingen worden hieronder beschreven en zijn verder uitgewerkt in het informatiebeleidsplan dat binnenkort wordt opgeleverd.

Systemen moeten vernieuwd worden of geharmoniseerd. Door een upgrade naar het nieuwe burgerzaken systeem zijn we voorbereid op de modernisering van de BRP en krijgt de burger meer mogelijkheden tot selfservice. De inrichting van ons zaakgericht systeem vraagt de komende paar jaar veel inspanning. Eind 2016 begin 2017 moet de hele organisatie zaakgericht werken. In de periode daarna worden processen doorontwikkeld. Open data en big data vragen om een gegevensmagazijn waar geografische en administratieve data wordt gecombineerd. We gaan over naar een nieuw financieel systeem. Diverse systemen worden geïmplementeerd om onze bedrijfsvoering beter te ondersteunen. Koppelingen tussen verschillende systemen moeten worden gerealiseerd. Daarnaast verhoogt een aantal bedrijven de licentieprijzen aanzienlijk omdat ook zij veel moeten investeren om hun systemen aan te passen.

We moeten aansluiten op de Generieke Digitale Infrastructuur. Aansluitingen op landelijke basisregistraties, MijnOverheid, het digistelsel, landelijke authenticatiesystemen en e-factureren moeten worden gerealiseerd.

We werken steeds meer digitaal, plaats- en tijdonafhankelijk. De ondersteuning daarvan in de vorm van mobiele apparatuur loopt hierbij achter.

We hebben uitvoeringskracht nodig om projecten uit te voeren. Systemen en gegevens worden steeds belangrijker. Het functioneel beheer van systemen en gegevens vraagt steeds meer specifieke kennis en tijd. Aan de beveiliging van informatie wordt steeds meer eisen gesteld. Gemeenten moeten een CISO en een functionaris gegevensbescherming hebben. Deze krijgen steeds meer taken.

Ook na de samenvoeging van teams automatisering van Bloemendaal en Heemstede is GRIT niet groot genoeg om alle benodigde kennis van alle verschillende platforms en systemen in huis te hebben. De gedeelde visie van Informatisering en GRIT is 'cloud first' voor alle primaire applicaties. Om daar in 2020 klaar voor te zijn moeten we de komende jaren stapsgewijs onze kritieke applicaties naar de cloud gaan overzetten.

Het extern hosten van een applicatie in de cloud kost geld, dit levert niet automatisch meteen een besparing op bij systeembeheer. Daarnaast is een reden om extern te gaan hosten het feit dat er intern te weinig kennis is om het beheer te doen. Door extern te hosten wordt dus de kwaliteit verbeterd.

Er moet veel gebeuren en in een behoorlijk tempo. Daarbij zijn de ambities bescheiden, voor de meeste projecten geldt dat ze noodzakelijk zijn. Hiervoor zijn substantiële middelen nodig.

Ombuigingen

Sinds 2011 zijn er ombuigingsvoorstellen behandeld en is er richting gegeven aan de verdere taakstellingen en bezuinigingen. In de voorbije periode is er reeds voor ca. € 3,5 miljoen omgebogen waarvan het grootste deel is bespaard door de ambtelijke organisatie. Na de besluitvorming over de begroting 2016 resteerde er nog een in te vullen taakstelling van € 273.037. Het is ons gelukt de voor de Meerjarenbegroting 2017-2020 nog in te vullen taakstellingen terug te brengen tot een bedrag van ongeveer € 106.000.

Structurele ombuigingstaakstellingen vanaf 2015	Taakstelling was:	Nog in te vullen:	
		2017	2018
Taakstelling gemeentelijke huisvesting	€ 312.201	€ 106.000	€ 106.000

OVERHEAD

In de programma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Om de raad op een eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven is een aparte paragraaf overhead in het programmaplan opgenomen.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Door gebruikmaking van deze definitie kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan de taakvelden. Grofweg kunnen de kosten van overhead worden verdeeld in ondersteunende afdelingen c.q. teams en ondersteunende personen op de taakvelden. Alle kosten voor overhead zijn apart centraal begroot op het taakveld 0.4 en worden niet doorbelast aan de taakvelden waar de directe kosten op staan.

De overhead van de gemeente Bloemendaal bestaat uit:

- leidinggevenden primair proces;
- financiën en controle;
- personeel en organisatie;
- inkoop;
- communicatie;
- juridische zaken;
- bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- informatiebeheer, -voorziening en automatisering;
- facilitaire zaken en huisvesting.

De huisvesting heeft betrekking op ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie.

De bijdragen van de verbonden partijen (o.a. IASZ en GBKZ) worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waarvoor werkzaamheden worden verricht. Dat sluit aan bij het gewijzigde BBV waarbij de beleidsdoelstellingen van verbonden partijen bij de programma's moeten worden opgenomen.

Het centraal opnemen van de kosten van overhead betekent dat het niet langer mogelijk is om uit de taakvelden alle tarieven te bepalen. De wijziging van de begrotingsvoorschriften heeft echter geen wijziging tot gevolg van de fiscale voorschriften. In de paragraaf lokale heffingen zijn uit oogpunt van transparantie verplichte berekeningsmodellen opgenomen waaruit blijkt hoe de tarieven zijn berekend en welke beleidskeuzes bij die berekening zijn gemaakt.

De berekening van de tarieven geschiedt extracomptabel waarbij de overhead op consistente wijze is toegerekend. Gekozen is voor een toerekening op basis van de personeelslasten welke aansluit met het door het CBS gehanteerde techniek. De kosten van overhead zijn in de vorm van een opslag meegenomen in de tarieven van bij derden in rekening te brengen kosten zoals rioolheffing, afvalstoffenheffing en begrafenisrechten. Voor een nadere toelichting en uiteenzetting wordt verwezen naar de paragraaf lokale heffingen.

Voor de beleidsmatige ontwikkelingen op het terrein van bedrijfsvoering (human resource management, GRIT, informatisering en inkoop) wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

OMSCHRIJVING OVERHEAD

LEIDINGGEVENDEN PRIMAIR PROCES	2017	2018	2019	2020
Lasten	-224.522	-229.307	-234.199	-239.196
Baten	0	0	0	0
Saldo	-224.522	-229.307	-234.199	-239.196

FINANCIËN, TOEZICHT EN CONTROL	2017	2018	2019	2020
Lasten	-674.883	-689.001	-703.426	-718.722
Baten	0	0	0	0
Saldo	-674.883	-689.001	-703.426	-718.722

P&O, HRM	2017	2018	2019	2020
Lasten	-1.360.803	-1.353.671	-1.376.941	-1.400.631
Baten	0	0	0	0
Saldo	-1.360.803	-1.353.671	-1.376.941	-1.400.631

INKOOPFUNCTIE	2017	2018	2019	2020
Lasten	-135.311	-136.665	-137.988	-137.988
Baten	0	0	0	0
Saldo	-135.311	-136.665	-137.988	-137.988

COMMUNICATIE	2017	2018	2019	2020
Lasten	-307.691	-229.507	-234.100	-238.788
Baten	0	0	0	0
Saldo	-307.691	-229.507	-234.100	-238.788

JURIDISCHE ZAKEN	2017	2018	2019	2020
Lasten	-170.211	-172.648	-175.119	-177.630
Baten	0	0	0	0
Saldo	-170.211	-172.648	-175.119	-177.630

BESTUURSZAKEN EN -ONDERSTEUNING	2017	2018	2019	2020
Lasten	-633.710	-647.240	-661.066	-675.197
Baten	0	0	0	0
Saldo	-633.710	-647.240	-661.066	-675.197

INFORMATIEBHEER (DIV)	2017	2018	2019	2020
Lasten	-241.576	-246.731	-251.997	-257.376
Baten	0	0	0	0
Saldo	-241.576	-246.731	-251.997	-257.376

FACILITAIRE ZAKEN	2017	2018	2019	2020
Lasten	-629.025	-640.052	-651.578	-662.991
Baten	6.038	6.038	6.038	6.038
Saldo	-622.987	-634.014	-645.540	-656.953

INFORMATIEVOORZ. & AUTOMATISERING	2017	2018	2019	2020
Lasten	-2.245.203	-2.246.570	-2.252.736	-2.273.851
Baten	821.935	823.603	829.778	835.530
Saldo	-1.423.268	-1.422.967	-1.422.958	-1.438.321

HUISVESTINGSKOSTEN	2017	2018	2019	2020
Lasten	-732.424	-731.435	-729.426	-727.717
Baten	38.876	39.496	40.127	40.768
Saldo	-693.548	-691.939	-689.299	-686.949

UITBESTEDINGSKOSTEN BEDRIJFSVOERING	2017	2018	2019	2020
Lasten	-179.381	-181.615	-183.711	-185.916
Baten	0	0	0	0
Saldo	-179.381	-181.615	-183.711	-185.916

OVERHEAD LASTEN	-7.534.740	-7.504.442	-7.592.287	-7.696.003
OVERHEAD BATEN	866.849	869.137	875.943	882.336
OVERHEAD TOTAAL	-6.667.891	-6.635.305	-6.716.344	-6.813.667

Urenverdeling:	Binnendienst	Buitendienst	Totaal	FTE 2017	FTE 2016
2017	160.928	41.709	202.637	Bi 104,91 Bu 27,19	Bi 104,19 Bu 27,45
Totaal	160.928	41.709	202.637	132,10	131,64

<u>Gemiddelde</u> <u>Uurtarieven:</u>	2017	2017	2016	2016
Bruto uurtarief salarissen	Binnendienst	Buitendienst	Binnendienst	Buitendienst
Uurtarief opslag	44,96	32,85	45,14	32,28
Overhead	36,29	19,84	26,25	9,23
Gemiddeld uurtarief	81,25	52,69	71,39	41,51

1.6FINANCIERING

INLEIDING

De wet en regelgeving inzake financiering bij decentrale overheden is grotendeels geregeld in de Wet Financiering decentrale overheden (Fido) en de daarop gebaseerde ministeriële Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De belangrijkste doelstelling van de Wet Fido is het bevorderen van een solide financiering en de uitstekende kredietwaardigheid van decentrale overheden op de kapitaalmarkt. In de Wet Fido is aangegeven dat overheden uitsluitend ten behoeve van de publieke taak leningen mogen aangaan, garanties verstrekken of geldmiddelen (in de vorm van leningen of deelnemingen) uitzetten. Het verkapte bankieren ook wel 'near banking' genoemd is niet toegestaan. In dat geval wordt geld geleend en vervolgens tegen een hogere rente weer uitgezet. Voorts is in de wet Fido aangegeven dat uitzettingen een prudent karakter moeten hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Gestreefd wordt naar een balans tussen rendement en risico hetgeen in de ministeriële regeling Ruddo verder wordt uitgewerkt.

In de ministeriële regeling Ruddo worden eisen gesteld aan de kredietwaardigheid van de tegenpartij bij wie de decentrale overheden gelden uitzetten of waarmee zij derivaten afsluiten (beperken debiteurenrisico). Voorts stelt de regeling eisen aan de vorm waarin gelden worden uitgezet (beperking marktrisico's).

Daarnaast is de gemeente verplicht volgens een door uw raad vastgesteld treasurystatuut te werken. In het treasurystatuut wordt onder treasury verstaan: "het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's". Alle financieringsactiviteiten worden uitgevoerd binnen het vastgestelde statuut, dat is vastgesteld in de raad van 16 december 2010.

Tenslotte is bij wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) in artikel 13 voorgeschreven dat de paragraaf financiering inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de financieringsbehoefte en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend.

ONTWIKKELINGEN

Algemene ontwikkelingen

De uitgaande en inkomende geldstromen van de gemeente houden geen gelijke tred en zijn sterk afhankelijk van het investeringsvolume, de voortgang van investeringsprojecten en de spreiding van de jaarlijkse reguliere uitgaven en inkomsten. De afgelopen jaren is de financieringsbehoefte voor de onderhanden en geplande investeringen en de (her)financiering van aflopende fixe geldleningen onverminderd groot gebleven. Als gevolg van het hoge investeringsvolume voor onderwijshuisvesting, infrastructuur (riolering en wegen), de verplichte aflossing van een fixe geldlening van € 8 miljoen in december 2016 dient vreemd vermogen te worden aangetrokken. In eerste instantie zal de financieringsbehoefte met kasgeldleningen worden opgevangen. Deze vorm van financiering is voordeliger dan het aantrekken van nieuwe (langlopende) geldlening. Echter wetgeving noodzaakt tot consolidatie over te gaan om voortdurende overschrijding van de kasgeldlimiet te voorkomen en de renterisiconorm te borgen. Het aantrekken van nieuwe langlopende geldlening beïnvloedt de schuldpositie van de gemeente. Zo is medio juli 2016 tot consolidatie overgegaan waarover u per brief met kenmerk 2016008954 bent geïnformeerd. In de meerjarenbegroting is met de toename van de rentekosten rekening gehouden. De financieringsbehoefte wordt via een wekelijkse bijstelling van de liquiditeitsbegroting nauwlettend gevolgd. Dit is nodig om de liquiditeitspositie op orde en onder controle te houden waardoor tijdig en adequaat kan worden gereageerd op de geld- en de kapitaalmarkt.

Rente ontwikkelingen

De ontwikkeling van de rentetarieven op de geld- en kapitaalmarkt wordt nauwlettend gevolgd. De gemeente Bloemendaal heeft hier in het geheel geen invloed op en zal de tarieven als een gegeven moeten aanvaarden.

RISICOBEBEER

Risicobeheer

Verstreking van gelden of het stellen van garanties mag de gemeente ingevolge het treasurystatuut alleen indien dat uit hoofde van de publieke taak gebeurt. Verstreking van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie mag alleen indien dit niet gericht is op het verkrijgen van inkomen en er geen overmatige risico's gelopen worden.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn (korter dan één jaar) weer. Jaarlijks geeft het ministerie aan welk bedrag gemeenten met kortlopende geldleningen mogen financieren: de kasgeldlimiet. Onder de kasgeldlimiet valt ook het zogenoemde rood staan op de rekening-courant. De limiet bedraagt 8,5% van de totale exploitatiebegroting. In 2017 komt dit neer op een toegestane financiering met kortlopend geld van afgerond € 4,0 miljoen. De dienstverleningsovereenkomst die de gemeente Bloemendaal met de BNG BANK heeft afgesloten, staat een krediet toe tot een bedrag gelijk aan de vastgestelde kasgeldlimiet voor dat jaar. Na vaststelling van de begroting 2017 zal de kasgeldlimiet wederom met de BNG BANK worden afgestemd. Als blijkt dat gedurende drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden dan zal de financieel toezichthouder dit meewegen bij de beoordeling van het begrotingstoezicht. Bij overschrijding van de kasgeldlimiet als gevolg van een toename van de financieringsbehoefte zal tot consolidatie worden overgegaan.

Kasgeldlimiet	2017	2018	2019	2020
Begrotingstotaal	46.400.000	46.300.000	46.700.000	46.100.000
Toegestaan kasgeldlimiet (8,5%)	3.944.000	3.935.500	3.969.500	3.918.500

Koersrisicobeheer

De gemeente Bloemendaal heeft buiten de (verplichte) deelname aan het schatkistbankieren bij het Rijk geen overtollige middelen uitstaan. Ingevolge het treasurystatuut mag slechts worden uitgezet in vastrentende waarden. Omdat daarbij de nominale waarde gegarandeerd is wordt er geen koersrisico gelopen. Met het schatkistbankieren is het beleggingsrisico waaraan de gemeente wordt blootgesteld verminderd.

Renterisiconorm

Voor de vaste schuld is als maatstaf door het ministerie van BZK de renterisiconorm ontwikkeld. Jaarlijks mogen de verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer dan 20% van het begrotingstotaal bedragen. Omdat deze norm niet overschreden mag worden, ontstaat er een spreiding van opgenomen geldleningen en daardoor ook van rente-aanpassingsdata en looptijden. Voor het begrotingsjaar 2017 wordt aan de renterisiconorm voldaan. Voor een overschrijding van de renterisiconorm kan bij de financieel toezichthouder ontheffing worden aangevraagd wat meegewogen wordt bij de beoordeling van het begrotingstoezicht.

(bedragen x € 1.000)		2017	2018	2019	2020
1	Renteherzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
2	Aflossingen	€ 1.150	€ 1.150	€ 1.150	€ 1.150
3	Renterisico	€ 1.150	€ 1.150	€ 1.150	€ 1.150
4	Renterisiconorm	€ 9.280	€ 9.260	€ 9.340	€ 9.220
5a	Ruimte onder renterisiconorm	€ 8.130	€ 8.110	€ 8.190	€ 8.070

5b	Overschrijding renterisiconorm	€ -	€ -	€ -	€ -
	Renterisiconorm				
	Berekening				
4a	Begrotingstotaal	€ 46.400	€ 46.300	€ 46.700	€ 46.100
4b	Percentage	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	€ 9.280	€ 9.260	€ 9.340	€ 9.220

Conclusie is dat de gemeente Bloemendaal voldoet aan de renterisiconorm.

FINANCIERING

Financiering

Financieringspositie

Gemeentefinanciering heeft betrekking op de financiering van de organisatie voor de lange termijn. Zodra de financieringsmiddelen (de reserves, voorzieningen en opgenomen geldleningen) lager zijn dan het totaal van de boekwaarde van de investeringen, inclusief bouwgrondexploitaties, is dit een teken dat de gemeente een vaste geldlening moet gaan aantrekken.

(bedragen x € 1.000)	1-1-2016*	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020
Eigen vermogen	€ 25.033	€ 25.503	€ 24.381	€ 23.822	€ 23.280
Voorzieningen	€ 7.809	€ 4.933	€ 4.984	€ 4.938	€ 4.782
Opgenomen geldleningen	€ 25.000	€ 34.100	€ 32.950	€ 31.800	€ 30.650
Totaal financieringsmiddelen	€ 57.842	€ 64.536	€ 62.315	€ 60.560	€ 58.712
Vaste activa	€ 57.523	€ 64.633	€ 62.095	€ 59.676	€ 57.205
Voorraad grond	€ 5.560	€ 1.204	€ 1.216	€ 1.229	€ 1.241
Totaal activa en gronden	€ 63.083	€ 65.837	€ 63.311	€ 60.905	€ 58.446
Saldo financiering	€ - 5.241	€ - 1.301	€ - 996	€ - 345	€ 226
Effect lopende investeringen	€ 7.420	€ 730	€ 974	€ -	€ -
Effect nieuwe investeringen	€ -	€ 1.541	€ 6.565	€ 1.532	€ 1.500
Saldo financiering incl. investeringen	€ - 12.661	€ - 3.572	€ - 8.535	€ - 1.877	€ - 1.234

Uit bovenstaand overzicht is af te lezen dat over de gehele periode sprake is van een financieringstekort. Het financieringstekort is het gevolg van de onderhanden en geplande investeringsprojecten voor o.a. onderwijshuisvesting, wegen, water- en rioleringswerken. Deze ontwikkeling leidt tot een voortdurende financieringsbehoefte. De verwachting is dat het totale schuldenniveau op zo'n € 35 á € 40 miljoen komt te liggen. Uit het meerjarig financieringsoverzicht blijkt dat door het geprognosticeerde financieringstekort als gevolg van de investeringsprojecten het schuldenniveau voor de komende jaren nauwelijks zal afnemen. De ontwikkeling van de schuldpositie van de gemeente baart zorg en vraagt om een sturingsinstrument. De gemeente moet op het EMU-saldo kunnen sturen en op een beheersbaar schuldniveau voor de komende jaren. Naast de verplichte opname van een set van financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt een 'investeringsplafond' c.q. 'financieringsplafond' ontwikkeld. In een separate nota 'Bloemendaal duurzaam financieel houdbaar' zijn kaders opgenomen ten behoeve van de confrontatie tussen enerzijds investeringswensen en anderzijds het beoogde schuldniveau. Deze kaders geven ondersteuning aan de integrale besluitvorming en het beheersbaar houden van de schuldenlast.

Leningenportefeuille

Aangegane langlopende geldleningen	2017
Leningenbestand per 1 januari 2017	34.100.000
Reguliere aflossing	1.150.000
Vervroegde aflossing	0
Nieuw aan te trekken leningen 2017	0
Leningenbestand per 31 december 2017	32.950.000

Rentekosten

Het aantrekken en verstrekken van geldleningen betreft een treasury-activiteit waaruit respectievelijk rentelasten en rentebaten voortvloeien die worden verantwoord op het taakveld Treasury. Het saldo van deze rentelasten en -baten moet aan de taakvelden worden toegerekend met behulp van een renteomslag. Rente van leningen die specifiek zijn aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (=projectfinanciering) en rente aan grondexploitaties blijven buiten de omslagberekening. Dit geldt ook voor de rentevergoeding die evt. berekend wordt over het eigen vermogen en/of de voorzieningen. Alhoewel in het BBV de mogelijkheid nog blijft bestaan om een dergelijke rentevergoeding te berekenen is vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie ervoor gekozen deze systematiek niet meer toe te passen. Verder heeft de gemeente geen projectfinancieringen aangetrokken. Wat rest is de toe te rekenen omslagrente. De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. Het resultaat is een omslagpercentage van 1%.

In het volgende schema wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Renteschema:			
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		€	680.573
		€	
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/-	-	
Saldo rentelasten en rentebaten		€	680.573
Rente grondexploitaties	-/-	€ 12.071	
		€	
Rente projectfinanciering	-/-	-	
		€	
Rente doorverstrekte leningen		-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€	668.502
		€	
Rente over eigen vermogen		-	
		€	
Rente over voorzieningen		-	
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€	668.502
De aan taakvelden toegerekende rente (omslagrente)	-/-	€	662.059
Renteresultaat op het taakveld Treasury		€	6.443

De aan de taakvelden toe te rekenen rente is gebaseerd op de in het verleden afgesloten en toekomstige af te sluiten vaste geldleningen. De rente is laag als gevolg van lagere rentes op de kapitaalmarkt en het vervangen van duurdere (oude) leningen door goedkopere (nieuwe) leningen.

Liquiditeitenbeheer

In de dienstverleningsovereenkomst met de BNG Bank is ook het liquiditeitenbeheer opgenomen. Een tekort aan middelen kan hierdoor op voordelige wijze worden geleend zonder risico voor de gemeente. Na afloop van het kwartaal wordt er een liquiditeitenplanning opgesteld, met behulp van deze planning kan inzicht worden verkregen in de financieringsbehoefte.

Schatkistbankieren

De wet verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën, de rijksschatkist. Het woord 'overtollig' verwijst naar alle middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Een decentrale overheid behoudt, op basis van de wet Fido, de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten uit hoofde van de publieke taak. Deelname aan schatkistbankieren verandert daar niets aan.

De gemeente Bloemendaal mag haar overtollige middelen tot een bepaald bedrag buiten de schatkist van het Rijk aanhouden. Voor een gemeente met een begrotingstotaal kleiner of gelijk aan € 500 miljoen is het drempelbedrag gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal, waarbij het drempelbedrag minimaal € 250.000 bedraagt. Het drempelbedrag voor Bloemendaal bedraagt € 352.500 (0,75% van € 47 miljoen). Dagelijks worden de overtollige middelen in rekening-courant automatisch met het rijk verrekend. Voor een eenduidige verantwoording in de jaarrekening wordt gebruik gemaakt van een door het rijk voor decentrale overheden ontwikkeld verrekenmodel. De gemeente Bloemendaal heeft op dit moment geen substantiële overtollige middelen uitstaan. Met de verplichte deelname aan het schatkistbankieren is het beleggingsrisico waaraan de gemeente wordt blootgesteld nihil. Daarentegen dient de gemeente ook weer niet over liquide te zijn omdat de rente-inkomsten uit de verplichte belegging bij het rijk marginaal zijn. De liquiditeits- en koersrisico's worden continue bewaakt in relatie tot de stand in rekening-courant bij de BNG BANK.

Debiteurenbeheer

Verder voert de gemeente een actief debiteurenbeheer waardoor het debiteurenrisico zoveel mogelijk beperkt wordt. Indien debiteurenrisico's bestaan dan zal daarvoor bij de jaarrekening een voorziening worden getroffen.

Gewaarborgde leningen

Uit de staat van gewaarborgde geldleningen blijkt voor welke instellingen de gemeente garant staat uit hoofde van haar publieke taak. Er is niet gebleken dat daarbij sprake is van een instelling die een verhoogd risico heeft op het niet kunnen voldoen aan haar verplichtingen op lange termijn.

Garantiestellingen per 1 januari 2017	x € 1.000
Garantiestellingen publieke taak	2.382
Achtervang garantiestelling WSW	49.187
Achtervang garantiestelling WEW	83

De garantstellingen voor de publieke taak is voor het grootste deel een lening aan woningbouw Brederode wegens de overname van gemeentelijk woningbezit. De achtervang garantiestelling WSW en WEW zijn geldleningen waarvoor respectievelijk de stichtingen Stichting Waarborgfonds Woningbouw en Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen borg staan. De gemeente heeft de achtervang met betrekking tot deze leningen. Het gemeentelijk financiële risico is te verwaarlozen.

1.7 Verbonden Partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden partijen zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij eveneens een financieel belang heeft. Partijen waarin de gemeente alleen een bestuurlijk belang heeft en waaruit geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen voortkomen, maken onderdeel uit van een programma.

Van een bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente op enigerlei wijze zeggenschap heeft. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld een zetel in het bestuur dan wel stemrecht bij bestuurlijke beslissingen. Het financieel belang betekent dat middelen die de gemeente aan een derde partij ter beschikking heeft gesteld, niet terugontvangen kunnen worden in geval van faillissement en dat financiële problemen op de gemeente verhaald kunnen worden.

De gemeente heeft bestuurlijke en financiële belangen in gemeenschappelijke regelingen, verenigingen en stichtingen (verbonden partijen). Gemeenschappelijke regelingen voeren beleid uit voor de gemeente wat in principe ook door de gemeente in eigen beheer kan worden uitgevoerd. Men spreekt ook wel van verlengd lokaal bestuur. De gemeente mandateert als het ware deze verbonden partijen en blijft eindverantwoordelijk voor het realiseren van de doelstellingen.

Onderstaand worden de verbonden partijen genoemd en wordt uiteengezet wat de doelstelling, de tijdsduur van de regeling, mogelijke ontwikkelingen en het financiële belang is.

A. Vennootschappen en corporaties

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	NV	Den Haag	Bankier voor overheden	Onbepaald
Eneco Energie	NV	Rotterdam	Energievoorziening	Onbepaald
Meerlanden	NV	Rijsenhout	Afvalinzameling en verwerking	Onbepaald

B. Stichtingen en verenigingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (Rijk)	Stichting	Heemstede	Inkoopsamenwerking	Onbepaald
Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)	Stichting	Haarlem	Aanbod van openbaar onderwijs	Onbepaald

C. Gemeenschappelijke regelingen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	GR	Haarlem	Openbare orde, gezondheid en veiligheid door Regionale brandweer en GGD Kennemerland	Onbepaald
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)	GR	Cruquius	Sociale werkvoorziening	Onbepaald
Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid (GBKZ)	GR	Overveen	Belastingheffing- en inning, uitvoering wet WOZ.	Onbepaald
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ)	GR	Heemstede	Uitvoering van taken Sociale zekerheid	Onbepaald
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten "West-Kennemerland".	GR	Haarlem	Leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en voortijdig schoolverlaten.	Onbepaald
Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland	GR	Haarlem	Bereikbaarheid regio Zuid-Kennemerland	Onbepaald
Informatie Technologie 2015 (GRIT)	GR	Heemstede	Beheer en dienstverlening ICT Infrastructuur	Onbepaald

D. Overige verbonden partijen

Naam	Rechtsvorm	Vestigingsplaats	Publiek belang	tijdsduur
Geen				

NV BANK NEDERLANDSE GEMEENTEN

N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Doelstelling

De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Bestuurlijk belang

Stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)

Bestuurlijke verantwoording

In de begroting wordt het verwachte dividend opgenomen. Bij de voorjaarsnota wordt gerapporteerd over het ontvangen dividend (dat betrekking heeft op voorgaand kalenderjaar) en dat is vastgesteld door de AVA.

Financieel belang

21.060 aandelen à € 2,50 nominaal (0,03% van de aandelen)

Risico's

Er zijn geen substantiële risico's voor de gemeente Bloemendaal. De baten dividend BNG zijn gering en het weerstandsvermogen ruim afdoende om tegenvallers op te vangen.

Jaarverslag (2015)

Eigen vermogen		Vreemd vermogen	
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015
€ 3,583 miljoen	€ 4,163 miljoen	€ 149,923 miljoen	€ 145,317 miljoen

Resultaat en uitgekeerd dividend

Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel	
2014	2015	2014	2015
€ 126 miljoen	€ 226 miljoen	€ 0,57	€ 1,02

Ontvangen dividend vs. begroting

2016		Meerjarenraming (8223002)			
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020
€ 21.481	€ 21.481	€ 21.500	€ 21.500	€ 21.500	€ 21.500

Ontwikkelingen

De nettowinst over het eerste halfjaar van 2016 bedraagt € 126 miljoen, een daling van € 29 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar 2015. Deze daling is vooral veroorzaakt door de alsmaar dalende lange rentetarieven, die een negatief effect hebben op het renteresultaat en de ongerealiseerde marktwaardeveranderingen in het resultaat financiële transacties. De kwantitatieve verruiming als gevolg van het opkoopprogramma van de Europese Centrale Bank en de uitkomst van het Britse referendum waren belangrijke oorzaken van de verdere daling van de rentetarieven in het eerste halfjaar van 2016.

BNG Bank verwacht dat de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen over 2016 licht lager zal uitkomen dan in het voorgaande jaar. Klanten van de bank blijven naar verwachting terughoudend met nieuwe investeringen mede als gevolg van nieuwe regelgeving, ondanks de voor investeringen aantrekkelijke renteniveaus.

In het streven naar een hogere leverage ratio is BNG Bank in gesprek met diverse decentrale overheden over volgende uitgaven van hybride kapitaal. Op basis van deze gesprekken is de verwachting dat de bank in de tweede helft van 2016 additioneel Tier 1-vermogen zal aantrekken. De emissies zijn onder meer

afhankelijk van de marktomstandigheden en de doorlooptijd van het goedkeuringsproces bij de betrokken decentrale overheden. In juli 2016 is al € 100 miljoen aangetrokken. BNG Bank gaat ervan uit door winstinhouding en de verdere uitgifte van hybride kapitaal te kunnen voldoen aan de verwachte Europese minimumeis van 3% per einde 2017.

Het renteresultaat over 2016 zal naar verwachting uitkomen binnen een bandbreedte van € 380 tot € 400 miljoen. De huidige onzekere marktomstandigheden hebben een negatieve uitwerking op het resultaat financiële transacties. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2016.

ENECO ENERGIE N.V.

Eneco Energie N.V.																							
Doelstelling	Het leveren van energie op een betrouwbare, veilige en maatschappelijk verantwoorde wijze.																						
Bestuurlijk belang	Stemrecht via de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA)																						
Bestuurlijke verantwoording	In de begroting wordt het verwachte dividend opgenomen. Bij de voorjaarsnota wordt gerapporteerd over het ontvangen dividend (dat betrekking heeft op voorgaand kalenderjaar) en dat is vastgesteld door de AVA.																						
Financieel belang	16.490 aandelen à € 100 nominaal (0,33% van de aandelen)																						
Risico's	Er zijn aanmerkelijke risico's voor de gemeente Bloemendaal. Maar deze zijn niet zodanig dat de continuïteit gevaar loopt.																						
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 5,188 miljoen</td><td>€ 5,350 miljoen</td><td>€ 4,963 miljoen</td><td>€ 4,551 miljoen</td></tr></table>					Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 5,188 miljoen	€ 5,350 miljoen	€ 4,963 miljoen	€ 4,551 miljoen						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																					
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																				
€ 5,188 miljoen	€ 5,350 miljoen	€ 4,963 miljoen	€ 4,551 miljoen																				
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na belastingen</th><th colspan="2">Dividend per aandeel</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 206 miljoen</td><td>€ 208 miljoen</td><td>€ 20,62</td><td>€ 19,72</td></tr></table>					Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2014	2015	2014	2015	€ 206 miljoen	€ 208 miljoen	€ 20,62	€ 19,72						
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel																					
2014	2015	2014	2015																				
€ 206 miljoen	€ 208 miljoen	€ 20,62	€ 19,72																				
Ontvangen dividend vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming (8223003)</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>€ 325.184</td><td>€ 325.184</td><td>€ 350.000</td><td>€ 350.000</td><td>€ 350.000</td><td>€ 350.000</td></tr></table>					2016		Meerjarenraming (8223003)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	€ 325.184	€ 325.184	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000
2016		Meerjarenraming (8223003)																					
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																		
€ 325.184	€ 325.184	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000	€ 350.000																		
Ontwikkelingen	Over de eerste zes maanden van 2016 boekte het duurzame energiebedrijf Eneco Groep tevredenstellende resultaten. Het nettoresultaat kwam na belastingen uit op € 139 miljoen, iets lager dan de € 144 miljoen die het bedrijf een jaar eerder over dezelfde periode realiseerde. Het netwerkbedrijf (Stedin) en het energiebedrijf (Eneco) droegen in vergelijkbare mate bij aan het resultaat. Met name door lagere prijzen voor elektriciteit en gas daalde de omzet naar € 2.076 miljoen (H1 2015: € 2.363 miljoen). Eneco Groep is goed gepositioneerd om de vruchten te plukken van de hectiek en dynamiek in de energiemarkt. Het bedrijf ontwikkelt zich tot een gewaardeerde partner voor klanten en beschikt inmiddels over een uitgebreid pakket aan diensten en producten waarmee klanten regie kunnen nemen over hun eigen energievoorziening. Desondanks heeft het bedrijf te maken met uitdagende marktomstandigheden en bereidt het zich voor op de splitsing in een netwerkbedrijf en een productie- en leveringsbedrijf conform de wet Onafhankelijk Netbeheer per 31 januari 2017. Tegen deze achtergrond wordt geen resultaatverwachting voor heel 2016 gedaan.																						

DE MEERLANDEN HOLDING N.V.

De Meerlanden Holding N.V.

Doelstelling	Strategische samenwerking met andere publieke en/of private partijen op het gebied van inzamelen, verwerken en ontdoen van afval en beheer openbare ruimte. Niet alleen uit winstoogmerk maar ook uit maatschappelijke relevantie. De Meerlanden richt zich op meer winnen uit afval, meer betrokken bij de buurt, meer groene energie en warmte, meer mogelijkheden voor mensen meer biobased producten en biodiversiteit en meer financiële waarde.																							
Deelnemende gemeenten	Aalsmeer, Bloemendaal, Diemen, Haarlemmermeer, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede, Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout.																							
Bestuurlijk belang	Gemeentelijke vertegenwoordiging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA).																							
Bestuurlijke verantwoording	De Meerlanden legt de begroting en de jaarrekening ter goedkeuring voor aan de AVA. De jaarrekening bevat onder meer het voorgestelde dividend per aandeel. Verantwoording over de voortgang van de uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst wordt ieder kwartaal afgelegd.																							
Financieel belang	4.820 aandelen à € 46,00 nominaal. (2,63% van de aandelen)																							
Risico's	Weinig risico, de Meerlanden heeft een gezonde balansverhoudingen en een prima nettoresultaat. Het is belangrijk deze uitgangssituatie in stand te houden om zo voldoende middelen beschikbaar te hebben voor noodzakelijke investeringen.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 24,474 miljoen</td><td>€ 25,292 miljoen</td><td>€ 27,061 miljoen</td><td>€ 27,351 miljoen</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 24,474 miljoen	€ 25,292 miljoen	€ 27,061 miljoen	€ 27,351 miljoen						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
€ 24,474 miljoen	€ 25,292 miljoen	€ 27,061 miljoen	€ 27,351 miljoen																					
Resultaat en uitgekeerd dividend	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na belastingen</th><th colspan="2">Dividend per aandeel</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 3,011 miljoen</td><td>€ 3,077 miljoen</td><td>€ 9,85 + 2,46</td><td>€ 10,06</td></tr></table>						Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel		2014	2015	2014	2015	€ 3,011 miljoen	€ 3,077 miljoen	€ 9,85 + 2,46	€ 10,06						
Resultaat na belastingen		Dividend per aandeel																						
2014	2015	2014	2015																					
€ 3,011 miljoen	€ 3,077 miljoen	€ 9,85 + 2,46	€ 10,06																					
Ontvangen dividend vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming (8223007)</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>€ 41.219</td><td>€ 41.219</td><td>€ 38.000</td><td>€ 38.000</td><td>€ 38.000</td><td>€ 38.000</td></tr></table>						2016		Meerjarenraming (8223007)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	€ 41.219	€ 41.219	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000
2016		Meerjarenraming (8223007)																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
€ 41.219	€ 41.219	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000	€ 38.000																			
Ontwikkelingen	In 2015 is een nieuwe directeur benoemd die een visie op het directiemodel heeft doorgevoerd. In 2016 is het Strategiedocument Meerlanden 2016 – 2020 vastgesteld. In 2015 is de dienstverlening van de Meerlanden aan Bloemendaal geëvalueerd vanuit het burger-, ambtelijk- en bestuurdersperspectief. Naar aankleding van de resultaten wordt over verlenging van de werkzaamheden onderhandeld.																							

REGIONAAL INKOOPBUREAU IJMOND EN KENNEMERLAND

Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (stg. Rijk)

Doelstelling	Het creëren van voordelen op zowel financieel, kwalitatief als procesmatig gebied voor zelfstandige gemeenten, onder andere door het faciliteren van een regionaal inkoopbureau en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.																							
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Castricum, De Ronde Venen, Diemen, Haarlemmerliede & Spaarnwoude, Heemstede, Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Ouder-Amstel, Uitgeest, Teylingen, Uithoorn, Velsen, Zandvoort en OVER-gemeenten (Oostzaan en Wormerland)																							
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretaris van Bloemendaal maakt deel uit van het algemeen bestuur van de stichting. Begroting en jaarrekening worden voorgelegd aan het college.																							
Bestuurlijke verantwoording	Het college van Burgemeester en Wethouders van Bloemendaal geeft voor vaststelling van het jaarverslag en de begroting van stg. Rijk in het Algemeen Bestuur een zienswijze aan. Het Algemeen Bestuur van stg. Rijk stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag vast, rekening houdend met de zienswijzen en de stemverhouding binnen stg. Rijk.																							
Financieel belang	Op basis van de afgenomen productie uit het jaarverslag 2014 vormt Bloemendaal 7,49% van het totaal. De bij Rijk uitstaande waarborgsom bedraagt € 8.874.																							
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 393.699</td><td>€ 541.804</td><td>€ 287.527</td><td>€ 247.708</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 393.699	€ 541.804	€ 287.527	€ 247.708						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
€ 393.699	€ 541.804	€ 287.527	€ 247.708																					
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 23.314</td><td>€ 183.810</td><td>nihil</td><td>€ 103.025</td></tr></table>						Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	€ 23.314	€ 183.810	nihil	€ 103.025						
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																						
2014	2015	2014	2015																					
€ 23.314	€ 183.810	nihil	€ 103.025																					
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>-€ 132.414</td><td>-€ 131.813</td><td>-€ 135.311</td><td>-€ 136.665</td><td>-€ 137.998</td><td>-€ 137.998</td></tr></table>						2016		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	-€ 132.414	-€ 131.813	-€ 135.311	-€ 136.665	-€ 137.998	-€ 137.998
2016		Meerjarenraming																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
-€ 132.414	-€ 131.813	-€ 135.311	-€ 136.665	-€ 137.998	-€ 137.998																			
Ontwikkelingen	Met de toetreding van de gemeente Teylingen in 2015 hebben zich bij stg. Rijk inmiddels 18 gemeenten aangesloten. In 2015 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe Aanbestedingswet als gevolg van de nieuwe Europese richtlijn 2014/24. Deze wet moet uiterlijk medio april 2016 van kracht zijn. Verder gaan de ontwikkelingen in het kader van de decentralisaties in de Zorg steeds verder en is een goed contractmanagement van de vele en in onderwerp verschillende, contracten noodzakelijk. De voorbereidingen voor de implementatie																							

	van een contractbeheersysteem zijn afgerond en dit systeem kan tegen betaling in de gemeenten ingezet worden. Op het gebied van de gezamenlijke aanbestedingen is er in samenwerking met 15 gemeenten een overeenkomst afgesloten voor de inhuur van flexibele arbeidskrachten tot schaal 9 tegen gunstige tarieven en voorwaarden en waarmee eveneens de rechtmatigheid van deze inhuur is geborgd.
--	--

STICHTING OPENBAAR PRIMAIR ONDERWIJS ZUID-KENNERLAND

Stichting Openbaar Onderwijs Zuid-Kennemerland (STOPOZ)

Doelstelling	Het in stand houden van scholen voor openbaar primair onderwijs, conform de wet op het Primair Onderwijs, in de gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.																		
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.																		
Bestuurlijk belang	Per 1 juli 2016 is sprake van een nieuwe bestuursstructuur. Per deze datum is sprake van een college van bestuur alsmede een raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit 5 personen. De leden van de raad van toezicht worden door de raden van de 4 gemeenten benoemd.																		
Bestuurlijke verantwoording	De goedkeuring van de begroting en rekening van STOPOZ is sedert 1 juli 2016 de bevoegdheid van de raad van toezicht van STOPOZ (dus niet langer van de gemeenteraden). Aan de hand van o.a. periodieke voortgangsrapportages van de raad van toezicht en overleg met het college van bestuur worden de gemeenten geïnformeerd over de (financiële) gang van zaken.																		
Financieel belang	Er is geen sprake van een gemeentelijke bijdrage. Het betreft een geheel zelfstandig schoolbestuur. Het schoolbestuur ontvangt rechtstreeks de rijksvergoedingen.																		
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.																		
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 1.841.855</td><td>€ 1.728.361</td><td>€ 1.625.675</td><td>€ 1.864.106</td></tr></table>	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 1.841.855	€ 1.728.361	€ 1.625.675	€ 1.864.106						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																	
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																
€ 1.841.855	€ 1.728.361	€ 1.625.675	€ 1.864.106																
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>-€ 384.062</td><td>-€ 113.494</td><td>nihil</td><td>nihil</td></tr></table>	Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	-€ 384.062	-€ 113.494	nihil	nihil						
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																	
2014	2015	2014	2015																
-€ 384.062	-€ 113.494	nihil	nihil																
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr></table>	2016		Meerjarenraming				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2016		Meerjarenraming																	
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020														
€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0														
Ontwikkelingen	In juni 2016 hebben de raden van de 4 deelnemende gemeenten ingestemd met een wijziging van de bestuursstructuur van STOPOZ. Zie de onderdelen 'Bestuurlijk belang' en 'Bestuurlijke Verantwoording'. Aanleiding voor de wijziging was de per 1 augustus 2010 in werking getreden wet 'Goed onderwijs – Goed bestuur'. In het kader van de invoering van het raad van toezichtmodel heeft de raad van Bloemendaal (in de vergadering van 28 juni 2016) een motie aangenomen. In de motie geeft de raad aan het college opdracht: • Er voor zorg te dragen dat de raad van toezicht bij vrijkomende plaatsen																		

	zodanig wordt ingevuld dat als eerste het financieel toezicht wordt versterkt • Bij een nieuwe aanstelling van het college van bestuur en bij de raad van toezicht op aan te dringen dat voldoende competenties op financieel gebied worden geborgd.
--	---

VEILIGHEIDSREGIO KENNEMERLAND (VRK)

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Doelstelling	Door intergemeentelijke samenwerking en een doelmatige organisatie en coördinatie uitvoering geven aan: - taken op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing als genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - taken op het gebied van bescherming en bevordering van de gezondheid van de bevolking als genoemd in de Wet publieke gezondheid; - taken betrekking hebbende op hulpverlening bij ongevallen en rampen alsmede de voorbereiding daarop, zoals genoemd in de Wet veiligheidsregio's; - de ingevolge de Wet Ambulancezorg (WAZ) noodzakelijke zorg en ambulancehulpverlening.																							
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen, Zandvoort.																							
Bestuurlijk belang	Conform de gemeenschappelijke regeling is de burgemeester lid van het algemeen bestuur. De burgemeester is tevens lid van de bestuurscommissie Openbare Veiligheid. Een wethouder is lid van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg.																							
Bestuurlijke verantwoording	Voor vaststelling van de begroting en het jaarverslag van de VRK wordt de zienswijze van de Raden gevraagd. Het Algemeen Bestuur van de VRK stelt vervolgens de begroting en het jaarverslag van de VRK vast, rekening houdend met de zienswijzen van de raden en de stemverhouding binnen de VRK. Bestuursrapportages van de VRK worden middels het vrijdagbericht ter kennisname gebracht van de raadsleden. Daarnaast rapporteert de burgemeester de raad mondeling over de onderwerpen uit de bestuurscommissie.																							
Financieel belang	Op basis van het inwoneraantal vormt Bloemendaal 4,2% van het totaal van deze GR.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 5,348 miljoen</td><td>€ 4,725 miljoen</td><td>€ 37,936 miljoen</td><td>€ 35,088 miljoen</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 5,348 miljoen	€ 4,725 miljoen	€ 37,936 miljoen	€ 35,088 miljoen						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
€ 5,348 miljoen	€ 4,725 miljoen	€ 37,936 miljoen	€ 35,088 miljoen																					
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 1.910.000</td><td>€ 945.909</td><td>€ 1.277.000</td><td>€ 575.402</td></tr></table>						Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	€ 1.910.000	€ 945.909	€ 1.277.000	€ 575.402						
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																						
2014	2015	2014	2015																					
€ 1.910.000	€ 945.909	€ 1.277.000	€ 575.402																					
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016 (x € 1.000)</th><th colspan="4">Meerjarenraming x € 1.000) (4092600 + 4144600)</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>- € 1,570</td><td>- € 1,570</td><td>- € 1,572</td><td>- € 1,573</td><td>- € 1,573</td><td>- € 1,573</td></tr></table>						2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming x € 1.000) (4092600 + 4144600)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	- € 1,570	- € 1,570	- € 1,572	- € 1,573	- € 1,573	- € 1,573
2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming x € 1.000) (4092600 + 4144600)																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
- € 1,570	- € 1,570	- € 1,572	- € 1,573	- € 1,573	- € 1,573																			
Ontwikkelingen	In 2016 wordt de Gemeenschappelijke Regeling VRK geactualiseerd.																							

WERKVOORZIENINGSSCHAP ZUID-KENNEMERLAND PASWERK

Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)

Doelstelling	Inwoners uit de deelnemende gemeente met geestelijke, lichamelijke en/of psychische beperkingen binnen de kaders van de wetgeving de gelegenheid bieden passende arbeid uit te voeren.																							
Deelnemende gemeenten	Kwalitatief goed en een financieel gezonde regeling voor beschut werken en re-integratie. Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.																							
Bestuurlijk belang	Het werkvoorzieningsschap is een openbaar lichaam (rechtspersoon) dat bestuurd wordt door het Bestuur GR Paswerk, bestaande uit vijf verantwoordelijke portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. Het Bestuur heeft nog drie externe adviseurs.																							
Bestuurlijke verantwoording	De begrotingen en jaarrekeningen van Paswerk worden ter besluitvorming voorgelegd aan het college, de gemeenteraad wordt erover geïnformeerd.																							
Financieel belang	De gemeente Bloemendaal participeert voor circa 10% in deze gemeenschappelijke regeling																							
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>€ 6.213.185</td><td>€ 6.219.891</td><td>€ 8.023.421</td><td>€ 7.850.093</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	€ 6.213.185	€ 6.219.891	€ 8.023.421	€ 7.850.093						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
€ 6.213.185	€ 6.219.891	€ 8.023.421	€ 7.850.093																					
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat na bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 218.738</td><td>€ 6.706</td><td>nihil</td><td>nihil</td></tr></table>						Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	€ 218.738	€ 6.706	nihil	nihil						
Resultaat na bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																						
2014	2015	2014	2015																					
€ 218.738	€ 6.706	nihil	nihil																					
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming (4259500)</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>- € 9.000</td><td>- € 8.896</td><td>- € 9.000</td><td>- € 9.000</td><td>- € 9.000</td><td>- € 9.000</td></tr></table>						2016		Meerjarenraming (4259500)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	- € 9.000	- € 8.896	- € 9.000	- € 9.000	- € 9.000	- € 9.000
2016		Meerjarenraming (4259500)																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
- € 9.000	- € 8.896	- € 9.000	- € 9.000	- € 9.000	- € 9.000																			
Ontwikkelingen	Er is een nieuwe Gemeenschappelijke regeling (GR) gekomen voor Paswerk, waarbij in de GR nog slechts wordt samengewerkt in WSW-verband. Er is een aparte rechtspersoon (Pasmach) gekomen voor de overige activiteiten van Paswerk (dagbesteding en re-integratie van bijstandsgerechtigden), waarvan Haarlem en Zandvoort eigenaar zijn geworden. De overige gemeenten Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Heemstede nemen niet deel, maar beperken zich tot een inkooprelatie met deze rechtspersoon. De feitelijke ontvlechting van de holding Paswerk is per 1 januari 2015 dus een feit. Met de Participatiewet is de toegang tot de WSW afgesloten en het werknemersbestand WSW zal dus geleidelijk gaan afnemen de komende jaren. Het bestuur van de GR Paswerk is in 2015 gekomen met een strategisch meerjarenplan om de tekorten op de SW terug te dringen.																							

REGIONALE SAMENWERKING BELASTINGEN (GBKZ)

Gemeenschappelijke regeling 'Gemeentebelastingen Kennemerland Zuid' (GBKZ)

Doelstelling	Een doelmatige en kwalitatief goede uitvoering van de gemeentelijke taken op het gebied van het heffen en invorderen van gemeentelijke rechten en belastingen, alsmede uitvoering van de wet WOZ en het geo-informatiebeheer. Intergemeentelijke samenwerking dient te leiden tot kostenbesparing, verbetering van de continuïteit van processen en kwaliteit van uitvoering alsmede tot verhoging van het dienstverleningsniveau.					
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemstede en Zandvoort.					
Bestuurlijk belang	De wethouder financiën is lid van het portefeuillehouders overleg (Stuurgroep).					
Bestuurlijke verantwoording	Ter voorbereiding op de behandeling en vaststelling van Marap I (januari tm april), Marap II (januari tm augustus) en het jaarlijkse bedrijfsplan voor het aankomende jaar komen de portefeuillehouders Belastingen van de colleges van burgemeester en wethouders van de vier gemeenten ten minste drie maal per jaar in vergadering bijeen (Stuurgroep).De portefeuillehouders kunnen daarnaast zelf onderwerpen aandragen voor bespreking in het portefeuilleoverleg.					
Financieel belang	De kostenverdeling tussen de gemeenten komt tot stand op basis van aantallen aanslagregels (kosten heffingen), aanslagbiljetten (kosten invordering) en WOZ objecten (kosten WOZ). Voor 2017 is het aandeel van de gemeente Bloemendaal ongeveer 29%.					
Risico's	Het risico dat de gemeente loopt is een beperkt financieel risico op beëindiging van de activiteiten van GBKZ.					
Jaarverslag	GBKZ maakt deel uit van de gemeente Bloemendaal en publiceert geen eigen balans. GBKZ legt verantwoording af aan de deelnemende gemeenten via het Jaarverslag over het afgelopen jaar.					
Aandeel Bloemendaal	2015 (jaar-rekening x € 1.000)	2016 (x € 1.000)	2017 (x € 1.000)	2018 (x € 1.000)	2019 (x € 1.000)	2020 (x € 1.000)
	- € 570	- € 567	- € 597	- € 607	- € 616	- € 625
Meerjarenraming	2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming (5422)			
	Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020
	- € 1.934	- € 1.934	- € 2.037	- € 2.071	- € 2.101	- € 2.132
Ontwikkelingen	ICT In 2016 zijn de resterende koppelingen met het datadistributiesysteem gerealiseerd (Kadaster, Kamer van Koophandel en Landelijke voorziening WOZ). Dit is het systeem waarin verschillende bronhouders zoals de vier gemeenten, Kadaster, Kamer van Koophandel en RDW hun gegevens geautomatiseerd aanleveren. GBKZ is in dit stelsel de bronhouder van de WOZ-gegevens voor de vier gemeenten. GBKZ zal in 2017 de aansluiting op het platform 'Mijn overheid' voorbereiden.					

Fiscaal beleid

In 2017 zullen weer bilaterale gesprekken met alle vier gemeenten plaatsvinden om samen tijdig nieuwe en gewijzigde beleidsuitgangspunten in het kader van de begroting op elkaar af te stemmen.

Quick scan samenwerking Velsen

Op initiatief van de wethouders van de gemeenten Velsen en Bloemendaal is in 2016 een opdracht uitgegaan tot een quick scan voor een mogelijke samenwerking tussen beide gemeenten op het gebied van de gemeentelijke belastingen. Afhankelijk van de uitkomst van de quick scan kunnen in 2017 verdere mogelijkheden tot samenwerking uitgewerkt worden.

Uittreding Haarlemmerliede

Hoewel de definitieve besluitvorming rond de fusie van Haarlemmerliede in 2016 nog niet is afgerond lijkt de uittreding van Haarlemmerliede uit GBKZ op termijn wel definitief. Haarlemmerliede zal het proces van de uittreding begeleiden conform de Gemeenschappelijke Regeling.

INTERGEMEENTELIJKE AFDELING SOCIALE ZAKEN

Gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken (IASZ)

Doelstelling	Het rechtmatig en doelmatig verlenen van uitkering ingevolge de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz. Terugdringen van uitkeringsafhankelijkheid en werkloosheid. Het verlenen van bijzondere bijstand, minimabeleid en schuldhulpverlening. Zo veel mogelijk beperken van de financiële risico's. De visie/beleidsontwikkeling van de Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz, WSW en gemeentelijke schuldhulpverlening. De administratieve uitvoering van de WMO en Jeugdwet, alsmede de bemensing van het WMO-loket Bloemendaal. Kwalitatief goed en een financieel gezonde intergemeentelijke afdeling voor burgers die in een kwetsbare positie verkeren, met het doel zelfstandige participatie te bevorderen.																							
Deelnemende gemeenten	Het door de individuele gemeenten vastgestelde beleid en de uitvoering van de Participatiewet binnen de gestelde budgetten realiseren. Bloemendaal, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, en Heemstede.																							
Bestuurlijk belang	Het college van B&W besluit over beleid, uitvoering, de begroting en de jaarrekening, op dezelfde wijze als bij de reguliere afdelingen.																							
Bestuurlijke verantwoording	Ter voorbereiding op de behandeling en vaststelling van het jaarlijkse afdelingsplan IASZ en de voortgang komen de stuurgroep en de portefeuillehouders van de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten een aantal maal per jaar in vergadering bijeen. De portefeuillehouders kunnen daarnaast zelf onderwerpen aandragen voor bespreking in het portefeuilleoverleg.																							
Financieel belang	De gemeente Bloemendaal participeert voor circa 45 %.																							
Risico's	Het financiële risico is niet substantieel, er is een beperkt risico bij beëindiging of overdracht van de uit te voeren activiteiten.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="4">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th colspan="2">1 jan. 2015</th><th colspan="2">31 dec. 2015</th></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td colspan="2">n.v.t.</td><td colspan="2">n.v.t.</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen				1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015		31 dec. 2015		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.	
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015		31 dec. 2015																				
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.		n.v.t.																				
Meerjarenraming	<table><tr><th colspan="2">2016 (x € 1.000)</th><th colspan="4">Meerjarenraming Inburgering</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr></table>						2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming Inburgering				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020						
2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming Inburgering																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
IASZ	<table><tr><td>- € 5.244</td><td>- € 5.244</td><td>- € 5.182</td><td>- € 5.129</td><td>- € 5.111</td><td>- € 5.089</td></tr><tr><td>€ 3.492</td><td>€ 3.492</td><td>€ 3.467</td><td>€ 3.275</td><td>€ 3.242</td><td>€ 3.220</td></tr></table>						- € 5.244	- € 5.244	- € 5.182	- € 5.129	- € 5.111	- € 5.089	€ 3.492	€ 3.492	€ 3.467	€ 3.275	€ 3.242	€ 3.220						
- € 5.244	- € 5.244	- € 5.182	- € 5.129	- € 5.111	- € 5.089																			
€ 3.492	€ 3.492	€ 3.467	€ 3.275	€ 3.242	€ 3.220																			
Ontwikkelingen	De Participatiewet heeft per 1-1-2015 de Wet Werk en Bijstand (WWB) vervangen. De toegang tot de WSW en (grotendeels) de Wajong is afgesloten per 2015. Dit zal voor gemeenten een hoger beroep op de bijstand gaan betekenen, doordat meer mensen met een beperking zich melden voor werk of een uitkering. Ook de afbouw van de SW-sector heeft invloed op mensen met een beperking. Slechts weinig personen hebben nog recht op een beschut werken plek (de nieuwe WSW). Alle mensen met een arbeidsbeperking worden vanaf 2015 naar regulier werk begeleid via het regionale Werkbedrijf (een samenwerkingsverband van werkgevers, werknemers, bedrijfsleven, SW-bedrijven, UWV en gemeenten, in 35 arbeidsmarktregio's). Gemeenten hebben de leiding over het Werkbedrijf.																							

De financiële consequenties in de Participatiewet zijn groot met de nodige risico's voor gemeenten.

Ook op het gebied van de WMO en de Jeugdwet zijn er per 2015 veel veranderingen doorgevoerd. Voor de IASZ geldt dit met name bij de uitvoering en de administratie van de WMO. Doch ook met de Jeugdwet zijn er veel nieuwe administratieve taken bijgekomen voor de IASZ.

Gezien de veranderingen in werkwijze en verantwoordelijkheden is de GR Sociale Zaken in 2016 aangepast.

SCHOOLVERZUIM EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN 'WEST-KENNEMERLAND'

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'

Doelstelling	Samenwerking op het gebied van leerplichtadministratie, leerplichthandhaving en RMC (=Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten).																							
Deelnemende gemeenten	Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort.																							
Bestuurlijk belang	De gemeenschappelijke regeling heeft een bestuur dat bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten. De portefeuillehouders zijn door hun college van B&W gemandateerd om in dit bestuur besluiten te nemen. De bestuurders bepalen gezamenlijk het in te zetten beleid in de regio.																							
Bestuurlijke verantwoording	De begrotingen en jaarrekeningen worden voorgelegd aan de raad.																							
Financieel belang	De verdeelsleutels zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling op basis waarvan de gemeentelijke bijdrage wordt bepaald. De gemeentelijke bijdrage is ongeveer 6,5% (naar rato van het aantal jongeren per gemeente van 5 tot 23 jaar op 1 januari van het voorafgaande jaar).																							
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																					
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>nihil</td></tr></table>						Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nihil						
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																						
2014	2015	2014	2015																					
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	nihil																					
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016</th><th colspan="4">Meerjarenraming (4113508)</th></tr><tr><th>Begroot</th><th>Werkelijk</th><th>2017</th><th>2018</th><th>2019</th><th>2020</th></tr><tr><td>- € 80.204</td><td>- € 80.204</td><td>- € 81.166</td><td>- € 82.140</td><td>- € 83.126</td><td>- € 84.123</td></tr></table>						2016		Meerjarenraming (4113508)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	- € 80.204	- € 80.204	- € 81.166	- € 82.140	- € 83.126	- € 84.123
2016		Meerjarenraming (4113508)																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
- € 80.204	- € 80.204	- € 81.166	- € 82.140	- € 83.126	- € 84.123																			
	Toelichting gemeentelijke bijdrage: Perceel 1: administratie Van de totale kosten wordt 25% betaald uit de RMC Rijksbijdrage. De overige 75% worden door de 9 gemeenten gezamenlijk betaald, naar rato van het aantal jongeren, zoals in de GR CAREl is afgesproken. Perceel 2: leerplicht De kosten bestaan uit kosten voor de formatie (loonkosten en werkgeverslasten) en uitvoeringskosten (overhead). De gemeente Haarlem hanteert een percentage van 20% aan overheadkosten. De middelen kwalificatieplicht vallen direct aan Haarlem toe en worden in mindering gebracht op de berekende bijdrage voor de gemeenten. Perceel 3: RMC RMC wordt volledig gefinancierd vanuit rijksmiddelen RMC, de voortijdig																							

Ontwikkelingen	schoolverlaten programmagelden en de doeluitkering jeugd. Aan de taakuitvoering RMC worden geen gemeentelijke middelen toegevoegd. Het beleid wordt voortgezet. Voor 2017 blijven de rijksbudgetten in stand. In 2017 zal er meer worden ingezet op jongeren in kwetsbare posities en ook op jongeren zonder startkwalificatie die langer dan een jaar van school zijn. De gemeente Uitgeest gaat (door een gemeentelijke fusie) per 1 januari 2017 uittreden uit de GR schoolverzuim en VSV en toetreden tot de RMC regio Noord-Kennemerland (Alkmaar e.o.). Deze uittreding zal een geringe vermindering van de budgetten ten gevolge hebben.
----------------	--

REGELING BEREIKBAARHEID ZUID-KENNEMERLAND

Gemeenschappelijke Regeling Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland

Doelstelling	Het vastleggen en langdurig borgen van onderlinge afspraken op het gebied van samenwerking bereikbaarheid. Instelling van en deelname aan een regionaal mobiliteitsfonds voor de realisering van projecten en maatregelen ter uitwerking van de regionale bereikbaarheidsvisie "Zuid-Kennemerland, bereikbaar door samenwerking". Dit fonds wordt ingezet om: - eigen programma's van de regio volledig te financieren; - een bijdrage te verlenen aan een groot project van één of meer regiogemeenten; - een bijdrage namens de regio Zuid-Kennemerland te leveren aan projecten van andere overheden, die ook geheel of gedeeltelijk buiten de regio kunnen liggen.															
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, en Zandvoort															
Bestuurlijk belang	De portefeuillehouder verkeer is vertegenwoordiger namens de gemeente in de GR Bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.															
Bestuurlijke verantwoording	Vóór vaststelling van de begroting en het jaarverslag wordt de raad in de gelegenheid gesteld zienswijzen te geven. Projectvoorstellen worden voorgelegd aan de raad. Een project wordt uitgevoerd in regionaal verband indien een meerderheid van de raden van de deelnemers daar voor is. Het financieel beheer van het fonds wordt uitgevoerd door de Gemeente Haarlem.															
Financieel belang	De vier deelnemende gemeenten storten jaarlijks een bijdrage in het fonds, gerelateerd aan het aantal inwoners. Bloemendaal stort in de periode 2013 t/m 2027 in totaal € 2.006.768 Gemeente Bloemendaal participeert voor circa 12%.															
Risico's	Er is geen sprake van substantieel financieel risico voor de gemeente. Vanuit het fonds worden uitsluitend verplichtingen aangegaan ten laste van reeds gestorte middelen. Deze middelen worden pas in het fonds gestort na goedkeuring van de (meerjaren)begroting van de desbetreffende gemeente, waarin deze middelen zijn opgenomen. Het fonds wordt niet gebruikt om exploitatiekosten te dekken (uitgezonderd de eerder met de provincie overeengekomen vaste vergoeding voor Dynamisch Verkeersmanagement).															
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th><th>1 jan. 2015</th><th>31 dec. 2015</th></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>€ 0</td><td>€ 0</td></tr></table> Maakt deel uit van de jaarrekening gemeente Haarlem				Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	n.v.t.	n.v.t.	€ 0	€ 0
Eigen vermogen		Vreemd vermogen														
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015													
n.v.t.	n.v.t.	€ 0	€ 0													
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><th>2014</th><th>2015</th><th>2014</th><th>2015</th></tr><tr><td>€ 976.000</td><td>€ 979.000</td><td>nihil</td><td>nihil</td></tr></table>				Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	€ 976.000	€ 979.000	nihil	nihil
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten														
2014	2015	2014	2015													
€ 976.000	€ 979.000	nihil	nihil													
Bijdrage vs.	<table><tr><th>2016 (x € 1.000)</th><th>Meerjarenraming (420100134)</th></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>				2016 (x € 1.000)	Meerjarenraming (420100134)										
2016 (x € 1.000)	Meerjarenraming (420100134)															

begroting	Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020
	- € 100	- € 100	- € 100	- € 120	- € 140	- € 161
Ontwikkelingen	Enkele projecten ten laste van het fonds betreffen o.a.: • een regionaal fietsnetwerk; • de Mariatunnel (haalbaarheidsstudie), kruisingen Schipholweg (studie) • bijdrage aan programma Dynamisch Verkeersmanagement In 2016 is het jaarverslag 2015 vastgesteld evenals de begroting 2017. Voor 2017 heeft de stuurgroep uitgaven van € 856.000 begroot, verdeeld over: € 350.000 fiets € 100.000 openbaar vervoer € 81.000 verkeersmanagement € 325.000 infrastructuur					

GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING INFORMATIE TECHNOLOGIE 2015 (GRIT)

12. Gemeenschappelijke Regeling samenwerking automatisering 2015 (GRIT)

Doelstelling	Beheer en dienstverlening gezamenlijke ICT infrastructuur van gemeentelijke organisaties van Heemstede en Bloemendaal.																							
Deelnemende gemeenten	Bloemendaal en Heemstede.																							
Bestuurlijk belang	De raad, het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester van de deelnemende gemeenten, ieder voor zover zij bevoegd zijn;																							
Bestuurlijke verantwoording	De beleidsbepalende bevoegdheden en de bevoegdheid om de financiële kaders vast te stellen blijven berusten bij de Gemeenten, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.																							
Financieel belang	Op basis van het inwoneraantal vormt Bloemendaal 45,67% van het totaal van deze GR.																							
Risico's	Er zijn financiële risico's voor de gemeente Bloemendaal. Maar deze zijn niet zodanig dat de continuïteit gevaar loopt.																							
Jaarverslag (2015)	<table><tr><th colspan="2">Eigen vermogen</th><th colspan="2">Vreemd vermogen</th></tr><tr><td>1 jan. 2015</td><td>31 dec. 2015</td><td>1 jan. 2015</td><td>31 dec. 2015</td></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>						Eigen vermogen		Vreemd vermogen		1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
Eigen vermogen		Vreemd vermogen																						
1 jan. 2015	31 dec. 2015	1 jan. 2015	31 dec. 2015																					
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																					
Rekeningsresultaat	<table><tr><th colspan="2">Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat</th><th colspan="2">Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten</th></tr><tr><td>2014</td><td>2015</td><td>2014</td><td>2015</td></tr><tr><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td><td>n.v.t.</td></tr></table>						Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten		2014	2015	2014	2015	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.						
Resultaat voor bestemming rekeningsresultaat		Hiervan verrekend met de bijdrage gemeenten																						
2014	2015	2014	2015																					
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.																					
Bijdrage vs. begroting	<table><tr><th colspan="2">2016 (x € 1.000)</th><th colspan="4">Meerjarenraming (5221457)</th></tr><tr><td>Begroot</td><td>Werkelijk</td><td>2017</td><td>2018</td><td>2019</td><td>2020</td></tr><tr><td>- € 578</td><td>- € 578</td><td>- € 827</td><td>- € 842</td><td>- € 830</td><td>- € 830</td></tr></table>						2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming (5221457)				Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020	- € 578	- € 578	- € 827	- € 842	- € 830	- € 830
2016 (x € 1.000)		Meerjarenraming (5221457)																						
Begroot	Werkelijk	2017	2018	2019	2020																			
- € 578	- € 578	- € 827	- € 842	- € 830	- € 830																			
Ontwikkelingen	Per 1 januari 2016 is de lichte gemeenschappelijke regeling GRIT van start gegaan. De gemeente Bloemendaal neemt afgerond 46% van de GRIT kosten voor zijn rekening en Heemstede de resterende 54%. Inmiddels heeft de GRIT haar eerste jaarplan opgesteld met een geactualiseerde begroting 2016-2020 waarin de gezamenlijke kosten opgenomen zijn. Ook de investeringen zijn geactualiseerd. In de eerste fase van de samenwerking lag de focus op het aanschaffen en inrichten van een gezamenlijke ICT Infrastructuur en het opzetten van een gezamenlijk bureau automatisering waarbij de gemeente Heemstede als centrumgemeente fungeert. In 2017 zal de nieuwe ICT Infrastructuur operationeel worden voor de gemeente Heemstede. In 2017 zal een verdere integratie van de samenwerking worden opgepakt. Daarbij zal de focus meer liggen op verdere professionalisering en harmonisering van de werkprocessen en de informatiebeveiliging. Ook na de samenvoeging van teams automatisering van Bloemendaal en																							

	Heemstede is GRIT niet groot genoeg om alle benodigde kennis van alle verschillende platforms en systemen in huis te hebben. De gedeelde visie van Informatisering en GRIT is 'cloud first' voor alle primaire applicaties. Om daar in 2020 klaar voor te zijn moeten we de komende jaren stapsgewijs onze kritieke applicaties naar de cloud gaan overzetten. Het extern hosten van een applicatie in de cloud kost geld, dit levert niet automatisch meteen een besparing op bij systeembeheer. Daarnaast is een reden om extern te gaan hosten het feit dat er intern te weinig kennis is, kortom het beheer dat eigenlijk gedaan zou moeten worden is nu niet beschikbaar. Door extern te hosten wordt dus de kwaliteit verbeterd. Er moet veel gebeuren en in een behoorlijk tempo. Daarbij zijn de ambities bescheiden, voor de meeste projecten geldt dat ze noodzakelijk zijn. Hiervoor zijn substantiële middelen nodig.
--	--

FINANCIËLE BEGROTING 2017

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017.....	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47

Beleidskaders.....	50
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding.....	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking.....	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106

2. Riolering.....	107
3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170

2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020	171
Financiële positie	173
2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

INLEIDING

De financiële begroting bestaat volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) minimaal uit een uiteenzetting van de financiële positie, de toelichting hierop en een overzicht van baten en lasten met toelichting.

De meerjarenraming gaat onder meer in op de uitgangspunten, grondslagen en incidentele baten en lasten. Zo is het mogelijk om een zicht te krijgen op het reëel duurzaam begrotingsevenwicht. Jaarlijks terugkerende lasten dienen gedekt te worden door jaarlijks terugkerende baten.

De financiële positie gaat in op de opbouw van het begrotingssaldo, reserves en voorzieningen alsmede het EMU-saldo.

Bij de overige overzichten vindt u de kosten bestuursdienst, recapitulatie taakvelden en de subsidielijst aan.

MEERJARENBEGROTING

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

2.2.1 MEERJARENBEGROTING 2017-2020

Na het vaststellen van de Kadernota 2017 is een aanvang gemaakt met het opstellen van de begroting 2017 -2020. In de begroting wordt beleid uitgezet op basis van verwachte financiële mogelijkheden. De financiële positie is vaak onzeker omdat deze niet alleen afhankelijk is van de inzet / realisatie van eigen beleid, maar ook van de invloed van Rijksbeleid, economische en nieuwe ontwikkelingen.

UITKOMSTEN MEERJARENBEGROTING 2017 - 2020

+ = voordeel

MEERJARENBEGROTING 2017 - 2020 x € 1.000		2017	2018	2019	2020
1	Stand meerjarenbegroting in PRIMAIRE begroting 2016	-80	-181	-84	-84
a	Reeds genomen raadsbesluiten na begrotingsvaststelling:	93	293	332	332
b	Voorjaarsnota 2016 (structureel)	7	1	1	1
c	Mutaties meerjarenbegroting 2017-2020 (saldo lasten en baten)	-66	41	-244	-106
2	BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2017-2020 inclusief mutaties	-46	155	5	143
d	Nog vast te stellen nieuwe voorstellen door de raad	-286	-218	-199	-99
3	BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2017-2020 inclusief nieuwe voorstellen	-332	-64	-194	44
	Eliminatie opgenomen incidentele lasten en baten	367	99	38	0
	Saldo materieel na correctie incidentele lasten en baten	35	35	-156	44

De begroting 2017 begint met de bekende saldi uit de Voorjaarsnota 2016.

Vervolgens treft u in deze consolidatie regels aan met de saldi mutaties (regel c) en nog vast te stellen nieuwe voorstellen (d). Regel 3 geeft de bijgestelde stand aan, inclusief incidentele effecten. De laatste regel geeft het saldo weer voor incidentele lasten en baten en is van belang voor inzicht in het materieel begrotingsevenwicht.

In 2019 is volgens de meerjarenraming sprake van een nadeel van ongeveer € 156.000. Omdat in 2020 sprake is van een batig saldo is desondanks sprake van een positief meerjarenperspectief.

Mutaties

Op grond van de kadernota 2017 en geschetste nieuwe, autonome ontwikkelingen, zijn financiële mutaties in de begroting verwerkt. Deze worden toegelicht in de begroting als een mutatie (of met elkaar samenhangende mutaties) groter is dan € 100.000. Een van de mutaties is aframing van de precario op netwerken. Vanaf 2017 mogen tarieven niet verhoogd worden (daar was al vanuit gegaan in de meerjarenbegroting). Vanaf 2027 wordt precario op netwerken vrijwel zeker volledig afgeschaft.

In de Meerjarenbegroting 2017 - 2020 is een structurele taakstelling verwerkt van ruim € 100.000 (resterende taakstelling gemeentelijke huisvesting). Het voordeel hiervan is verwerkt in het saldo.

Nieuwe voorstellen

Wij doen u een aantal nieuwe voorstellen, waaronder investeringsvoorstellen. In het financiële overzicht (regel d) ziet u de impact daarvan in de regel 'nog vast te stellen nieuwe voorstellen'. Nieuwe voorstellen met de grootste financiële impact zijn lasten voor zowel technische ICT-infrastructuur als applicaties als voor uitbreiding van de vaste formatie. Deze kosten zijn minimaal noodzakelijk om de continuïteit van de organisatie te waarborgen.

2.2.2UITGANGSPUNTEN

BUDGETTAIR KADER 2017-2020

Naast de hiervoor genoemde grondslagen is de meerjarenbegroting 2017 - 2020 opgesteld met inachtneming van de in de Kadernota 2017 aangegeven financiële kaders. De kaders treft u hieronder aan:

Onderwerp	Voorstel
Sluitende begroting	Het doel is een jaarlijks duurzaam materieel begrotingsevenwicht te bewerkstelligen. Dit houdt in dat de meerjarige structurele lasten door meerjarige structurele baten worden gedekt.
Interne budgetregels	Voorstellen met structurele financiële gevolgen worden niet tussentijds, maar alleen bij de begroting, in behandeling genomen. Tussentijdse voorstellen binnen het beleid van de raad worden alleen bij Voor- en Najaarsnota behandeld mits ze onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar zijn en bovendien incidenteel van aard. Voor nieuwe voorstellen buiten het beleid van de raad dient, conform de financiële verordening, een apart raadsvoorstel te worden gemaakt.
Ontwikkeling financiering en (toe te rekenen) rente	De rekenrente voor de begroting 2017 vast te stellen op 2,0%.
Autonome ontwikkelingen (inwoners/woningen)	In de meerjarenbegroting wordt voor zover mogelijk rekening gehouden met autonome ontwikkelingen inwoners/woningen die uit bouwprojecten voortvloeien. De zogenoemde volume-aanpassingen. Hierbij wordt er bovendien vanuit gegaan, dat tegenover de stijging van de baten (OZB + Algemene uitkering), een stijging van de lasten staat wegens infrastructurele en sociaal maatschappelijke kosten. De budgethouders dienen dit aan te geven.
Loon-/prijscompensatie	1. De personeelsbudgetten worden vanaf 2017 jaarlijks met 2,2% geïndexeerd; 2. De prijsgevoelige budgetten worden vanaf 2017 met 1,2% verhoogd; 3. De subsidies worden vanaf 2017 met 1,2% verhoogd.
Gemeentefonds	De effecten van de mei/juni circulaire 2016 zijn nog niet bekend ten tijde van opstellen van de kadernota. Zie verder onder het hoofdstuk 4 'Ontwikkelingen'.
Relatie WOZ-herwaardering met OZB-tarieven	Als in het WOZ-tijdvak (1-1-2015 tot 1-1-2016) sprake is van hogere waardeverhogingen/-dalingen, dan vindt, rekening houdend met, de beschikbare belastingcapaciteit een verrekening plaats via een evenredige verlaging/verhoging van de OZB-tarieven 2017. Hierdoor is er geen sprake van een structurele meer-/minderopbrengst m.i.v. 2017 als gevolg van de mutaties in de belastingcapaciteit.
Heffingen/belastingen	Continuering van bestaand beleid: 1. De OZB, gewone precariobelasting, toeristenbelasting en leges worden in 2017 trendmatig met 1,7% verhoogd. Op grond van de gegevens uit de mei/juni circulaire 2016 kan dit percentage nog worden aangepast (NB:

	precario op netwerken mag vanaf 2017 naar verwachting niet verder verhoogd worden); De overige inkomsten heffingen, huren en belastingen worden ook met het gemiddelde van loonkosten en materiële kosten verhoogd (1,7%); 2. De parkeerbelastingen worden in 2017 niet substantieel verhoogd; 3. De afvalstoffenheffing, rioolheffing en grafrechten worden slechts trendmatig verhoogd indien het niveau van 100% kostendekkendheid nog niet is bereikt. 4. Het beleid is om de tarieven toeristenbelasting en parkeertarieven van de gemeente Zandvoort als uitgangspunt te nemen.
Investeringsen	Er worden voor de periode 2017-2020 alleen investeringen in de begroting geraamd die in het betreffende begrotingsjaar ook tot uitvoering komen. Bij de aanlevering voor de begroting worden op basis van concrete plannen van aanpak (capaciteit, tijd en geld) voorstellen ingediend om opname van de investeringen in de meerjarenbegroting te bewerkstelligen. In geval van zeer hoge urgentie kan van deze beleidslijn worden afgeweken. D.w.z. dat de gemeente of derden bij uitstel risico's lopen waaruit mogelijk ook schadeclaims kunnen voortvloeien. Uitvoering dient plaats te vinden binnen twee maanden na goedkeuring van de raad. Bij 'ontwikkelingen' wordt u over (nieuwe) investeringen geïnformeerd.
Eigendommen	Opbrengsten verkopen onroerend goed worden geheel toegevoegd aan de flexibele algemene reserve. De opbrengsten worden in principe gebruikt om schulden af te lossen. Bij de jaarrekening kan door ons college een voorstel worden gedaan over de verdeling van de opbrengsten onroerend goed over de verschillende reserves. Uitgangspunt daarbij is dat de omvang van de flexibele algemene reserve tenminste 3% van het begrotingstotaal bedraagt.
Ontwikkeling schuldpositie / investeringsplafond	De schuldpositie van de gemeente staat onder druk. De ontwikkeling van de schuld van de gemeente wordt gevolgd door opname van een set financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De meeste schulden worden gemaakt wegens investeringen, daarom wordt een investeringsplafond ontwikkeld zodat a) het schuldniveau beter beheerst kan worden en b) een integrale afweging tussen verschillende (soorten) investeringen wordt ondersteund. Er dient een integrale afweging te worden gemaakt tussen de meerjaren investeringsplanning enerzijds en het beoogde schuldniveau anderzijds.

2.2.3GRONDSLAGEN

Grondslagen

Exploitatiebegroting

Het Besluit Begroting Verantwoording (BBV) schrijft o.m. voor dat het begrotingsstelsel van baten en lasten van toepassing is voor de gemeentebegroting en dat de begroting structureel in evenwicht moet zijn. Dit houdt feitelijk in, dat de jaarlijks terugkerende lasten gedekt moeten worden door jaarlijks terugkerende baten.

Uitgangspunten BBV

Belangrijke uitgangspunten in het BBV voor het opstellen van begroting en rekening zijn, dat:

- baten en lasten op dezelfde wijze worden gerangschikt;
- baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben;
- dat activa worden gewaardeerd en afgeschreven conform door uw raad vastgestelde richtlijnen. Deze richtlijnen zijn opgenomen in de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.
- vanaf 2017 rentomslagstelsel verplicht;
- vanaf 2017 moeten nieuwe investeringen met maatschappelijk nut geactiveerd worden;
- vanaf 2017 worden overheadkosten inzichtelijk gemaakt.

Verordening Financieel Beheer

In de Verordening financieel Beheer Bloemendaal zijn de volgende waarderingsgrondslagen opgenomen:

1.	Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief en het saldo van agio en disagio worden ineens afgeschreven, tenzij de raad overeenkomstig het bepaalde in artikel 60 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) hiervan afwijkt;	
2.	Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht;	
3.	De materiële vaste activa met economisch nut worden op basis van de economische levensduur lineair afgeschreven conform onderstaande termijnen:	
	Gronden en terreinen	Termijn
	Grond	Niet
	Woonruimten	
	Woonwagens	25 jaar
	Nieuwbouw	40 jaar
	Renovaties, verbouwingen en uitbreiding	25 jaar
	Bedrijfsgebouwen	
	Vanuit het vGRP (verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan):	
	Hoofd- en minigemalen en drainagepompen bouwkundig	20 jaar
	Hoofd- en minigemalen en drainagepompen mechanisch elektrisch	7 jaar
	Pompen diepdrainage	5 jaar
	Minizuiveringssysteem	10 jaar
	Bron diepdrainage	15 jaar
	Drainage	15 jaar
	Persleidingen (riolering, drainage en afwatering)	20 jaar
	Drukriolering	20 jaar
	Infiltratieriool	30 jaar
	Riolering, randvoorzieningen (bergbezinkbassin), duikers en drainage-afvoerleidingen	35 jaar
	Aanleg begraafplaatsen	40 jaar
	Sportvelden:	

	kunstgras:	• toplaag	10 jaar
		• sporttechnische laag	20 jaar
		• onderbouw (zand en drainage)	35 jaar
	natuurgras:	• toplaag	10 jaar
		• onderbouw (incl. drainage)	15 jaar
	Vervoermiddelen		
	Auto's en zwaar materieel		8 jaar
	Machines, apparaten en installaties		
	Parkeermeters		8 jaar
	Gereedschap en hulpmiddelen		10 jaar
	Voorzieningen / technische installaties gebouwen		15 jaar
	Overige materiële vaste activa		
	Automatiseringsprojecten (hard- en software)		5 jaar
	Meubilair, inventaris en kantoorapparatuur		10 jaar
4.	Investerings met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven conform onderstaande termijnen:		
	Aanleg en onderhoud van wegen, fiets- en voetpaden		25 jaar
	Openbare verlichting:	• masten	45 jaar
		• armaturen	15 jaar
	Civiele kunstwerken (bruggen):	• hout	25 jaar
		• beton	50 jaar
	Beschoeiingen		30 jaar
5.	De start van de afschrijving van een activum begint in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het actief gereed komt dan wel verworven wordt;		
6.	In afwijking van het bepaalde in lid 3 worden activa anders dan gronden en terreinen met een afzonderlijke verkrijgingprijs van minder dan € 25.000 niet geactiveerd;		
7.	De in lid 3 opgenomen afschrijvingstermijnen zijn niet van toepassing op reeds gerealiseerde / geactiveerde investeringen van vóór 1 januari 2004;		
8.	Componentenbenadering;		
9.	Van een materieel vast actief kunnen vanaf 1 januari 2011 samenstellende delen afzonderlijk worden afgeschreven op basis van het individuele waardeverloop van die delen. Per samenstellend deel kan de economische gebruiksduur namelijk sterk verschillen. Bijvoorbeeld verwarmingsinstallaties (15 jaar), verbouwing (25 jaar) en inventaris (10 jaar) van een schoolgebouw. De componentenbenadering wordt toegepast indien er sprake is van substantieel verschillende afschrijvingstermijnen;		

Financiële vaste activa

De aan derden verstrekte geldleningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Belegde middelen

De gemeente heeft geen middelen uitstaan.

Vlottende activa

- De voorraden worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs.
- De vorderingen en de liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vreemd vermogen

- De langlopende schulden hebben een looptijd van 1 jaar en 1 dag of langer.
- De kortlopende schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.2.4 RECAPITULATIE PROGRAMMA'S

	Lasten					Baten					Kolom	Kolom	Kolom	Kolom
(Bedrag x € 1.000)	1	2	3	4		1	2	3	4		5-1	6-2	7-3	8-4
Programma's excl. reserves	Begr. 2017	Begr. 2018	Begr. 2019	Begr. 2020		Begr. 2017	Begr. 2018	Begr. 2019	Begr. 2020		Begr. 2017	Begr. 2018	Begr. 2019	Begr. 2020
Programma 0	-10.750	-10.913	-11.210	-11.361		30.583	31.043		31.320		19.833	20.129	20.109	20.352
Programma 1	-2.024	-2.042	-2.048	-2.053		12	12	12	12		-2.012	-2.030	-2.036	-2.041
Programma 2	-3.388	-3.404	-3.454	-3.500		105	106	106	107		-3.283	-3.299	-3.347	-3.393
Programma 3	-76	-78	-79	-86		875	889	905	920		798	812	825	834
Programma 4	-2.100	-2.023	-2.038	-2.050		175	177	179	181		-1.924	-1.846	-1.858	-1.869
Programma 5	-4.926	-4.946	-5.007	-5.065		1.054	1.050	1.067	1.085		-3.871	-3.896	-3.940	-3.981
Programma 6	-13.634	-13.662	-13.496	-13.444		3.542	3.409	3.234	3.164		-10.092	-10.253	-10.262	-10.279
Programma 7	-6.915	-7.028	-7.276	-7.381		7.194	7.318	7.566	7.682		279	290	290	301
Programma 8	-1.950	-1.383	-1.406	-1.427		1.055	1.071	1.087	1.104		-896	-312	-318	-324
Totaal	-45.763	-45.479	-46.014	-46.368		44.594	45.075	45.477	45.969		-1.169	-404	-538	-399
Toev./ onttrekking reserves														
Programma 0						297	297	297	297		297	297	297	297
Programma 1						25	25	25	25		25	25	25	25
Programma 2	-582	-588	-588	-588		550	600	600	600		-32	12	12	12
Programma 4						16	16	16	16		16	16	16	16
Programma 5						79	61	44	44		79	61	44	44
Programma 7	-54	-55	-56	-56		202	203	204	204		148	148	148	148
Programma 8						589					589			
Totaal	-636	-643	-644	-644		1.759	1.202	1.187	1.187		1.122	559	542	542
Programma's incl. reserves														
Programma 0	-11.386	-11.557	-11.855	-12.006		32.341	32.245	32.506	32.899		20.955	20.688	20.651	20.894
Programma 1	-2.024	-2.042	-2.048	-2.053		12	12	12	12		-2.012	-2.030	-2.036	-2.041
Programma 2	-3.388	-3.404	-3.454	-3.500		105	106	106	107		-3.283	-3.299	-3.347	-3.393
Programma 3	-76	-78	-79	-86		875	889	905	920		798	812	825	834
Programma 4	-2.100	-2.023	-2.038	-2.050		175	177	179	181		-1.924	-1.846	-1.858	-1.869
Programma 5	-4.926	-4.946	-5.007	-5.065		1.054	1.050	1.067	1.085		-3.871	-3.896	-3.940	-3.981
Programma 6	-13.634	-13.662	-13.496	-13.444		3.542	3.409	3.234	3.164		-10.092	-10.253	-10.262	-10.279
Programma 7	-6.915	-7.028	-7.276	-7.381		7.194	7.318	7.566	7.682		279	290	290	301
Programma 8	-1.950	-1.383	-1.406	-1.427		1.055	1.071	1.087	1.104		-896	-312	-318	-324
Totaal	-46.399	-46.123	-46.659	-47.012		46.353	46.277	46.663	47.155		-46	155	5	143
Totaal lasten	-46.399	-46.123	-46.659	-47.012										
Totaal baten	46.353	46.277	46.663	47.155										
BIJGESTELDE STAND meerjaren -begroting 2017 - 2020, incl. mutaties	-46	155	5	143										

2.2.5 OVERZICHT BATEN EN LASTEN

	Lasten (BEDRAGEN X € 1.000)	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
1. Stelposten:		56	-224	-679	-747
a. Ombuigingstaakstelling		106	106	106	106
b. Stelpost investeringsprogramma		0	-280	-735	-802
c. Overig		0	0	0	0
d. Onvoorzien		-50	-50	-50	-50
2. Lonen en salarissen:		-11.598	-11.784	-12.007	-12.267
a. Bestuur		-866	-821	-808	-826
b. Griffie		-241	-247	-252	-258
c. Bestuursdienst		-8.750	-8.937	-9.129	-9.325
d. Muziekschool		-512	-523	-534	-546
e. Ambtenaren burgerlijke stand		-11	-11	-11	-12
f. GBKZ		-1.218	-1.245	-1.273	-1.301
3. Rente:		-667	-635	-587	-573
4. Afschrijvingen:		-2.537	-2.418	-2.471	-2.437
5. Leveranties/diensten van derden:		-19.763	-19.216	-19.021	-19.043
a. Duurzame roerende zaken		-24	-3	0	0
b. Pachten		-3	-3	-4	-4
c. Leerlingenvervoer		-175	-177	-179	-181
d. Faciliteiten personen		-191	-177	-187	-195
e. Verg. personen WMO/Jeugdwet		-5.715	-5.744	-5.810	-5.836
f. Inhuur personeel		-419	-418	-422	-427
g. Algemene benodigdheden		-200	-202	-205	-208
h. Specifiek kleine gebruiksgoederen		-162	-190	-167	-170
i. Specifieke verbruiksgoederen		-1	-1	-1	-1
j. Uitbestede werkzaamheden		-6.633	-6.771	-6.598	-6.683
k. Betaalde huren		-7	-7	-7	-7
l. Verzekeringen		-145	-147	-148	-150
m. Vergoedingen		-630	-638	-647	-655
n. Kosten algemene plannen		-99	-100	-102	-103
o. Betaalde leges en andere rechten		-348	-350	-352	-358
p. Overige diensten		-5.010	-4.287	-4.193	-4.068
6. Energie:		-349	-353	-358	-362
a. Gas		-73	-74	-75	-75
b. Electriciteit		-241	-244	-247	-249
c. Water		-10	-10	-10	-10
d. Benzine/olie/lpg-verbruik		-26	-26	-26	-27
7. Inkomensoverdrachten/uitkeringen:		-10.374	-10.308	-10.220	-10.312
a. Sociale uitkeringen in geld		-3.119	-3.119	-3.119	-3.119
b. Subsidies		-2.410	-2.357	-2.384	-2.411
c. Inkomensoverdrachten - Rijk		-207	-211	-214	-217
d. Inkomensoverdrachten - Gemeenten		-135	-137	-138	-138
e. Inkomensoverdr. - gemeensch.reg.		-4.425	-4.407	-4.287	-4.348
f. Inkomensoverdr. - ov/instell/personen		-15	-15	-16	-16
g. Kapitaaloverdr. - ov.instell/personen		-62	-62	-62	-62
8. Reserveringen:		-636	-643	-644	-644

a. Flexibele algemene reserve	0	0	0	0
b. Bestemmingsreserves	-636	-643	-644	-644
9. Voorzieningen	-530	-541	-659	-627
Totaal lasten	-46.399	-46.123	-46.646	-47.012

Lasten	-46.399	-46.123	-46.646	-47.012
Baten	46.353	46.277	46.663	47.155
Saldo	-46	155	17	143

Baten (BEDRAGEN X € 1.000)	Raming 2017	Raming 2018	Raming 2019	Raming 2020
A. Algemene dekkingsmiddelen	27.800	28.234	28.477	28.836
1. OZB	7.286	7.410	7.536	7.664
2. Toeristenbelasting	800	814	827	841
3. Hondenbelasting	0	0	0	0
4. Precariobelasting	811	812	813	814
5. Algemene uitkering	18.482	18.777	18.880	19.095
6. Dividend	410	410	410	410
7. Geactiveerde rente bouwgrondcomplexen	12	12	12	12
B. Onttrekkingen aan reserves	1.759	1.202	1.187	1.187
C. Dekkingsmiddelen programma's	16.794	16.841	16.999	17.132
1. Rijksbijdragen:				
a. - VROM	1	1	1	1
b. - Onderwijs	21	21	21	21
c. - Sociale Zaken	2.540	2.405	2.390	2.390
2. Huren en pachten:	1.499	1.523	1.549	1.575
3. Diverse heffingen:				
a. - Secretarieleges	33	33	34	34
b. - Rechten burgerlijke stand	492	500	508	517
- Overige leges	43	43	44	45
c. - Omgevingsvergunningen WABO	758	771	784	797
d. - Parkeerbelasting	1.173	1.191	1.210	1.228
e. - Begrafenisrechten	334	339	344	348
f. - Afvalstoffenheffing	2.595	2.638	2.681	2.681
g. - Rioolheffing	2.902	2.902	2.902	2.902
4. Diversen:				
a. - Eigen bijdr. en verhaal sociale uitkering	769	769	769	769
b. - Verkoop duurz. roerende zaken	21	0	0	0
c. - Muziekschool	239	243	247	251
d. - Inkomsten overige goederen en diensten	1.324	1.323	1.170	1.107
e. - Aandeel GBKZ regio gemeenten	1.440	1.463	1.485	1.507
f. - Ink.overdr. - gemeensch.regeling	519	519	519	519
g. - Ink.overdr. - Provincies	24	24	24	24
h. - Ink.overdr. - overige instell./personen	25	25	25	25
5. Voorzieningen	45	107	293	391
Totaal baten	46.353	46.277	46.663	47.155

BEDRAGEN X € 1.000		Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
TOTAAL BATEN					
A	Algemene dekkingsmiddelen	27.800	28.234	28.477	28.836
B	Onttrekkingen aan reserves	1.759	1.202	1.187	1.187
C	Dekkingsmiddelen programma's	16.794	16.841	16.999	17.132
TOTAAL BATEN		46.353	46.277	46.663	47.155

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

	INCIDENTELE LASTEN	2017	2018	2019	2020
Taakveld	PROGR. 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	-82.500	-26.000	-8.000	
0.1	Aanschaf pc's / laptops raadsleden		-26.000		
0.2	Verplichte GBA-audit (3 jaar)			-8.000	
0.4	Communicatie: participatiebeleid	-70.000			
0.4	Publicatie in GVOP	-12.500			

Taakveld	PROGR. 1: VEILIGHEID		-3.400		
1.2	Aanschaf snorscooter		-3.400		

Taakveld	PROGR. 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT	-75.000			
2.1	Herijking verkeerscirculatieplan	-75.000			

Taakveld	PROGR. 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	-95.000	-16.959		
5.7	Fasieren uitgaven groen	-30.000			
5.7	Uitvoeren bosparkenplan	-35.000	-16.959		
5.7	Vervanging waterwagen	-10.000			
5.7	Vervanging hogedrukreiniger	-14.000			
5.7	Diverse projecten strand	-6.000			

Taakveld	PROGR. 6: SOCIAAL DOMEIN	20.000			
6.6	Decentralisatie WMO: comm.participatiebeleid	20.000			

Taakveld	PROGR. 8: VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING	-589.186			
8.3	Pre Wonen: Bijdr. Marinehospitaalterrein	-589.186			

TOTAAL INCIDENTELE LASTEN	-821.686	-46.359	-8.000	
----------------------------------	-----------------	----------------	---------------	--

TOTAAL INCIDENTELE BATEN	644.936	17.259		
---------------------------------	----------------	---------------	--	--

SALDO INCIDENTELE LASTEN EN BATEN	-176.750	-29.100	-8.000	
--	-----------------	----------------	---------------	--

INCIDENTELE BATEN		2017	2018	2019	2020
Taakveld	PROGR. 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING	624.186	16.959		
010	Bijdrage reserve bosbeheerplan	35.000	16.959		
010	Aanw.vereveningsfonds Sociale Woningbouw	589.186			

Taakveld	PROGR. 1: VEILIGHEID		300		
1.2	Aanschaf snorscooter		300		

Taakveld	PROGR. 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	20.750			
5.7	Tractie: opbrengst inruil	750			
5.7	Tractie: opbrengst verkoop	20.000			

TOTAAL INCIDENTELE BATEN		644.936	17.259		
--------------------------	--	---------	--------	--	--

STRUCTURELE TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN AAN RESERVES

Structurele toevoegingen reserves:

Naam reserve	2017	2018	2019	2020
Egalisatiereserve begraafplaatsen	54.122	55.204	56.308	56.308
Reserve rationeel wegbeheer	581.949	588.117	588.117	588.117
	636.071	643.321	644.425	644.425

Structurele onttrekkingen reserves:

Naam reserve	2017	2018	2019	2020
Dekkingsreserve rioolvernieuwingen	-74.503	-74.503	-74.503	-74.503
Dekkingsreserve riolering buitengebied	-25.359	-25.359	-25.359	-25.359
Dekkingsreserve bergingscapaciteit riolering	-48.094	-48.094	-48.094	-48.094
Dekkingsreserve renovatie Wilhelminatoren	-4.967	-4.967	-4.967	-4.967
Dekkingsreserve Gymnastieklokaal Kleine Sparrenlaan	-15.972	-15.972	-15.972	-15.972
Dekkingsreserve Sporthal de Kooi	-19.664	-19.664	-19.664	-19.664
Dekkingsreserve duurzame bedrijfswagens	-3.625	-3.625	-3.625	-3.625
Dekkingsreserve toplaag kunstgras BSM	-11.674	-11.674	-11.674	-11.674
Dekkingsreserve sportlaag kunstgras BSM	-1.717	-1.717	-1.717	-1.717
Dekkingsreserve onderbouw kunstgras BSM	-2.060	-2.060	-2.060	-2.060
Dekkingsreserve toplaag veld 2 BSM	-3.687	-3.687	-3.687	-3.687
Dekkingsreserve realisatie gemeentelijke huisvesting	-216.904	-216.904	-216.904	-216.904
Dekkingsreserve losse inrichting gemeentelijke huisvesting	-74.648	-74.648	-74.648	-74.648
Dekkingsreserve duurzaam dorpshuis Vogelenzang	-2.319	-2.319	-2.319	-2.319
Egalisatiereserve begraafplaatsen	-54.122	-55.204	-56.308	-56.308
Reserve rationeel wegbeheer	-550.000	-600.000	-600.000	-600.000
Reserve explosievenopruiming	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
	-	-	-	-
	1.134.315	1.185.397	1.186.501	1.186.501

2.2.8ONTWIKKELING EMU SALDO

Vraag		2016	2017	2018	2019	2020
		<i>volgens begroting 2016 (x € 1.000)</i>	<i>volgens begroting 2017 (x € 1.000)</i>	<i>volgens MJB (x € 1.000)</i>	<i>volgens MJB (x € 1.000)</i>	<i>volgens MJB (x € 1.000)</i>
+ 1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.400	-1.169	-404	-538	-399
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.975	2.538	2.419	2.406	2.370
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	510	530	541	659	627
- 4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.993	0	0	0	0
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0	0	0
+ 6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0	0	0
Baten bouwgrondexploitatie:						
+ 8	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
- 9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	1.084	480	587	815	805
- 10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0	0	0
11	Verkoop van effecten:					
11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee	nee	nee

- 11b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-7.992	1.419	1.969	1.712	1.793

2.2.9 GEPROGNOTICEERDE BALANS PER ULTIMO 2015-2020

ACTIVA		Rekeni ng 2015	Begroti ng 2016	Begroti ng 2017	Rami ng 2018	Rami ng 2019	Rami ng 2020
1	Vaste Activa						
1							
a	Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
1							
b	Materiële vaste activa						
					32.28	30.83	29.42
	- investeringen met een economisch nut	34.046	35.317	33.745	6	9	8
	- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden gegeven	18.643	22.988	22.341	21.70	20.99	20.28
					0	3	7
	- investeringen in openbare ruimte met alleen maatschappelijk nut	4.456	5.949	5.631	5.312	4.994	4.677
1							
c	Financiële vaste activa						
	- kapitaalverstrekking aan deelnemingen	345	345	345	345	345	345
	- kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	34	34	34	34	34	34
	- overige langlopende leningen	0	0	0	0	0	0
	- overige uitzettingen met een looptijd >1 jaar	0	0	0	0	0	0
2	Vlottende Activa						
2							
a	Voorraden						
	- grond/ en hulpstoffen niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.204	1.204	1.216	1.229	1.241	1.253
	- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	2.729	0	0	0	0	0
2							
b	Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	12.343	9.300	9.300	9.300	9.300	9.300
2							
c	Liquide Middelen	2.932	0	0	0	0	0
2							
d	Overlopende activa	2.670	990	990	990	990	990
Totaal Activa		79.40	73.60	71.1	68.7	66.3	14
		176.127	1	95	36	14	

PASSIVA				Ramin		
	Rekenin g 2015	Begroten g 2016	Begroten g 2017	g 2018	Ramin g 2019	Ramin g 2020
3. Vaste Passiva						
3						
a Eigen vermogen						
- algemene reserve	7.917	5.055	5.250	5.250	5.250	5.250
- bestemmingsreserves	17.115	20.253	19.131	18.57	18.03	17.48
- gerealiseerd resultaat	1.916	195	0	2	0	8
3				0	0	0
b Voorzieningen	6.182	4.933	4.984	4.938	4.782	4.605
3 Vaste schulden met een looptijd van één jaar of						
c langer						
- onderhandse leningen	25.000	34.100	32.950	31.80	30.65	29.50
- waarborgsommen	5	5	5	0	0	0
5				5	5	5
4. Vlottende Passiva						
4						
a Netto vlottende schulden korter dan één jaar						
- banksaldo	0	2.645	1.301	996	345	-266
- overige schulden	18.057	6.900	7.491	7.400	7.474	7.400
4						
b Overlopende passiva	3.209	2.040	2.490	2.234	2.200	2.332
				71.19	68.73	66.31
Totaal Passiva	79.401	76.127	73.601	5	6	4

FINANCIËLE POSITIE

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

2.3.1 BEREKENING BEGROTINGSSALDO/BALANS/EMU

Berekening begrotingssaldo 2017

- = nadeel

+ = voordeel

BEGROTING 2 0 1 7 x € 1.000		
1	Stand meerjarenbegroting in PRIMAIRE begroting 2016	-80
a	Reeds genomen raadsbesluiten na begrotingsvaststelling:	93
b	Voorjaarsnota 2016 (structureel)	7
c	Mutaties meerjarenbegroting 2017-2020 (saldo lasten en baten)	-66
2	BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2017-2020 inclusief mutaties	-46
d	Nog vast te stellen nieuwe voorstellen door de raad	-286
3	BIJGESTELDE STAND meerjarenbegroting 2017-2020 inclusief nieuwe voorstellen	-332
	Eliminatie opgenomen incidentele lasten en baten	367
	Saldo materieel na correctie incidentele lasten en baten	35

Geprognosticeerde balans 2017

		Begroting 2017
ACTIVA		
1. Vaste Activa		
1a	Immateriële vaste activa	0
1b	Materiële vaste activa	
	- investeringen met een economisch nut	33.745
	- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden gegeven	22.341
	- investeringen in openbare ruimte met alleen maatschappelijk nut	5.631
1c	Financiële vaste activa	
	- kapitaalverstrekking aan deelnemingen	345
	- kapitaalverstrekking aan overige verbonden partijen	34
	- overige langlopende leningen	0
	- overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0
2. Vlottende Activa		
2a	Vorraden	
	- grond/ en hulpstoffen niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.216
	- onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	0
2b	Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar	9.300
2c	Liquide Middelen	0
2d	Overlopende activa	990
Totaal Activa		73.601

PASSIVA	
3. Vaste Passiva	
3a Eigen vermogen	
- algemene reserve	5.250
- bestemmingsreserves	19.131
- gerealiseerd resultaat	0
3b Voorzieningen	4.984
3c Vaste schulden met een looptijd van één jaar of langer	
- onderhandse leningen	32.950
- waarborgsommen	5
4. Vlottende Passiva	
4a Netto vlottende schulden korter dan één jaar	
- banksaldo	1.301
- overige schulden	7.491
4b Overlopende passiva	2.490
Totaal Passiva	
73.601	

Berekening EMU (Economische Monetaire Unie)-saldo

Vraag		2016 <i>volgens realisatie t/m augustus 2016, aangevuld met raming resterende periode (x € 1.000)</i>	2017 <i>volgens begroting 2017 (x € 1.000)</i>	2018 <i>volgens meerjarenraming (x € 1.000)</i>
+ 1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-1.400	-1.169	-404
+ 2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.975	2.538	2.419
+ 3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	510	530	541
- 4	Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	7.993	0	0
+ 5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	0	0	0
+ 6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voorzover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0

- 7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	0	0	0
+ 8	Baten bouwgrondexploitatie:			
	Baten voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	0	0	0
- 9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	1.084	480	587
- 10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0	0
11	Verkoop van effecten:			
11a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)	nee	nee	nee
- 11b	Zo ja, wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-7.992	1.419	1.969

2.3.2 RESERVES EN VOORZIENINGEN

Beleid

In de nota Reserves en Voorzieningen, vastgesteld door uw raad in december 2010, is de doelstelling, nut en noodzaak van deze reserves en voorzieningen verwoord.

Overzicht reserves/voorzieningen

Hieronder treft u een tabel aan waarin de stand van de reserves / voorzieningen vanaf 1 januari 2016 (stand rekening 2015) tot en met 1 januari 2021 is opgenomen.

Nr.	OMSCHRIJVING	PER 01-01 2016 *	PER 01-01 2017	PER 01-01 2018	PER 01-01 2019	PER 01-01 2020	PER 01-01 2021
-----	--------------	------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

* Is de werkelijke stand na vaststelling van de jaarrekening 2015.

I: Algemene reserve

1	Algemene bufferreserve	3.959	2.270	2.270	2.270	2.270	2.270
2	Flexibele algemene reserve	3.958	2.980	2.980	2.980	2.980	2.980
3	Algemene reserve grondexploitatie	0	0	0	0	0	0
		7.917	5.250	5.250	5.250	5.250	5.250

II. Dekkingsreserves

4	Dekkingsreserve rioolvernieuwingen	4.324	4.250	4.175	4.101	4.026	3.951
5	Dekkingsreserve riolering buitengebied	577	552	527	501	476	451
6	Dekkingsreserve bergingscapaciteit riolering	2.252	2.203	2.155	2.107	2.059	2.011
7	Dekkingsreserve automatisering	12	0	0	0	0	0
8	Dekkingsreserve renovatie Wilhelminatoren	84	79	75	70	65	60
9	Gymnastieklokaal Kleine Sparrenlaan	748	732	716	700	684	668
10	Openbare bibliotheek	29	0	0	0	0	0
11	Sporthal de Kooi	256	236	216	197	177	157
12	Verbouwing voormalig gemeentehuis Bennebroek	64	0	0	0	0	0
13	Duurzame bedrijfswagens	22	18	15	11	7	4
14	Toplaag kunstgras BSM	105	93	82	70	58	47
15	Sportlaag kunstgras BSM	33	31	29	27	26	24
16	Onderbouw kunstgras BSM	70	68	66	64	62	60
17	Toplaag veld 2 BSM	33	29	26	22	18	15
18	Realisatie gemeentelijke huisvesting	5.295	8.459	8.242	8.025	7.809	7.592
19	Losse inrichting gemeentelijke huisvesting	710	672	597	523	448	373
20	Duurzaam dorps huis Vogelenzang	44	42	39	37	35	32
		14.658	17.465	16.960	16.455	15.950	15.445

Tegenover deze reserves staan geactiveerde uitgaven (investeringen). De kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt door een onttrekking aan deze reserves. Per saldo heeft dit in de exploitatie begroting een neutraal effect.

III. Egalisatiereserves

21	Egalisatiereserve begraafplaatsen	0	0	0	0	0	0
22	Res. arbeidsvoorwaarden Bestuursdienst	12	12	12	12	12	12
23	Reserve kunst en cultuur	0	0	0	0	0	0
24	Egalisatiereserve monumenten	72	80	80	80	80	80
25	Egalisatiereserve sociaal domein	330	963	963	963	963	963
		414	1.054	1.054	1.054	1.054	1.054

IV. Bestemmingsreserves: overige

26	Vereveningsfonds Sociale Woningbouw	1.272	1.362	772	772	772	772
27	Reserve energiebesparing	14	14	14	14	14	14
28	Reserve bosbeheerplan	87	52	17	0	0	0
29	Gemeentelijk bomenfonds	23	23	23	23	23	23
30	Participatiebudget re-integratie	54	54	54	54	54	54
31	Onderhoudssubsidie welzijnsinstellingen	35	35	35	35	35	35
32	Reserve rationeel wegbeheer	52	25	57	45	33	21
33	Reserve onderhoud schoolgebouwen	1	0	0	0	0	0
34	Reserve centrale huisvesting	350	39	39	39	39	39
35	Reserve explosievenopruiming	156	131	106	81	56	31
		2.044	1.734	1.117	1.063	1.026	989

V. Voorzieningen

36	Onderhoudsfonds gebouwen	363	1	56	34	2	7
37	Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	0	3	41	89	255	390
38	Onderhoud beschoeiingen	95	16	33	60	117	139
39	Onderhoud bruggen en steigers	84	47	62	91	37	88
40	Wachtgeldverplichting oud-wethouders	80	51	22	0	0	0
41	Risico's grondexploitatie	1.627	1.627	1.627	1.627	1.627	1.627
42	Voorziening APPA	0	0	0	0	0	0
43	Brandschade Bos en Duinschool	1.625	0	0	0	0	0
44	Egalisatievoorziening rioleringen	3.935	3.188	3.144	3.037	2.744	2.354
	Totaal-generaal	7.809	4.933	4.984	4.938	4.782	4.605

Totaal-generaal	32.841	30.437	29.365	28.760	28.062	27.342
------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

OMSCHRIJVING	PER 01-01 2017	PER 01-01 2018	PER 01-01 2019	PER 01-01 2020	PER 01-01 2021

	Totaal-generaal	32.841	30.437	29.365	28.760	28.062
a	Vermeerdering reserves	7.416	636	643	644	644
b	Vermindering reserves	-7.125	-1.759	-1.202	-1.187	-1.187
c	Rentebijdragen rioleringsreserves	180	0	0	0	0
d	Vermeerdering voorzieningen	510	530	541	659	627
e	Vermindering voorzieningen	-3.385	-480	-587	-815	-805
	Totaal-generaal	30.437	29.365	28.760	28.062	27.342

Specificaties vermeerderingen/verminderingen

<u>Vermeerderingen reserves:</u>						
	Algemene Reserve	2.462	0	0	0	0
	Dekkingsreserves	3.417	0	0	0	0
	Egalisatiereserves	1.023	54	55	56	56
	Bestemmingsreserves overige	514	582	588	588	588
	Rentebijdragen rioleringsreserves	180	0	0	0	0
a+c	Totaal vermeerderingen	7.596	636	643	644	644
	<u>Zie recapitulatie programma's</u>		636	643	644	644
			0	0	0	0
<u>Verminderingen reserves:</u>						
	Algemene Reserve	-5.129	0	0	0	0
	Dekkingsreserves	-790	-505	-505	-505	-505
	Egalisatiereserves	-383	-54	-55	-56	-56
	Bestemmingsreserves overige	-823	-1.199	-642	-625	-625
b	Totaal verminderingen	-7.125	-1.759	-1.202	-1.187	-1.187
	<u>Zie recapitulatie programma's</u>		1.759	1.202	1.187	1.187
	Verschil		0	0	0	0

d Dit zijn stortingen vanuit de exploitatiebegroting.

e rminderingen worden rechtstreeks uit de voorzieningen betaald. Deze hebben dus geen relatie met de exploitatiebegroting.

OVERIGE OVERZICHTEN

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017.....	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47

Beleidskaders.....	50
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding.....	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking.....	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106

2. Riolering.....	107
3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170

2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020	171
Financiële positie	173
2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

RECAPITULATIES TAAKVELDEN NAAR PROGRAMMA'S

LASTEN	2017	2018	2019	2020
<u>PROGRAMMA BESTUUR EN ONDERSTEUNING</u>				
0:				
Taakveld 0.1: Bestuur	-	-	-	-
	1.418.125	1.407.914	1.377.029	1.403.624
Taakveld 0.2: Burgerzaken	-868.691	-885.516	-910.767	-919.994
Taakveld 0.3: Beheer overige gebouwen en gronden	-230.361	-233.157	-235.251	-237.893
Taakveld 0.4: Overhead	-	-	-	-
	7.534.740	7.504.442	7.592.287	7.696.003
Taakveld 0.5: Treasury	-37.841	-29.846	-21.829	-20.944
Taakveld 0.61: OZB woningen	-332.620	-338.159	-343.129	-348.213
Taakveld 0.62: OZB niet-woningen	-383.742	-390.095	-395.775	-401.584
Taakveld 0.63: Parkeerbelasting				
Taakveld 0.64: Belastingen overig				
Taakveld 0.7: Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds				
Taakveld 0.8: Overige baten en lasten	55.919	-124.199	-334.330	-332.827
Taakveld 0.9: Vennootschapsbelasting (VpB)				
Taakveld 0.10: Mutaties reserves	-636.071	-643.321	-644.425	-644.425
Taakveld 0.11: Resultaat van de rekening van baten en lasten				
Totaal programma 0	-	-	-	-
	11.386.272	11.556.649	11.854.822	12.005.507
<u>PROGRAMMA VEILIGHEID</u>				
1:				
Taakveld 1.1: Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
	1.278.208	1.280.439	1.281.687	1.282.961
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid	-745.765	-761.547	-766.687	-770.205
Totaal programma 1	-	-	-	-
	2.023.973	2.041.986	2.048.374	2.053.166
<u>PROGRAMMA VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT</u>				
2:				
Taakveld 2.1: Verkeer en vervoer	-	-	-	-
	3.224.456	3.239.237	3.286.557	3.331.082
Taakveld 2.2: Parkeren	-149.911	-151.891	-153.897	-155.924
Taakveld 2.3: Recreatieve havens	-13.293	-13.212	-13.120	-13.036
Taakveld 2.4: Economische havens en waterwegen				
Taakveld 2.5: Openbaar vervoer				
Totaal programma 2	-	-	-	-
	3.387.660	3.404.340	3.453.574	3.500.042
<u>PROGRAMMA ECONOMIE</u>				
3:				
Taakveld 3.1: Economische ontwikkeling	-10.614	-10.741	-10.870	-11.000
Taakveld 3.2: Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-65.702	-66.976	-68.370	-74.943
Taakveld 3.3: Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				
Taakveld 3.4: Economische promotie				
Totaal programma 3	-76.316	-77.717	-79.240	-85.943

PROGRAMMA ONDERWIJS**4:**

Taakveld 4.1: Openbaar basisonderwijs

Taakveld 4.2: Onderwijshuisvesting

-	-	-	-
1.342.757	1.343.584	1.341.204	1.333.205

Taakveld 4.3: Onderwijsbeleid en leerlingzaken

-757.164	-679.572	-696.381	-716.720
----------	----------	----------	----------

Totaal programma 4

-	-	-	-
2.099.921	2.023.156	2.037.585	2.049.925

PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE**5:**

Taakveld 5.1: Sportbeleid en activering

-371.502	-376.207	-381.086	-385.995
----------	----------	----------	----------

Taakveld 5.2: Sportaccommodaties

-405.414	-417.225	-428.957	-430.801
----------	----------	----------	----------

Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, -productie en -participatie

-849.347	-863.421	-877.775	-892.394
----------	----------	----------	----------

Taakveld 5.4: Musea

Taakveld 5.5: Cultureel erfgoed

-120.197	-122.084	-124.083	-126.097
----------	----------	----------	----------

Taakveld 5.6: Media

-513.186	-519.345	-525.578	-531.885
----------	----------	----------	----------

Taakveld 5.7: Openbaar groen en (openlucht) recreatie

-	-	-	-
2.665.947	2.647.593	2.669.894	2.698.268

Totaal programma 5

-	-	-	-
4.925.593	4.945.875	5.007.373	5.065.440

PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN**6:**

Taakveld 6.1: Samenkracht en burgerparticipatie

-	-	-	-
1.593.632	1.626.763	1.479.407	1.319.183

Taakveld 6.2: Wijkteams

-907.401	-917.648	-928.392	-939.301
----------	----------	----------	----------

Taakveld 6.3: Inkomensregelingen

-	-	-	-
3.925.117	3.925.213	3.925.311	3.925.412

Taakveld 6.4: Begeleide participatie

-665.116	-629.067	-602.245	-571.409
----------	----------	----------	----------

Taakveld 6.5: Arbeidsparticipatie

-304.135	-293.215	-303.820	-311.820
----------	----------	----------	----------

Taakveld 6.6: Maatwerkvoorzieningen (WMO)

-707.574	-709.382	-711.229	-713.116
----------	----------	----------	----------

Taakveld 6.71: Maatwerkdienstverlening 18+

-	-	-	-
3.300.572	3.279.383	3.259.046	3.361.668

Taakveld 6.72: Maatwerkdienstverlening 18-

-	-	-	-
2.201.462	2.251.387	2.256.346	2.270.766

Taakveld 6.81: Geëscaleerde zorg 18+

Taakveld 6.82: Geëscaleerde zorg 18-

-28.954	-29.573	-30.206	-30.853
---------	---------	---------	---------

Totaal programma 6

-	-	-	-
13.633.963	13.661.631	13.496.002	13.443.528

PROGRAMMA VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU**7:**

Taakveld 7.1: Volksgezondheid

-733.248	-738.823	-743.455	-748.150
----------	----------	----------	----------

Taakveld 7.2: Riolering

-	-	-	-
2.866.311	2.928.161	3.095.473	3.189.080

Taakveld 7.3: Afval

-	-	-	-
2.577.564	2.618.971	2.684.050	2.682.506

Taakveld 7.4: Milieubeheer

-452.499	-458.113	-463.938	-469.734
----------	----------	----------	----------

Taakveld 7.5: Begraafplaatsen en crematoria

-284.885	-284.137	-288.985	-291.918
----------	----------	----------	----------

Totaal programma 7

-	-	-	-
6.914.507	7.028.205	7.275.901	7.381.388

PROGRAMMA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE**8: ORDENING****EN STEDELIJKE VERNIEUWING**

Taakveld 8.1:	Ruimtelijke ordening	-502.254	-511.478	-521.200	-531.014
Taakveld 8.2:	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-269.610	-273.846	-279.872	-279.995
Taakveld 8.3:	Wonen en bouwen	-	-597.774	-604.624	-616.219
		1.178.583			

Totaal programma 8	-	-	-	-
	1.950.447	1.383.098	1.405.696	1.427.228
Totaal	-	-	-	-
	46.398.65	46.122.65	46.658.56	47.012.16
	2	7	7	7
	46.352.50	46.277.25	46.663.09	47.155.08
	7	3	5	9
	-46.145	154.596	4.528	142.922

BATEN	2017	2018	2019	2020
-------	------	------	------	------

PROGRAMMA 0: BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Taakveld 0.1:	Bestuur	18.190	18.190	18.190	18.190
Taakveld 0.2:	Burgerzaken	510.527	519.201	528.023	537.238
Taakveld 0.3:	Beheer overige gebouwen en gronden	376.861	383.152	389.552	396.060
Taakveld 0.4:	Overhead	866.849	869.137	875.943	882.336
Taakveld 0.5:	Treasury	409.500	409.500	409.500	409.500
Taakveld 0.61:	OZB woningen	6.279.778	6.385.577	6.492.722	6.601.695
Taakveld 0.62:	OZB niet-woningen	1.556.814	1.583.156	1.609.410	1.636.120
Taakveld 0.63:	Parkeerbelasting	1.173.001	1.191.106	1.209.520	1.228.245
Taakveld 0.64:	Belastingen overig	811.675	812.664	813.668	814.692
Taakveld 0.7:	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	18.481.576	18.777.475	18.879.518	19.095.376
Taakveld 0.8:	Overige baten en lasten	97.976	93.466	93.466	93.466
Taakveld 0.9:	Vennootschapsbelasting (VpB)				
Taakveld 0.10:	Mutaties reserves	1.758.501	1.202.356	1.186.501	1.186.501
Taakveld 0.11:	Resultaat van de rekening van baten en lasten				
	Totaal programma 0	32.341.248	32.244.980	32.506.013	32.899.419

PROGRAMMA 1: VEILIGHEID

Taakveld 1.1:	Crisisbeheersing en brandweer				
Taakveld 1.2:	Openbare orde en veiligheid	11.887	12.016	12.146	12.278
	Totaal programma 1	11.887	12.016	12.146	12.278

PROGRAMMA 2: VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

Taakveld 2.1:	Verkeer en vervoer	58.493	59.063	59.576	60.097
Taakveld 2.2:	Parkeren	24.634	24.634	24.634	24.634
Taakveld 2.3:	Recreatieve havens	21.470	21.835	22.206	22.584
Taakveld 2.4:	Economische havens en waterwegen				
Taakveld 2.5:	Openbaar vervoer				
	Totaal programma 2	104.597	105.532	106.416	107.315

PROGRAMMA 3: ECONOMIE

Taakveld 3.1:	Economische ontwikkeling				
Taakveld 3.2:	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	74.611	75.880	77.170	78.481
Taakveld 3.3:	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen				

Taakveld 3.4:	Economische promotie	800.000	813.600	827.431	841.498
	Totaal programma 3	874.611	889.480	904.601	919.979
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS					
Taakveld 4.1:	Openbaar basisonderwijs				
Taakveld 4.2:	Onderwijshuisvesting				
Taakveld 4.3:	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	175.491	177.289	179.291	181.327
	Totaal programma 4	175.491	177.289	179.291	181.327
PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE					
Taakveld 5.1:	Sportbeleid en activering				
Taakveld 5.2:	Sportaccommodaties	306.939	312.025	317.198	322.459
Taakveld 5.3:	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	261.202	265.643	270.159	274.752
Taakveld 5.4:	Musea				
Taakveld 5.5:	Cultureel erfgoed				
Taakveld 5.6:	Media				
Taakveld 5.7:	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	486.055	472.489	479.878	487.698
	Totaal programma 5	1.054.196	1.050.157	1.067.235	1.084.909
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN					
Taakveld 6.1:	Samenkracht en burgerparticipatie	233.073	234.831	74.831	5.349
Taakveld 6.2:	Wijkteams				
Taakveld 6.3:	Inkomensregelingen	2.695.000	2.560.000	2.545.000	2.545.000
Taakveld 6.4:	Begeleide participatie				
Taakveld 6.5:	Arbeidsparticipatie				
Taakveld 6.6:	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	44.000	44.000	44.000	44.000
Taakveld 6.71:	Maatwerkdienstverlening 18+	570.000	570.000	570.000	570.000
Taakveld 6.72:	Maatwerkdienstverlening 18-				
Taakveld 6.81:	Geëscaleerde zorg 18+				
Taakveld 6.82:	Geëscaleerde zorg 18-				
	Totaal programma 6	3.542.073	3.408.831	3.233.831	3.164.349
PROGRAMMA 7: VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU					
Taakveld 7.1:	Volksgezondheid				
Taakveld 7.2:	Riolering	3.563.688	3.635.438	3.830.821	3.937.807
Taakveld 7.3:	Afval	3.295.818	3.343.423	3.391.221	3.395.784
Taakveld 7.4:	Milieubeheer				
Taakveld 7.5:	Begraafplaatsen en crematoria	334.122	339.204	344.308	348.308
	Totaal programma 7	7.193.628	7.318.065	7.566.350	7.681.899
PROGRAMMA 8: VOLKSHUISVESTING, RUIMT.ORD. EN STEDELIJKE VERNIEUWING					
Taakveld 8.1:	Ruimtelijke ordening	100.000	100.000	100.000	100.000
Taakveld 8.2:	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	12.071	12.223	12.286	12.409
Taakveld 8.3:	Wonen en bouwen	942.705	958.680	974.926	991.205
	Totaal programma 8	1.054.776	1.070.903	1.087.212	1.103.614
	Totaal	46.352.507	46.277.253	46.663.095	47.155.089

SUBSIDIES

NAAM	RAMING	RAMING	RAMING	RAMING	Grootboeknummer
	2017	2018	2019	2020	
PROGRAMMA 1: VEILIGHEID	-57.874	-58.568	-59.270	-59.982	
Taakveld 1.2: Openbare orde en veiligheid					
Bijdr. Antidiscriminatiebureau	-8.436	-8.537	-8.639	-8.743	4.1.02.001.60
Stichting Beheer Dierentehuizen Kennemerl	-7.174	-7.260	-7.347	-7.435	4.1.02.001.62
Vrijwillige Bloemendaalse Reddingsbrigade	-42.264	-42.771	-43.284	-43.804	4.1.02.001.63/64
PROGRAMMA 3: ECONOMIE	-10.614	-10.741	-10.870	-11.000	
Taakveld 3.1: Economische ontwikkeling					
Uitvoering (lokaal) economisch beleid	-10.614	-10.741	-10.870	-11.000	4.3.01.001.60
PROGRAMMA 4: ONDERWIJS	-	-	-	-	
	258.752	181.096	183.269	185.468	
Taakveld 4.3: Onderwijsbeleid en leerlingzaken					
Kosten vakonderwijs	-178.949	-181.096	-183.269	-185.468	4.4.03.001.64
Peuterspeelzalen, totaal	-79.803	0	0	0	4.4.03.001.66
PROGRAMMA 5: SPORT, CULTUUR EN RECREATIE	-	-	-	-	
	909.278	920.228	931.308	942.521	
Taakveld 5.1: Sportbeleid en activering					
Subsidie OZB	-27.915	-28.250	-28.589	-28.932	4.5.01.001.60
Jeugdsportsubsidies	-59.151	-59.861	-60.579	-61.306	4.5.01.001.61
Subsidie gehandicaptensport	-4.727	-4.783	-4.839	-4.898	4.5.01.001.63
Subsidie bijdrage huur sportverenigingen	-149.763	-151.561	-153.379	-155.219	4.5.01.001.64
Kennemer Sportcenter	-931	-942	-953	-964	4.5.01.001.65
Taakveld 5.3: Cultuurpresentatie, -productie en -participatie					
Subsidie Oranje Comité's Bloemendaal	-7.223	-7.310	-7.398	-7.487	4.5.03.001.60
Theater Caprera	-47.895	-48.470	-49.052	-49.641	4.5.03.001.61
Sint Nicolaas Comite Bennebroek	-418	-423	-428	-433	4.5.03.001.62
Subsidie t.b.v. kunst en cultuur	-22.901	-23.174	-23.452	-23.733	4.5.03.001.64
Stichting Muzenforum	-4.222	-4.273	-4.324	-4.376	4.5.03.001.65
Kunsteducatie scholen	-18.748	-18.973	-19.201	-19.431	4.5.03.001.66
Taakveld 5.5: Cultureel erfgoed					
Subsidie monumenten	-40.199	-40.720	-41.247	-41.780	4.5.05.001.60
Taakveld 5.6: Media					
Subsidie bibliotheek	-506.302	-512.378	-518.527	-524.749	4.5.06.001.60
Subsidie Antenne Bloemendaal	-6.884	-6.967	-7.051	-7.136	4.5.05.001.61
Taakveld 5.7: Openbaar groen en (openlucht) recreatie					
Stichting Vrienden van de Hertenkamp	-11.999	-12.143	-12.289	-12.436	4.5.07.002.70
PROGRAMMA 6: SOCIAAL DOMEIN	-	-	-	-	
	1.173.773	1.186.290	1.199.261	1.212.388	

Taakveld 6.1: Samenkracht en burgerparticipatie					
Inv.subsidie Jong Nederland Bennebroek	-1.985	-2.009	-2.033	-2.057	4.6.01.001.61
Jeugdhonken en jongerenwerkers	-135.285	-136.908	-138.551	-140.214	4.6.01.001.62
Uitgaven vrijwilligersbeleid	-28.763	-29.108	-29.457	-29.810	4.6.01.001.64
Mantelzorgondersteuning	-61.515	-62.253	-63.000	-63.756	4.6.01.001.66
Kontext	-112.628	-113.980	-115.348	-116.732	4.6.01.002.60
Stichting Welzijn Bloemendaal: Diensten Wonen Met Zorg	-24.541	-24.835	-25.133	-25.435	4.6.01.002.61
Slachtofferhulp Nederland, regio Noordwest	-4.595	-4.650	-4.706	-4.762	4.6.01.002.62
Stichting 't Web	0	0	0	0	4.6.01.002.63
Regionale subsidies	-115.918	-117.309	-118.717	-120.142	4.6.01.002.64
Uitgaven WMO hulp psychosociaal	-22.264	-22.531	-22.801	-23.075	4.6.01.002.65
Stichting Welzijn Bloemendaal: buurtbus	-21.841	-22.103	-22.368	-22.636	4.6.01.002.66
Subsidie bejaardensociëteiten	-2.039	-2.063	-2.088	-2.113	4.6.01.002.68
Subsidie MBVO Kennemer thuiszorg	-8.682	-8.786	-8.891	-8.998	4.6.01.002.70
Subsidie Nationale vereniging de Zonnebloem	-809	-819	-829	-839	4.6.01.002.71
Stichting Welzijn Bloemendaal: algemeen	-349.185	-353.363	-357.591	-361.870	4.6.01.002.72
Incidentele subsidies	-4.983	-5.043	-5.104	-5.165	4.6.01.002.73
Incidentele subsidies ontwikk.	0	0	0	0	4.6.01.002.74
Fonds waardering en aanmoedigingssubsidies	0	0	0	0	4.6.01.002.75
Taakveld 6.2: Wijkteams					
Clientondersteuning (Subsidie MEE)	-104.648	-104.349	-104.349	-104.349	4.6.02.002.60
Stichting Welzijn Bloemendaal: loket	-174.092	-176.181	-178.295	-180.435	4.6.02.002.61
TOTAAL ALLE PROGRAMMA'S	-	-	-	-	
	2.410.2	2.356.9	2.383.9	2.411.3	
	91	23	78	59	
Gemeentelijke Jaap Prinsen muziekschool	-371.637	-379.770	-388.096	-396.611	4.5.03.002.xxx
TOTAAL SUBSIDIES INCL. MUZIEKSCHOOL	-	-	-	-	
	2.781.9	2.736.6	2.772.0	2.807.9	
	28	93	74	70	

BIJLAGEN:

Inhoudsopgave	1
Inleiding.....	5
Leeswijzer	6
PROGRAMMA'S 2017	7
Bestuur en Ondersteuning	11
Doelenboom.....	13
Beleidskaders.....	18
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	18
Omgevingsfactoren	19
Verplichte en facultatieve kengetallen	19
Veiligheid	22
Doelenboom.....	22
Beleidskaders.....	25
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	25
Omgevingsfactoren	26
Verplichte en facultatieve kengetallen	26
Verkeer, Vervoer en Waterstaat	28
Doelenboom.....	29
Beleidskaders.....	32
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	32
Omgevingsfactoren	32
Verplichte en facultatieve kengetallen	32
Economie	34
Doelenboom.....	35
Beleidskaders.....	38
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	38
Omgevingsfactoren	38
Verplichte en facultatieve kengetallen	38
Onderwijs	40
Doelenboom.....	41
Beleidskaders.....	43
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	44
Omgevingsfactoren	44
Verplichte en facultatieve kengetallen	44
Sport, Cultuur en Recreatie	46
Doelenboom.....	47
Beleidskaders.....	50

Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	51
Omgevingsfactoren	51
Verplichte en facultatieve kengetallen	51
Sociaal Domein	53
Doelenboom.....	54
Beleidskaders.....	59
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	60
Omgevingsfactoren	61
Verplichte en facultatieve kengetallen	61
Volksgezondheid en Milieu	64
Doelenboom.....	65
Beleidskaders.....	69
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	69
Omgevingsfactoren	70
Verplichte en facultatieve kengetallen	70
Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	72
Doelenboom.....	73
Beleidskaders.....	77
Prioriteiten voor dit begrotingsjaar.....	77
Omgevingsfactoren	77
Verplichte en facultatieve kengetallen	78
DE PARAGRAFEN 2017	80
Inleiding	84
1.1 Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	85
Inleiding	85
Berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit	86
Berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (de risico's)	87
Kengetallen.....	90
1.2 Lokale heffingen	91
Inleiding	91
Beleid opbrengst en dekking	93
Overzicht per heffing.....	95
Lokale lastendruk	102
1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	104
1a. Wegen.....	104
1b. Openbare verlichting.....	105
1c. Bruggen.....	106
2. Riolering.....	107

3a. Water	107
3b. Beschoeiingen	108
4a. Openbaar groen.....	108
4b. Sportaccomodaties en sportvelden	109
5. Gebouwen en woningen	110
1.4Grondbeleid.....	111
1.5Bedrijfsvoering en Overhead.....	113
Bedrijfsvoering	113
Overhead	117
1.6Financiering	120
Inleiding	120
Ontwikkelingen.....	121
Risicobeheer	122
Financiering	124
1.7Verbonden Partijen	127
NV Bank Nederlandse Gemeenten.....	129
Eneco Energie N.V.	131
De Meerlanden Holding N.V.....	132
Regionaal inkoopbureau IJmond en Kennemerland	133
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Zuid-Kennemerland	135
Veiligheidsregio Kennemerland (VRK).....	137
Werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland Paswerk	138
Regionale samenwerking Belastingen (GBKZ).....	139
Intergemeentelijke Afdeling Sociale Zaken	141
Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten 'West-Kennemerland'	143
Regeling bereikbaarheid Zuid-Kennemerland.....	145
Gemeenschappelijke Regeling Informatie Technologie 2015 (GRIT)	147
FINANCIËLE BEGROTING 2017.....	149
Inleiding.....	153
Meerjarenbegroting	154
2.2.1Meerjarenbegroting 2017-2020.....	158
2.2.2Uitgangspunten	159
2.2.3Grondslagen	161
2.2.4Recapitulatie programma's	163
2.2.5Overzicht baten en lasten	164
Incidentele baten en lasten.....	167
Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	169
2.2.8Ontwikkeling EMU saldo	170
2.2.9Geprognoseerde balans per ultimo 2015-2020.....	171
Financiële positie	173

2.3.1Berekening begrotingssaldo/balans/EMU	177
2.3.2Reserves en voorzieningen.....	180
Overige overzichten.....	183
Recapitulaties taakvelden naar programma's	187
Subsidies	191
BIJLAGEN:.....	193
Portefeuilleverdeling	197
Kerngegevens	199
Contactgegevens.....	199
Kengetallen kapitaalgoederen	200

PORTEFEUILLEVERDELING

Het college van burgemeester en wethouders (b&w) bestaat uit waarnemend burgemeester dhr. B. Schneiders, wethouder dhr. N. Heijink, wethouder dhr. A. van Rijnberk en wethouder dhr. R. Kruijswijk. Elk collegelid beheert een zogenoemde portefeuille: een aantal onderwerpen met betrekking tot de gemeentelijke taken en dienstverlening.

Waarnemend burgemeester mr. B.B. (Bernt) Schneiders

Portefeuille:

- De wettelijke taken ex art 170* t/m 180 Gemeentewet
- Openbare orde en veiligheid (inclusief brandweer, politie, BOA's, rampenbestrijding, APV)
- Integrale handhaving / handhavingsbeleid (wettelijke taken)
- Integriteitsbeleid
- Beleid(skaders) communicatie en burgerparticipatie (de burger)
- Representatie en externe betrekkingen
- Verkiezingen
- Naturalisatie(ceremonie)
- (Regionale) samenwerking

*) De wettelijke taken komen niet in de plaats van primair toebedeelde portefeuilles, maar zijn aanvullend vanuit kwalitatieve toets.

Wethouder dhr. N.A.L. (Nico) Heijink (VVD) - 1e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Financiële en juridische zaken
- Economische zaken (inclusief winkelstraten)
- Beheer eigendommen (inclusief aandelen in nutsbedrijven, grondbezit)
- Subsidiebeleid
- Samenwerking GBKZ
- Personeelszaken
- Dienstverlening (burgerzaken, vergunningen, toezicht, handhaving)
- Inkoop
- Automatisering (ICT)
- Sport en recreatie
- Coördinerend wethouder strandzaken

Projectwethouder voor:

- Park Brederode
- Reinwaterpark
- Park Vogelenzang (GGZ inGeest terrein Bennebroek)
- Vitaliteit Vogelenzang

Wethouder dhr. A.T. (Ton) van Rijnberk (D66) – 2e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Transitie en transformatie Sociaal Domein
- Sociale zaken (IASZ)
- Zorg en welzijn
- Jeugd, jeugdzorg en jongerenwerk, kinderopvang
- Onderwijs
- Cultuur (inclusief gemeentelijke muziekschool)
- Volksgezondheid/gezondheidszorg
- Ouderenbeleid

- Wonen en huisvesten aandachtsgroepen, sociale woningbouw
- Statushouders

Wethouder dhr. R. (Richard) Kruijswijk (Groen Links) - 3e Loco burgemeester

Portefeuille:

- Ruimtelijke Ordening (o.m. structuurvisie, bestemmingsplannen, omgevingswet) en omgevingsdienst
- Bouwzaken (vergunningen, welstand, aanleg- en sloopvergunningen)
- Natuur (o.m. beleid groenvoorziening, onderhoud), milieu en duurzaamheid
- Monumenten
- Verkeer en wegbeheer
- Water(wegen) en riolering
- Reiniging en afvalverwijdering
- Speelvoorzieningen

Projectwethouder voor:

- Vijverpark
- Dennenheuvel
- Landgoederen (inclusief loket Landgoedeigenaren)
- Haringbuys
- Oldenhove

KERNGEGEVENS

Sociale structuur

Aantal inwoners (1-1-2016)	
Jongeren (0 t/m 19 jaar)	5.477
Middengroep (20 t/m 64 jaar)	10.928
Ouderen (65 jaar en ouder)	5.891
Totaal	22.296

Fysieke structuur

Oppervlakte gemeente (in ha)	4.534
Waarvan binnenwater (in ha)	69
Aantal woonruimte/-functie (FVW)	9.653

Lengte van wegen (in km)	139
Waarvan door de gemeente wordt beheerd	128
Waarvan binnen de bebouwde kom	123
Waarvan buiten de bebouwde kom	5

Lengte van recreatie fiets/wandel/ruiterpaden	14,5
Lengte van waterwegen	152

Oppervlakte openbaar groen (in ha)	165
Bosparken	90
Overig	75

CONTACTGEGEVENS

Bloemendaalseweg 158
2051 GJ Overveen
Telefoonnummer: 14 023
Email: gemeente@bloemendaal.nl
Faxnummer: 023-5225 566
Postadres: Postbus 201, 2050 AE Overveen
KvK-nummer: 34359304
BTW-nummer: NL001509822B02
Bankrekeningnummer (IBAN): NL21 BNGH 028.50.01.205
De BIC-code van de BNG: BNGHNL2G
www.bloemendaal.nl

KENGETALLEN KAPITAALGOEDEREN

<i>Kengetal</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>
Wegen		
Lengte wegen en paden	120 km	122 km
Oppervlakte wegen en paden	134 ha	137 ha
Lichtmasten t.b.v. openbare verlichting	4.600	4.700
Verkeersregelinstallaties	7	7
Bruggen	43	51
Waarvan bruggen autoverkeer	17	20
Waarvan fiets/voetgangersbruggen	26	31
Rioleringen		
Vrijvalriolering (gemengd)	113 km	110 km
Persleiding	5 km	6 km
Gescheiden leiding (DWA)	3 km	3 km
Regenwaterriool (HWA)	3 km	9 km
Infiltratieriool (HWA)	3 km	5 km
Bergbezinkvoorzieningen	5	5
Rioolgemalen	13	14
Pompen	19	25
Drukriolering		
Drukrioleringsunits	153	181
Drukleidingen	21 km	25 km
IBA-II systemen	0	12
Water/grondwater		
Drainageleidingen	17 km	18 km
Diepdrainagesystemen	13	9
Pompen (diep wells)	43	31
Drainageafvoerleiding	6 km	5 km
Persleiding	11 km	8 km
Duiker	1 km	3 km
Duinrel	1 km	1 km
Beschoeiingen	11,5 km	11,7 km
Wegmeubilair (getallen bij benadering)		
Verkeersborden	3.600	3.600
Straatnaamborden	1.500	1.500
Wegwijzerborden	250	250
Informatieborden	175	175
Verkeerszuilen	185	185
Palen	3.700	3.700
ABRI's	25	25
Drinkfonteinen	5	5

Zitbanken	270	270
Prullenbakken (excl. Strand)	475	475
Openbaar groen		
Laan- en parkbomen (bij benadering)	15.000	15.000
Boomspiegels	2.700	2.700
Stamlot (bij benadering)	5.000 stuks	5.000 stuks
Bosplantsoen	14,3 ha	13,9 ha
Heesters / rozen	8,9 ha	8,4 ha
Bodembedekkers	0,9 ha	0,9 ha
Vaste planten	1.100 m2	1.850 m2
Hagen	8.730 m2	9.380 m2
Wisselperken / bloembakken	50 m2	50 m2
Gazon	20,2 ha	19,3 ha
Graskanten / slootkanten	139 km	148 km
Extensieve bermen 5x maaien	24,2 ha	19,4 ha
Collegeprogramma, extra bloeiende bermen 2x maaien sinds 2015:	6,4 ha	6,4 ha
Bloemrijk gras / kruidenrijk gras	10,5 ha	11,2 ha
Ruiterpaden / hoefslagen	11,2 km	11,2 km
Bosparken	93 ha	93 ha
Algemene begraafplaatsen	2	2
Aantal graven	3.300	2.805
Aantal beschikbare graven		626
Aantal urnenplaatsen		199
Aantal beschikbare urnenplaatsen		139
Sportvelden		
Grasvelden Donkerelaan	18.000 m2	18.000 m2
Grasvelden Rottegat	23.534 m2	23.534 m2
Kunstgras Rottegat	9.012 m2	9.012 m2
Speelplaatsen	33	33
Bennebroek	12	12
Vogelenzang	6	6
Aerdenhout	4	4
Overveen	4	4
Bloemendaal	7	7
Tractie (excl. begraafplaats)		
Bestelauto's	6	5
Personenauto	1	2
Pick-ups	10	11
Tractoren	3	4
Aanhangers	4	4
Snorscooters	3	3
Heftruck		1
Grafdelver	1	1
Diverse groot materieel	6	6

Diversen klein materieel	PM	32
Onroerend goed		
Woningen	31	31
Overige objecten	54	54